

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ARKA PENCERE
YAZARLARINA GÖRE
2016'NIN EN İYİSİ
CAROL

"Emek"çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

siyad

Sinema Yazarları Derneği

ARKA PENCERE

RUHUMUZU DİNLENDİRİYOR!

HATIRLARSINIZ, 6 MAYIS 2016'DA 'ANİ' BİR KARARLA ARKA PENCERE'Yİ KAPATIP ALTI BUÇUK YILLIK 'FİLM KÜLTÜRÜ' MACERAMIZI SONLANDIRMIŞTIK. PEK DE İÇİMİZE SİNMEMİŞTİ BU KARAR, AMA YILLARIN 'KARŞILIKSIZ' EFORU SIRTIMIZA EPEYCE YÜK BİNDİRMİŞ VE bizi 'açık kapı' bulamayacak noktaya getirmişti. Yapılması gereken şey, Arka Pencere'nin ipini çekmek miydi, emin değiliz, ama o dönemde bu karar 'doğru' gibi gelmişti.

"Şimdi n'oldu da yeniden açılıyor Arka Pencere?" diye soracaksınız haklı olarak. Buna verilecek rasyonel bir cevap yok aslında. Koşullar mı değişti, hayır. Memleketin okuma iştahı mı kabardı, hayır. Harcanacak efor daha mı az olacak, hayır. Ekonomik olarak 'doyurucu' bir sonuç mu ortaya çıktı, hayır... "E, nedir derdiniz o zaman?" diye sorduğunuzu işitiyoruz şimdi de. Derdimiz şu ki; bir

yere harcadığın eforu 'boşa gitmiş' olarak değerlendirmemek, memleketin içinde bulunduğu girdaba kendini tümünden kaptırmamak, 'direnme' gücünü ayakta tutabilmek, bir şey yapıyor olduğunu hissedebilmek, ayaklarını sürüye sürüye gittiğin işten dönüşte hiç dinmeyecek bir sevdaya yapışmak ve de en önemlisi Arka Pencere okuma alışkanlığı edinmiş sinemasevere olan borcunu henüz ödeyemediğini düşünerek silkinmek için bir 'fırsat' bu. 'Ruhunu dinlendirme' işlevi de cabası...

Sabahın körü olmuş ve dergi sadece bu yazıyı bekliyor! Kusura bakmayın, "Celse Açılıyor"u kısa kesiyoruz bu haftalık, ama sonraki sayfalarda bolca yazı var. Bize sorarsanız, birbirinden değerli yazarların birbirinden değerli yazıları. Arka Pencere'yi 'yalnız' bırakmadıkları, inandıkları, sahiplendikleri için onlara ne kadar teşekkür etsek az. Bir teşekkür, hatta en büyük teşekkür de size; bu yazıyı okuduğunuza göre Arka Pencere'cisiniz ve sinemaya Arka Pencere'den (de) bakmaya karar vermişsiniz. Allah için, güzel karar! İyi seyirler!

Arka Pencere

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

EDİTÖR MURAT ÖZER cinemazer@gmail.com GÖRSEL YÖNETMEN BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com

TASARIM BARAŞ MEDYA LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ HTML UYGULAMA BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR T. ERTÜRK, E. YILDIRIM, M. BEHLİL, B.S. YALÇIN, H. ÇETİNDER, E. ÇELİKTUĞ, F. ATAÇ, G. HATUNOĞLU, E. ERTAN, M. İŞİL, S. DEMİR, A. ERCİVAN, E.A. UNCÜ, Ş. AYDEMİR, M.E. EREN, S. GÜREL, Ç. GÜNERBÜYÜK, C. CANBAZOĞLU, T. ARSLAN, E. KÜÇÜKTEPEPINAR, M. ERŞAHİN, U. VARDAN, J. BARIŞ

6 ÇOK BİLEN ADAM

Snowden; Aşıklar Şehri (La La Land); Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi (Rogue One); Gece Hayvanları (Nocturnal Animals); Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake); Tereddüt; Anthropoid; Çin Seddi (The Great Wall); Frantz; Florence (Florence Foster Jenkins); Babamın Kanatları; Assassin's Creed; Savaş Vadisi (Hacksaw Ridge); Meçhul Kız (La Fille Inconnue); Sonsuzluk Ormanı (The Sea Of Trees); Ağ (Geumul); Gizli Güzellik (Collateral Beauty); Müttefik (Allied); Çalgı Çengi: İkimiz.

48 KAPRI YILDIZI

20 Arka Pencere yazarının film değerlendirme yıldızları...

50 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, "Tereddüt"ün 'otosansür'üne takılıyor.

52 AŞKTAN DA ÜSTÜN

"Aşıklar Şehri"nin tazelediği klasik: "Asi Gençlik" (Rebel Without A Cause)... Murat Özer imzasıyla.

54 İTİRAF EDİYORUM

Esin Küçüktepepınar'ın Paul Laverty söyleşisi.

56 GİZLİ AJAN

Hirokazu Koreeda'dan lezzetli bir dram: "Bitmeyen Yürüyüş" (Aruitemo Aruitemo)... Murat Erşahin imzasıyla.

58 ESRAR PERDESİ

Uğur Vardan, 2016'ya 'sinema' penceresinden bakıyor.

62 ÖLÜM KARARI

46 Arka Pencere yazarının seçimleriyle 2016'nın en iyileri, yazarların 10'luk listeleriyle birlikte...

76 AİLE OYUNU

Dinle Beni Marlon (Listen To Me Marlon).

Altyazi

OCAK 2017

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

AYLIK SINEMA DERGISI

SNOWDEN

YÖNETMEN Oliver Stone
UYUNCULAR

Joseph Gordon-Levitt,
Shailene Woodley,

Rhys Ifans, Melissa Leo,
Zachary Quinto, Tom Wilkinson,
Nicolas Cage, Joely Richardson,
Timothy Olyphant,

Scott Eastwood, Ben Chaplin

YAPIM 2016 Fransa-Almanya-ABD

SÜRE 134 dk.

DAĞITIM Bir Film

(Mars Production)

**“CITIZENFOUR”UN
SNOWDEN’I NASIL
SOĞUKKANLIYSA,
OLIVER STONE’UN
SNOWDEN’I
BİR O KADAR
KARARSIZLIKLARA GARK
OLMUŞ VAZİYETTE;
KIRILGAN VE ŞAŞKIN.**

ÇAĞIMIZIN EN MEŞHUR İTİRAFCISININ; ABD İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİNİN DÜNYADAKİ TÜM CEP TELEFONLARI VE BİLGİSAYARLARI DİKİZLEDİĞİNİ AYYUKA ÇIKARAN İTİRAFCI EDWARD SNOWDEN’İN HİKAYESİNİ ANLATAN “SNOWDEN”, yaşlı kurt Oliver Stone’a 1995 yapımı “Nixon”dan beri uğramadığı politik mevzulara dönüş fırsatı vermiş. Snowden’in hikayesi ilk kez ortaya çıktığında Oliver Stone sevinçten halaya durmuş olmalı. Muhafız yönetmen kontenjanından kariyerinin kallavi bir porsiyonunu ABD hükümetlerinin günahlarını anlatmaya ayırmış bir yönetmen için daha münasip bir kahraman zor bulunurdu herhalde. Üstelik, “Büyük İskender”in ölümünden bu yana bir türlü kendini toparlayamadığı ve sonraki üç filmiyle (World Trade Center, Wall Street: Money Never Sleeps ve Savages) emeklilik için evrakları ufaktan toplamaya başladığını düşündürdüğü günlerde...

Edward Snowden, Stone’un kariyerindeki selefleri Ron Kovic (Doğum Günü 4 Temmuz / Born On The Fourth of July) ya da Jim Garrison’a (Kapanmayan Dosya / JFK) benzerlik ihtiva ediyor. Vatan sevgisi daim ve çuvaldızı kendine batırma eğiliminde. Snowden her haliyle ideal bir Oliver Stone karakteri gibi duruyor ama yönetmenin meselenin üzerinde at koşturmasına mani olan bir film mevcut: NSA skandalını ve Snowden’in hikayesini takip edenlerin kılavuz filmi, önceki yıl en iyi belgesel Oscar’ını da alarak sükse yapan “Citizenfour”. Laura Poitras’ın (bu filmde Melissa Leo) seyircisine tarihe tanıklık ettirdiği “Citizenfour”, ABD istihbarat örgütlerinin yasa dışı uygulamalarını etraflıca ortaya serip Snowden’i kanlı canlı önümüze getirmekle kalmıyor, itirafçılık motivasyonunu uzun uzun anlatmasına da fırsat veriyordu. Hal böyle olunca Oliver Stone, projesinin ticari isminin zıddına giderek karakterin Edward kısmına odaklanmayı tercih etmiş. “Citizenfour”un Edward Snowden’i hayatının mahvının arifesinde bile nasıl soğukkanlı ve akılcıysa, Oliver Stone’un Edward Snowden’i bir o kadar kararsızlıklara gark olmuş vaziyette;

kırılgan ve şaşkın.

Aile geleneğini sürdürerek asker olmak isteyen ancak eğitim döneminde sakatlanınca bir büyüğünün tavsiyesine uyarak ülkesine hizmet etmenin başka yollarını keşfe çıkan Edward Snowden, bilgisayara yatkınlığı vesilesiyle tez vakitte sanal cephede açıyor gözünü. Vatan sevgisi ve 11 Eylül'ün yarattığı öfkeden güç alan bu genç ve naif adam, asri zaman harbinde yetenekli bir hacker'ın bir F-16 kadar etkili olabileceğini anlıyor. Savaş artık cephede değil, ekran başında. Snowden, kod yazmadaki yeteneği sayesinde kısa sürede kariyer basamaklarını tırmanıyor ama istihbarat dünyasının kalbine doğru ilerledikçe yola çıkarken sahip olduğu motivasyonların eriyişine mani olamıyor. Üst akıl, dış ve iç mihraklar, lobiler, klikler, hizip, gıybet... Ne ararsanız var. 11 Eylül sonrası dönemin kullanılmaktan eprimiş "Amerikalılar özgürlük değil, güvenlik istiyor" cümlesi, istihbarat örgütlerinin yasa dışı faaliyetlerinin kılıfı olarak giydiği bir zırh adeta.

Anglosakson dünyasının 'whistleblower' namıyla bildiği ve her daim "Hain mi vatansever mi" tartışmalarının odağında yer alması itirafların belki en ünlüsüyle ilgili Oliver Stone'un tavrı net. Snowden'ı gerçek bir

kahraman olarak resmeden yönetmen, "Sıradan bir vatansever nasıl olur da ülkesine ihanet etme noktasına gelir" sorusunun peşinden yürütüyor filmini. Karakter odaklı film, sanal âlemle ilgilenen filmlerin birçoğunun düştüğü tuzağın etrafından dolaşarak işin teknik kısmını anlatmaya çalışmakla enerji harcamıyor. Karakterin vatanseverden itiraflarıya evrilirken yaşadığı değişimin anahtarı olarak Snowden'ın biricik aşkı Lindsay Mills'i işaret ediyor Stone. Lindsay'nin, Edward'ın zıddı politik fikriyatının altı her fırsatta çiziliyor, genç kız yürüyen vicdan yumağı olarak hizmet görüyor.

Stone'un tüm iyi niyetine ve özgürlükçü tavrına karşın güçlü ve etkili bir film yapmak hususunda başarılı olabildiğini söylemek zor. "Snowden" çoğu zaman didaktik, düz ve lüzumsuzca uzun bir film. Usta yönetmenin selefinin altında ezildiği ve konuya dair yeni bir şey söylemek hususunda eksik kaldığı da ortada. Film "Citizenfour"u izlemiş seyirciye hafif gelecektir, hikayeye yabancı seyircinin gönlünü çalacak meziyetlere ise sahip değil. Başroldeki yetenekli bay Joseph Gordon-Levitt'in karakterine uzun uzun çalıştığı belli ancak performansının herhangi bir ışıltı barındırdığı yok. Filmin ilgi çekici performansları, acımasız istihbaratçı rolündeki şahane Rhys Ifans'tan ve Lindsay Mills'i canlandıran Shailene Woodley'den geliyor.

Kuşkusuz devir kurguların değil belgesellerin devri. Belgesellerin giderek yılın en iyileri listelerinde kurguların önüne geçtiği, kurguya yüz vermeyenlerin yeni anlatım yollarını dozerle açtığı asri zamanlarda, "Snowden" değil "Citizenfour" geçer akçe elbette. Lakin herkesten de Werner Herzog gibi yaşlanmasını bekleyemeyiz. "Snowden", Oliver Stone'a sinema tarihindeki güzide yerini kaybettirecek değil elbette ama usta yönetmen için alarm zillerinin çalmaya başladığı da muhakkak. Yine de acımasız olmaktan imtina edelim, "Snowden" NSA skandalının ve daha da önemlisi Snowden'ın manifestosunun yaygınlaştırılması hususunda değerlendirildiğinde önemli bir proje. Hedefine varamamış olabilir ama birinin elini taşın altına sokması gerekiyordu öyle değil mi? Tıpkı Edward Snowden gibi. Oliver Stone'un filmi de 134 dakikanın ardından hep topu bunu söyleyebiliyor.

Kişisel özgürlük mücadelesine katkı veren her filmin arkasındayız. Kötü film bile olsa!

Herkesten Werner Herzog gibi güzel yaşlanmasını bekleyemeyiz.

**SNOWDEN'I GERÇEK BİR
KAHRAMAN OLARAK
RESMEDEN OLIVER STONE,
"SIRADAN BİR
VATANSEVER NASIL OLUR
DA ÜLKESİNE İHANET
ETME NOKTASINA GELİR"
SORUSUNUN PEŞİNDEN
YÜRÜTÜYOR FİLMİNİ.**

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

SNOWDEN

DIRECTOR Oliver Stone

CAST Joseph Gordon-Levitt,
Shailene Woodley, Rhys Ifans,
Melissa Leo, Zachary Quinto,
Tom Wilkinson, Nicolas Cage,
Joely Richardson,
Timothy Olyphant,
Scott Eastwood, Ben Chaplin
PRODUCTION 2016 France-
Germany-USA
DURATION 134 dk.
DISTRIBUTION Bir Film
(Mars Production)

“SNOWDEN” IS
CONCEIVED AS ESPIONAGE
THRILLER MIXED WITH A
TINT OF ROMANTIC
MAUDLIN THAT MAINLY
FOCUSES ON MAKING A
HERO OUT OF IT'S
SOFT-SPOKEN MAIN
CHARACTER.

THE MENTION OF DIRECTOR OLIVER STONE, STILL BRINGS TO MIND THE PROVOCATIVE AND EXCITING FILM-MAKING THAT THE HELMER IS KNOWN FOR ; “PLATOON”, “JFK” AND “SALVADOR”. BUT MAYBE IT'S TIME TO ACCEPT THAT THE urgency and boldness that Oliver Stone is commonly regarded for, has been replaced with the shadows of these concepts.

His recent “Snowden” comes off as a loyal dramatization of the events chronicled by the infamous government whistleblower Edward Snowden, but then again if we are looking for the accuracy of a certain point-of-view, just re-watching Laura Poitras’s documentary “Citizenfour” would suffice. In a time when the world is in complete turmoil and possibly on the verge World World III, (or maybe we’re already in it, at least from our position in Turkey such is the feeling), one would not expect such stale and risk-free conventional filmmaking from a director who has proven to possess the guts and intellectual insight to relay complex political commentary.

“Snowden” is conceived as espionage thriller mixed with a tint of romantic maudlin that mainly focuses on making a hero out of it’s soft-spoken main character (mind you, performed by a very invested Joseph Gordon-Levitt), rather than say, underlining the notion that most government intelligence agencies seem to be composed of unexceptional human beings who have a tendency in exploiting the power and technological resources that they are bequeathed with, justifying themselves for supposed ‘national interest’.

The film starts with the depiction of the tense Hong Kong meet-up of CIA analyst Snowden with the Guardian journalists who document his story of how the U.S. government uses and exploits the entirety of the global

population’s personal data on grounds of national security. As he explains to a curious Zachary Quinto, Melissa Leo and Tom Wilkinson (commendable actors reduced to under-written supporting roles), we are cajoled to observe his personal history from the start of his career. During his job interview with the CIA’s senior officer Corbin O’Brian (Rhys Ifans as the Big Bad Wolf), Snowden first claims that he wants to join the agency “to free the oppressed”, once pushed further, he claims an honest aspiration of “just wanting to do something cool”. Such is the consistent confusion of this narrative; while the music, cinematography and screenplay continuously emphasizes how Snowden arrives at his commendable holy quest of “freeing the oppressed” whilst being horrified throughout

the years of how his country is becoming the Big Brother of the globe, a whole other parallel universe is running in the background which we are only allowed to watch from an arms-length. This parallel universe is made up government officials who are either power-hungry enough to expend the lives of innocents, Captain America-esque patriots who are mainly inspired by Marvel comics or Millennial nerds who look like they still live in their mother's basement.

Snowden's existential torment and rocky love-life (Shailene Woodley as his liberal pole-dancing girlfriend) begins to disinterest the viewer by half of the film, and we find ourselves searching for something more... And what is that more? We are all already ingrained with the

information in the back of our heads that we are monitored by governments or corporations. This is old news. So the source of our current anger and urgency does not lie in "how dare they", but, "who really are these people?" and "how did we allow them to be there in the first place?" while we were lost in our slumber of comfort.

"Snowden" leaves us yearning for an angrier and grittier film, for it's cosmetic encouragement for civil outrage is crushed down by it's glamorized valor of it's central character.

Joseph Gordon-Levitt.

Tired of Hollywood heroics...

**SNOWDEN'S
EXISTENTIAL
TORMENT AND ROCKY
LOVE-LIFE BEGINS TO
DISINTEREST THE
VIEWER BY HALF OF
THE FILM, AND WE FIND
OURSELVES SEARCHING
FOR SOMETHING MORE...**

AŞIKLAR ŞEHİRİ

★★★★★

ORJİNAL ADI La La Land

YÖNETMEN Damien Chazelle

OYUNCULAR Ryan Gosling,

Emma Stone, John Legend,

Rosemarie DeWitt,

Tom Everett Scott, J.K. Simmons

YAPIM 2016 ABD

SÜRE 128 dk.

DAĞITIM The Moments

Entertainment

ADI ÜSTÜNDE, BİR AŞK FİLMİ “AŞIKLAR ŞEHİRİ” (LA LA LAND). HEM DE EN AĞDALI, EN TUTKULU, EN ROMANTİĞİNDEN. ANCAK SÖZ KONUSU OLAN SADECE FİLMİN İKİ KAHRAMANI ARASINDAKİ AŞK DEĞİL; SANATA, YARATMAYA, CAZA, sinemaya, hatta daha net olarak, klasik Hollywood müzikallerine duyulan bir aşk var burada. Ve evet, “Aşıklar Şehri” bir müzikal; müzikal olduğundan utanmayan, çekinmeyen, başka bir şey ‘miş gibi’ olmaya çalışmayan, insanların durup dururken görünmez orkestralardan gelen müzikler eşliğinde şarkı söyleyip dans etmeye başladığı bir müzikal. Öyle ki, yönetmen Damien Chazelle filmi otoyolda kalabalık bir dans sekansıyla açıyor ve müzikal sevmeyenlere neredeyse ilk sahneden kapının yolunu gösteriyor. Müzikal meraklıları ise koltuklarına iyice gömülüp sonunda ‘gerçek’ bir müzikalin keyfini çıkarabilirler.

Hikaye son derece basit, oyuncu Mia (Emma Stone) ve caz piyanisti Sebastian (Ryan Gosling), güzel, yetenekli ve hırslı binlerce gencin yaptığı gibi meşhur olmak için Los Angeles’a gelmişlerdir. Ancak Mia altı yıldır deneme çekimlerine girmekten öteye geçememiş, Sebastian da bir türlü yeteri kadar para kazanıp hayallerindeki caz kulübünü açmayı becerememiştir. İkili, tesadüfler sonucu tekrar tekrar karşılaşır, tanışıklık hızla aşka dönüşür. Ama hayatları değişirken bu ilişki sürebilecek midir, yoksa diğer aşkları oyunculuk ve müzik mi daha baskın çıkacaktır?

Chazelle, üç sene önce ilk uzun metrajlı filmi “Whiplash” ile Sundance Film Festivali’nde hem seyirci hem de jüri özel ödülünü alarak kendini sinema dünyasına tanıttığında daha 29 yaşındaydı. “Whiplash”, ödüllü senesini üç Oscar ile taçlandırdı (‘en iyi yardımcı erkek oyuncu’, ‘kurgu’, ‘ses miksajı’). Genelde ilk

filmleriyle bu denli büyük bir başarı yakalayan yönetmenler, sıra ikinci filme geldiğinde tökezler. Chazelle ise tam tersine daha da güçlü bir şekilde sahneye çıkıyor. “Aşıklar Şehri”, kendine örnek aldığı “Yağmur Altında” (Singin’ In The Rain) veya “Paris’te Bir Amerikalı” (An American In Paris) gibi klasik müzikallerin tonunu yakalıyor. Bunda profesyonelce dans edip şarkılarını kendileri söyleyen Stone ve Gosling’in etkisi büyük, ama filmin sinematik dilini de yabana atmamak lazım. Dans sahnelerinin kesilmeden uzun planlar halinde çekilmesi, son derece akışkan bir kamera kullanımı, parlak ve net renklerden oluşan bir prodüksiyon tasarımı ve belki de en önemlisi Justin Hurwitz’in film için yaptığı müzikler, “Aşıklar Şehri”ni selam çaktığı o büyük müzikallerin yanına

“AŞIKLAR ŞEHİRİ”, KENDİNE
ÖRNEK ALDIĞI “YAĞMUR
ALTINDA” (SINGIN’ IN
THE RAIN) VEYA “PARİS’TE
BİR AMERİKALI”
(AN AMERICAN IN
PARIS) GİBİ KLASİK
MÜZİKALLERİN TONUNU
YAKALİYOR.

yerleştiriyor.

Filmin belki de en altını çizdiği yönü romantizme verdiği değer. Ama nasıl filmin aşkları sadece insanlar arasındaki bir aşk değilse, bu romantizm de sadece ilişkide karşımıza çıkmıyor (ama orada da eksik değil). Buradaki baskın romantizm, karakterlerin dünyaya, hayata ve tutkularına karşı duruşlarında. Sebastian'ın, kelime seçimini fazla 'romantik' bulan ablasına sarf ettiği "Bunu romantik olmak kötü bir şeymiş gibi söylüyorsun" cümlesi, filmin idealizmini özetleyen bir replik. Öte yandan, film Hollywood'a duyduğu (ve Mia tarafından kahvecisinde çalıştığı Warner Bros. setini Sebastian'a gezdirirken dile getirilen) hayranlık ve aşkın gözünü kör etmesine izin vermiyor. Bu yapmacık dünyanın ümit dolu gençleri ne kadar zorladığı, ilişkilerin ne kadar

yüzeysel, hayal kırıklıklarının ne kadar yaralayıcı olduğu da film boyunca usul usul ifade ediliyor.

Günümüzde dünyanın dört bir yanındaki endişe verici gelişmelerin arasında böyle renkli ve fantastik bir dünyayı anlatan filmleri 'lüzumsuz' ve tabii fazlasıyla (abla söylemiyle) 'romantik' bulanlar olacaktır. Ama belki de şu günlerde herkese en iyi gelecek şey, sadece iki saat bile olsa, tutkuyla şarkı söyleyip dans eden romantiklerin arasında teselli bulmaktır. Mia'nın şarkıda dediği gibi, hayal eden delilere ihtiyacımız var...

Herkesin şarkı söyleyip dans ettiği tam bir müzikal!

Gerçek hayatta insanların cümle ortasında şarkıya başlıyor olmamaları...

**BELKİ DE ŞU
GÜNLERDE HERKESE EN
İYİ GELECEK ŞEY, SADECE
İKİ SAAT BİLE OLSA,
TUTKUyla ŞARKI
SÖYLEYİP DANS EDEN
ROMANTİKLERİN
ARASINDA TESELLİ
BULMAKTIR.**

ROGUE ONE: BİR STAR WARS HİKAYESİ

ORJİNAL ADI Rogue One:

A Star Wars Story

YÖNETMEN Gareth Edwards

OYUNCULAR Felicity Jones,

Diego Luna, Alan Tudyk,

Wen Jiang, Ben Mendelsohn,

Guy Henry, Forest Whitaker,

Riz Ahmed, Mads Mikkelsen,

Jimmy Smits, Alistair Petrie,

Genevieve O'Reilly

YAPIM 2016 ABD

SÜRE 133 dk.

DAĞITIM UIP (Walt Disney)

BİR BAKIMA, BU FİLM “A
NEW HOPE”UN SEYİR
ZEVKİNİ DE KATLAMAK
GİBİ BİR İŞLEV
BARINDIRIYOR. “ROGUE
ONE”IN ARDINDAN “A NEW
HOPE”UN İZLENMESİ
KESİNLİKLE AYRI BİR
KEYİF VERECEKTİR.

HER NE KADAR “STAR WARS” SERİSİNİN ANA DAMAR ÜYELERİNDEN BİRİ OLARAK KABUL EDİLMEDİYSE DE, “ROGUE ONE” A ÇOK RAHATLIKLA “BÖLÜM 3,5” UZANTISINI YAKIŞTIRABİLİRİZ; DAHA NET RAKAM İSTEYEN OLURSA “Bölüm 3,9” da diyebiliriz. İsmi farklı yazılıyor diye bu filmi ana seriden ayrı addetmek biraz haksızlık. Zira George Lucas’ın epik macerası “A New Hope” da tam “Rogue One”ın bittiği yerden başlıyor. Ölüm Yıldızı’nın planlarını ele geçiren Prenses Leia biliyoruz ki, yolda İmparatorluk güçlerince yakalanacak ama yakalanmadan önce planları Obi-Wan’a götürmesi için R2-D2’ya yükleyecek. Haliyle, “Rogue One”ın işlevi de, görevi de çok büyük. Bütün efsanenin yükü aslında bu filmin omuzlarında. Ayrıca filmin orasına burasına ancak çok koyu hayranların yakalayabileceği onlarca küçük gönderme serpiştirilmiş. Bir bakıma, bu film “A New Hope”un seyir zevkini de katlamak gibi bir işlev barındırıyor. “Rogue One”ın hemen ardından “A New Hope”un izlenmesi kesinlikle ayrı bir keyif verecektir.

Filmin sonunda Norveçli genç aktris Ingvild Deila’nın CGI ile de desteklenen yüzünden yansıyan Prenses Leia heyecanla arkasını dönüp ne teslim aldığını soran adamına “Umut” diyor, “yeni bir umut”. Leia’nın gençliğini bu filmde bir kez daha görmüşken tam da aynı günlerde Carrie Fisher’in öldüğü haberini almak ise sanat/hayat ilişkisine dair insanı hüznle bir kez daha düşünmeye zorluyor.

Aslında birçok açıdan bir ‘soygun filmi’ bu. Aksiyon-gerilim türünün bu nadide alt türünün birçok trüğünü bir araya getiriyor. Birbirini tanımayan, birbirine benzemeyen, hatta başta birbirinden hoşlanmayan bir grup insan, galaksinin karakterini değiştirecek Ölüm Yıldızı’nın planlarını çalmak için aynı safta buluşuyorlar.

Jyn Erso (Felicity Jones), küçük yaşta annesi

gözleri önünde katledilmiş bir kızdır. Babası Galen Erso (Mads Mikkelsen), Ölüm Yıldızı’nı inşa edecek mühendis ve teknisyenlerin lideridir. İmparator’un hizmetinde inşa edeceği bu ‘silah’ın galaksiye büyük korku ve terör salacağını anladığı andan itibaren pişman olmuştur. Bu yüzden İmparator’dan habersizce Ölüm Yıldızı’nın derinliklerine bir ‘zayıf nokta’ yerleştirmiştir. Eğer bu zayıf nokta bulunup vurulabilirse Ölüm Yıldızı alt edilebilecektir. Babasından uzak büyüyen Jyn, bir dizi tesadüf sonucu bir grup Asile birlikte Ölüm Yıldızı’nın planlarını çalacak ‘çete’nin başı olacaktır.

“Güç Uyanıyor”da (The Force Awakens) J.J. Abrams, Lucas’ın serisindeki kimi ‘liberal’ noksanlıkları gidermek gibi bir misyona da soyunmuştu. Hem klasik hem de yeni üçlemde kadın kahraman eksikliğinin bariz biçimde

hissedildiğini söylüyordu. Nitekim yeni serinin ana kahramanını Rey rolünde epey can yakacak olan Daisy Ridley'ye emanet etmekten çekinmemiştir. Jyn Erso'yla birlikte aslında "Star Wars" sinema filmlerinin ilk kez hem gerçek bir lider hem de sert bir savaşçı kadın kazandığını görüyoruz. Her ne kadar finalde Scarif gezegeninde çetesiyle birlikte bir intihar misyonuna soyunsa, maceraları boyunca hissiyatı nefretten sevgiye dönüşen yoldaşı Cassian Andor'la (Diego Luna) yaklaşan sonlarına buruk gözlerle bakakalsa da, lafi hiç eğip bükmeden söyleyelim, Jyn Erso şu ana kadarki "Star Wars" filmlerinin en esaslı kadını.

"Rogue One" ile üçüncü uzun metrajına imza atan Gareth Edwards uzaylılara, bilimkurguya aşına bir yönetmen. 2010 tarihli ilk filmi "İstila

(Monsters) düşük bütçeli bir uzaylı istilası filmiydi. 2014'te çektiği "Godzilla" ise malum canavarı önce hortlatıyor, sonra da zalimden mağdura, hatta kahramana dönüştürüyordu. "Rogue One" filmografisindeki en iyi film olmakla birlikte, "Star Wars" hayranları tarafından da çoğunlukla yere göğe sığdırılmadı.

"Rogue One" her şeye rağmen serinin görmezden gelinemeyecek bir üyesi olmayı başarıyor. Unutmayın, Jyn ve çetesinin çaldığı planlar olmasaydı, şu anda tüm galaksi İmparator'un mezalimi altında inliyor olurdu!

George Lucas filmi çok sevdiğini açıkladı. Onun da onay vermesi bir yönetmen için alınabilecek en iyi eleştiridir.

Muadillerinden farklı tarzda bir mizah anlayışı olsa da K-2SO, ne R2-D2 ne C-3PO ne de BB-8 kadar sempatik.

**JYN ERSO'YLA
BİRLİKTE ASLINDA
"STAR WARS" SİNEMA
FİMLERİNİN İLK KEZ
HEM GERÇEK BİR LİDER
HEM DE SERT BİR
SAVAŞÇI KADIN
KAZANDIĞINI
GÖRÜYÖRÜZ.**

GECE HAYVANLARI

ORİJİNAL ADI Nocturnal Animals

YÖNETMEN Tom Ford

UYUNCULAR Amy Adams,

Jake Gyllenhaal,

Michael Shannon,

Aaron Taylor-Johnson, Isla Fisher,

Ellie Bamber, Armie Hammer,

Karl Glusman, Robert Aramayo,

Laura Linney,

Andrea Riseborough,

Michael Sheen

YAPIM 2016 ABD

SÜRE 116 dk.

DAĞITIM UIP (Universal)

TOM FORD'UN "TEK BAŞINA BİR ADAM"DAKİ YÖNETMENLİK BECERİSİNİN BU FİLMDE BİRAZ DAHA ÇEŞİTLENDİĞİNİ, ZENGİNLEŞTİĞİNİ, UZAK DERYALARA AÇILDĞINI KABUL ETMEK GEREK.

TOM FORD'U İLK FİLMİ "TEK BAŞINA BİR ADAM"DAN (A SINGLE MAN) BERİ YANA YAKILA BEKLİYORDUK, BEKLEDİĞİMİZE DE DEĞDİ! VE GENE BİR UYARLAMAYLA KARŞIMIZA ÇIKTI YÖNETMEN. AUSTIN WRIGHT'IN ESERİNDEN UYARLADIĞI

"Gece Hayvanları"yla (Nocturnal Animals), 'ilişkiler tarihi'nin temeline barut döşeyen kavramların başında gelen 'intikam'la haşır neşir olmayı seçmişti bu kez. Hem de ne haşır neşir olma!

"Gece Hayvanları", iki ayrı ('ayrı' yanlış kelime ama doğrusu yok!) hikayeyi harmanlayıp önümüze koyan ve buradan izleyeni 'dağıtan' bir sonuç çıkaran, 'artçıl sarsıntıları' bol bir film. Tom Ford'un "Tek Başına Bir Adam"da sergilediği yönetmenlik becerisinin bu filmde biraz daha çeşitlendiğini, zenginleştiğini, uzak deryalara açıldığını da baştan söyleyelim. Yönetmen, ilişkilerin baharını ve kışını gösterdiği bu çalışmasında, en nihayetinde 'kara kış'a kadar uzanan bir hikaye anlatımına kucak açıyor. Bu resim, ona sunulan malzemeyi nasıl kullandığı ve nerelere çektiğiyle de ilgili biraz.

Vaktiyle birbirini çok sevmiş bir çiftin, ayrılımlarının üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra yeniden 'temas' etmeleri üzerine kurulu bir hikaye anlatıyor "Gece Hayvanları". Amy Adams ve Jake Gyllenhaal'un bedenlerine hapsolan bu çiftin 'hazin' hikayesi, araya giren yılların da etkisiyle başka bir boyuta taşıyor. Aslında temas etmek dedik ama gerçek anlamda bir araya gelmiyor bu ikili; adamın yazdığı kitabı kadına göndermesiyle tetiklenen bir 'rövanş' var burada. Kitaptaki hikaye ise kadını 'kendinden geçiren' türden, fazlasıyla 'çarpıcı', onun da ötesinde 'keskin'. Seyirci olarak biz de takip ediyoruz kitaptaki hikayeyi, orada yaşananın kıyıcılığını görüyoruz. Gördüğümüz için de kadının tepkilerini doğal karşılıyor, geçmişe dönülen noktalarda

çiftin ilişkisini daha da 'anamlı' bir çizgiye çekebiliyoruz.

Şunu da belirtmek gerek ki, hikayenin (intikamın) temel malzemesini oluşturan kitapta anlatılanların hiçbir önemi yok! Önemi var belki ama başka bir 'çarpıcı' metinle de aynı etki sağlanabilirdi. Araştırmacı hikaye, sadece kadının duygularını manipüle etmeye yarıyor, onu geçmişin tozlu sayfalarında kısa bir gezintiye çıkarıyor. Dolayısıyla, kitapta yazılanlara ve orada neler yaşandığına hiç mi hiç değinmek istemiyoruz bu yazıda. Evet, o hikayede Jake Gyllenhaal, Michael Shannon ve Aaron Taylor-Johnson mükemmel performanslar sergiliyorlar, ama o metnin bize verdiği yegane şey bu, daha ötesi değil!

Buraya kadar yazdıklarımızı okuyup, "E,

tamam da bu filme neden 4 yıldız verdiniz?” diye sorabilirsiniz, haklı da olursunuz. Bu soruya cevabımızsa şöyle: Bir filmi bir ‘kaynak’ olarak düşünürsek, o kaynağın bize tattırdıklarının öne çıkması gerektiğini düşünüyoruz. “Gece Hayvanları”nın tattırdıkları da aradaki kitaptan yansıyan ‘canhıraş çığlık’tan ziyade, ‘gerçek hikaye’de hissedilen ‘sessiz çığlık’ üzerine kurulu. Bir ilişkiyi sırtlanıp götürmenin zorlukları bir yana, o ilişkinin darmadağın edilmesi sonucunu doğuracak hamlelerin ‘yanıltıcılığı’ domine ediyor bu filmi. Hatalar ve günahlar, her aşkın nüvesinde önemli bir yer tutarken, onların yan etkilerine doğrultulan bir ‘silah’ gibi “Gece Hayvanları”. İntikam, kelime anlamıyla sizi itebilir, hayatların bir ‘dış etki’yle altüst edilmesi sonucunu ortaya çıkarabilir, ‘fısıldayarak’ uzaklaşmanın önüne bir set

çekebilir, ama genel toplamda ‘yara’yı iyileştirme işlevi de üstlenebilir. Bu paradoks, “Gece Hayvanları”nın da ‘post’una dönüşüyor; hikayedeki çiftimizden hangisinin bu postu çıkarıp duvara ‘çırılçıplak’ çarpacağına dair bir merakla baş başa bırakıyor bizi. Bu merak, en nihayetinde bir yere getiriyor filmi, karakterleri ve bizi, ancak topluyoruz çıkarıyoruz, bir türlü neden-sonuç ilişkisinde bir yere oturtamıyoruz gelinen yeri. Ve sonra diyoruz ki, “Neden-sonuç ilişkisi kurulamayan belki de tek kavram olan aşk da bunu önceliyor zaten, gerisi hikaye”.

“Gece Hayvanları”nın bir kurgu harikası olduğunu söylemeye bile gerek yok, ama söyleyelim!

İki hikayedeki kadınların birbirlerine benziyor olmaları yanlış, ‘yönlendirme’ gereksiz...

**“GECE HAYVANLARI”NIN
TATTIRDIKLARI,
ARADAKİ KİTAPTAN
YANSIYAN ‘CANHIRAŞ
ÇIĞLIK’ TAN ZİYADE,
‘GERÇEK HİKAYE’DE
HİSSEDİLEN
‘SESSİZ ÇIĞLIK’
ÜZERİNE KURULU.**

BEN, DANIEL BLAKE

UZUN METRAJLI FİLM ÇEKMEYİ BIRAKACAĞINI, BELGESELLERE YÖNELEBİLECEĞİNİ AÇIKLAMIŞTI; ARTIK SEKSEN'İNDEYDİ. Üzüldük, ama hak verdik. Post-kapitalizm döneminde, Avrupa'nın savaş sonrası o meşhur sosyal politikalarının nasıl iflas ettiğini Büyük Britanya özelinde son derece sade, tavizsiz bir dille anlatmaktan yorulmamış Ken Loach, artık tamam demişti.

Sonra ne oldu, nasıl oldu; yine bir kurguyla döndü usta sinemacı ve Cannes'da büyük ödülü aldı. Sistemi, daha doğru deyişle 'kabul gören'i didikleleyen, tartışmaktan çekinmeyen, slogandan öteye gidemeyen özgürlük ve adalet gibi kavramları üç boyutlu kılan Loach, favori senaristi Paul Laverty ile bir kez daha kafa kafaya verip sıkı bir film çekmişti. Yine öfkeye kapılmadan, sertleşmeden, dayanışma ruhunu, haksızlığı anlatmıştı bıkmadan. Filmin adını da "Ben, Daniel Blake" (I, Daniel Blake) koymuştu. Bir kez daha kahramanın ismini yazmıştı afişe; "Carla's Song", "My Name Is Joe", "Jimmy's Hall", "Looking For Eric" gibi. Akıllı fikri hep bireyi, kişiliği yok etmekte olan sisteme inat... Kariyerindeki ikinci Altın Palmiye'sini alırken de şunları söylemişti sahnede: "Başka bir dünya mümkün; her şeyden önce gerekli de".

Neden gerekli olduğunu eksiksiz gerekçeleyen hikayenin özeti niteliğinde, trajikomik bir sahneyle açılıyor film; perde simsiyah ve 'profesyonel' sağlık çalışanı olduğunu söyleyen biriyle konuşmaya çalışıyor kahramanımız. Karşıdaki sesin robottan farkı yok. Fiziksel becerileri hakkındaki soruları yanıtlamaya çalışırken, monolog halinde geçen konuşmayı derdini anlatamadan bitirmek zorunda kalıyor.

Daniel Blake, orta yaşlı bir marangoz. Geçirdiği kalp krizinin ardından doktoru çalışmasına izin vermeyince hayatında ilk kez devletin yardımına ihtiyaç duyuyor ve hak ettiği sosyal yardımı isteme süreci başlıyor. Önce saatlerce telefonda bekliyor. Sonra internet bürokrasisi çıkıyor karşısına. Eski adam sonuçta. Bilgisayar kullanmayı bilmiyor ve bu nedenle derdini devlete bir türlü aktaramıyor.

Çalışamayacak olsa da iş aramak, ama öncesinde özgeçmiş yazmak, daha da öncesinde özgeçmiş yazma kursuna katılmak zorunda. Çok başlı canavarla boğuştuğu bu günlerin birinde aynı canavarın, Londra sınırları içinde yaşayamayacağına karar verip Newcastle'a sürdüğü Katie ve iki çocuğuyla tanışıyor. Kendisi gibi çarpık bürokrasiyle mücadele etmek zorunda kalan ve çocuklarına bakmaya çalışan bekar anne Katie'nin durumu daha kötü.

Ne eksik, ne fazla; hakları neyse onu talep eden iki insanın mücadelesini anlatan "Ben, Daniel Blake", yılın en iyi filmlerinden biri. Altını çizdiği iki nokta önemli: İlki, büyük bir sosyal haksızlığa karşı sıradan insanların verdiği proleter mücadele, dayanışma. Diğeriyse her geçen gün ticari şirket mantığıyla yönetilen İngiliz devletinin bürokrasiyi sıvrılıp birey karşıtı politikaları desteklediği, devlet dairesinde zaman yitirmesi olağan karşılanan hak sahibinin sistematik olarak yıldırıldığı vahşi sistem. Kim bilir kaç emekçiyi bezdirip sokağa düşüren işleyişi, hâlâ hissedebilen ve insan kalabilen tek sosyal güvenlik çalışanının ağzından öğrendiğimiz vahşi sistem...

Devletin vatandaşını açlıkla sınadığı ve umudun pek uğramadığı bir öykü bu. Ama sadece acıyı dillendirmiyor elbette; çünkü yaşam da bu denli kara değil. Hayat galesi içinde olabildiği kadar tebessüme de yer var... Bu tebessümde en büyük pay, sözünü esirgemeyen Daniel Blake ile harikalar yaratan Dave Johns'un şüphesiz. Karakterinin zayıf kalbinden yola çıkarak sistemi acımasızca eleştiren "Ben, Daniel Blake", izleyicinin kalbine dokunan bir Ken Loach filmi. "Filme ilham verenler dünyanın en zengin beş ülkesinden biri olan İngiltere'de yiyecek bulamayanlar" açıklamasını karşılayan yardım merkezinde yaşananlar ise boğazımızda düğümleiyor.

Başrol oyuncularını Hayley Squires ile Dave Johns'un uyumu.

Dikkat: Çıldırabilir, tansiyon yükseltebilir!

ORJİNAL ADI I, Daniel Blake

YÖNETMEN Ken Loach

OYUNCULAR Dave Johns,

Hayley Squires, Sharon Percy,

Briana Shann, Dylan McKiernan

YAPIM 2016 İngiltere-

Fransa-Belçika

SÜRE 100 dk.

DAĞITIM M3 Film (Filmartı)

KEN LOACH, BİR KEZ DAHA KAHRAMANIN İSMİNİ AFİŞE YAZDIĞI FİLMİ "BEN, DANIEL BLAKE"TE, YİNE ÖFKEYE KAPILMADAN, DAYANIŞMA RUHUNU, HAKSIZLIĞI ANLATIYOR.

TEREDDÜT

GÖSTERİME GİRMEYEN ANTALYA FİLM FESTİVALİ'NDE İZLEMİŞ SINEMA YAZARI ARKADAŞLARIMDAN OKUDUM ÖNCE “Tereddüt”ü. Sonra izlerken filmle kavga ettim. Eleştirileri önceden okumanın yan etkisiydi bu. İzledikten sonra da hakkında yazılmış eleştirilerin pek çoğunu okudum. Arka Pencere için yazmam istendiğinde, 15 gün aradan sonra filmi bir kez daha izledim. “Tereddüt”e dair düşüncelerim bambaşka bir hal aldı. Filmle sanki bilek güreşi yaptığımı ve sonunda bileğimi büktüğünü hissediyorum!

İkinci kez seyrettiğimde ne değişti peki? Her şeyden önce iki kadının hikayesini anlatırken aralarındaki sınıf, yaş, kültür, yaşam tarzı vb. farklılıkların hikayeye çelme takmasından çok vuruculuğunu öne çıkardığını düşünmeye başladım. İki kadının hikayeleri tesadüfen kesişiyordu; bu kesişme aynı zamanda zıtlıkların kesişmesiydi; iki farklı dünya neredeyse tam bir simetriyle karşımızdaydı; kurulan sofralardan yaşanan cinselliğe, bu iki taban tabana zıt kadının yaşamına tanıklık ediyorduk. Psikolog Şehnaz’ın sinir krizi geçiren Elmas ile arasındaki terapi ilişkisini, Ustaoglu’nun kadınlara dayanışma ve birlikte yürüme çağrısı olarak görüyorum. Sinema Dergisi için yaptığımız “Pandora’nın Kutusu” ile ilgili röportajda gençliğe dair sözlerini hatırladım “Tereddüt”ü izlerken: “(...) Şu yargıdan çok korkarım: ‘Şimdiki kuşaklar pek bir tuhaf, internetin başından ayrılmıyorlar, iletişimsizler vb.’, bu çok kolaycı bir yargı. Onları ne kadar anladığımızı, ne kadar hissettiğimizi, iletişimi nasıl kurduğumuzu kendime çok sormak isterim. ‘Biz ne yapıyoruz?’u birinci elden çok sormak isterim. Üstelik o dünyayı onlara biz yarattık, kendi kendilerine yaratmadılar, kendi kendilerini yaratarak gelmiyorlar dünyaya, o dünyayı başlarına biz tebelleş ettik. (...)” Yeşim Ustaoglu, bu anlayışı bence “Tereddüt”te Şehnaz nezdinde Elmas’a karşı da gösteriyor. İkisi arasında geçen psiko-drama sekansı, bu yardımlaşma sürecinin zirvesine dönüşüyor.

Erkeklerin yüzeysel tasvir edildiğine dair düşüncem de değişti. Bence bu durum,

Ustaoglu’nun bilinçli bir tercihi ve günümüz erkeklerine dair eleştirisini yansıtıyor.

Film, cinselliğin psikolojideki sembollerinden deniz ve suyu gerek rüya sahnelerinde, gerek filmin pek çok sahnesinde bolca kullanarak aslında klişeleşmeyi de göze alıyor. Öte yandan filmin yabancı ismi “Clair-Obscur”, yani aydınlık-karanlık zıtlığının neredeyse her karede ve hikayenin her aşamasında karşımıza çıktığı da bir gerçek. Belki de filmin Türkçe adı “Tereddüt” değil de “Muallak” olmalıydı. Bu aydınlık ve karanlık zıtlığı, bir yandan da insan ruhunun, hayatın, doğanın, dünyanın belirsizliğini, önceden kestirilemezliğini, muallaklığını imliyor sürekli. Deniz film boyunca kudurmuşçasına dalgalanırken, Şehnaz’ın sonradan ilişki kuracağı isimsiz meslektaşının götürdüğü, kayalıklar arasındaki kuytu deniz adeta bir göl gibi kıpırtısız, sakın ve berrak. Ya da Elmas’ın her gece ilişki kurmaması için dua ettiği isimsiz kocası da muallak bir karakter, büsbütün bir canavar olarak görmüyoruz. Ya da Şehnaz’ın kocası Cem ile yaşadığı yüzeysel erotik uyumla aslında Şehnaz’ın yaşadığı tatminsizlik, görünümle gerçeğin zıtlığını gösteriyor; Cem’in mutfak ele geçirmiş egosunun şiddete başvurması da karakterin muallaklığının altını çiziyor. Öyle ya, karısına yemekler yapan, ona tutkuyla sarılan adam nasıl zorbaya dönüşür?

Tüm bu zıtlıklar, çarpıcı deniz görüntüleri, ilişkilerin nüansları, boğuntulu rüya sahneleri bir yana, asıl vurucu sahneler, Ecem Uzun’un benzersiz performansı, Elmas’ın dünyasının baskı altındaki halleri. Ustaoglu’nun toplumun ruh sağlığına dair Şehnaz’ın karşılaştığı vakalarda önemli bir tespiti de var: Bir kuzuyu öldüren çocuğun, neden yaptığı sorulduğunda verdiği “Sinir oluyorum” cevabıyla karşımıza çıkan derin ve yaygın nevrotik halimiz.

Görüntü yönetmeni Michael Hammon’ın filmin görseelliğine katkısı.

İkinci kez de Cem’in, meşhur yemek sahnesinde rakı içmeyi öneren Şehnaz’a verdiği cevabı duymadım.

YÖNETMEN Yeşim Ustaoglu

UYUNCULAR Funda Eryiğit, Ecem Uzun, Mehmet Kurtuluş, Okan Yalabık, Serkan Keskin, Sema Poyraz

YAPIM 2016 Polonya-Fransa-Almanya-Türkiye

SÜRE 105 dk.

DAĞITIM Bir Film (Ustaoglu Film)

FİLM, CİNSELLİĞİN PSİKOLOJİDEKİ SEMBOLLERİNDEN DENİZ VE SUYU RÜYALARDA VE DAHA BİRÇOK SAHNEDE KULLANARAK KLİŞELEŞMEYİ GÖZE ALIYOR.

ANTHROPOID

YÖNETMEN Sean Ellis

OYUNCULAR Cillian Murphy,

Jamie Dornan, Anna Geislerová,

Charlotte Le Bon, Toby Jones,

Harry Lloyd

YAPIM 2016 Çek Cumhuriyeti-İngiltere-Fransa

SÜRE 120 dk.

DAĞITIM UIP (Walt Disney)

ALİŞİLDIK ANCAK
AKICI BİR SEYİR
SUNAN "ANTHROPOID",
ASIL GERİLİMİ
SUİKAST ANI VE
SONRASINA
SAKLADIĞI İKİNCİ
PERDEDE ÜZERİMİZE
SALIYOR.

BAŞLI BAŞINA BİR ALT TÜR OLAN 2. DÜNYA SAVAŞI DRAMALARI, BÜTÇE OLARAK HANGİ ÖLÇEKTE OLURSA OLSUN BELİRLİ BİR ÇEKİCİLİĞE SAHİPTİR. CASUSLUK TEMELLİ ÖRNEKLERİN İÇERDİĞİ ÇİFT TARAFLI OYNAMA, BLÖFLER, ihanet üzerine kurulu sarmal, izleyicinin dikkatini her daim ayakta tutarken, işinin ehli bir yönetmenin ellerinde 'kodlar kırılır', gerilim had safhaya çıkar.

Anlatılacak hikayesi bitmeyen Nazi işgalinin 'görece' az bilinen bir olayına dikkat kesiliyoruz "Anthropoid" ile. Prag Kasabı olarak bilinen Reinhard Heydrich'e yapılan suikastın öncesi ve sonrasında neler yaşandığını bize anlatacak olan kişi ise Sean Ellis. Kendi kıyasından uzun metrajı çevirdiği "Zamana Güzellik Kat" (Cashback) ile 2000'li yılların en akılda kalıcı bağımsızlarından birine imza atan yönetmen, "Metro Manila" ile hayat belirtileri göstermiş olsa da henüz 'muhtemel çıkışı' yapabilmiş değil. Peki "Anthropoid" bunu sağlayacak 'öncüllerinden farklı olma' haline sahip mi? Bazı noktalarda 'evet', bazı noktalarda ise 'sıkıntı var'.

İki Çek direnişçisinin Nazi işgali altındaki ülkelerine yaptıkları paraşüt inişiyle açılan film, ikilinin gün geçtikçe güçsüzleşen yoldaşlarını bulmasıyla devam ediyor. Görevlerinin "Nazi ordusunun üçüncü büyük komutanı olarak anılan Reinhard Heydrich'e suikast düzenlemek" olduğunu söyledikleri anda "Yok artık!" nidalarıyla karşılaşsalar da yoldaşlarının yardımıyla fırtınadan önceki sessizliği yaşayacakları geçici evlerine yerleşiyorlar. Heydrich'in günlük rutinini belirlemek ve suikastı planlamakla geçen günlerde romantizme vakit ayırmak ihmal edilmiyor tabii ki.

Sean Ellis, ağır sayılabilecek bir tempoda ilerleyen 'suikast öncesi' ilk yarı boyunca 'aldığı eğitim ne denli yüksek profilde olursa olsun, kahraman ve savaşçıların da kusurlardan

oluştugu' fikrine bağlı kalıyor. Hem Nazilere hem de kendi korkularına karşı durmak zorunda olan ikiliden Jan, tüm yaşananların geride kaldığı 'normal' bir hayatı düşlerken, Josef ise alfa konumunda. Jan'ın psikolojik olarak güçsüz duruma düştüğü durumların öteleyicisi olan Josef, 'gözünü kırpmadan ölmek' durumuna kendini çoktan alıstırmış.

Gündelik hayat içerisinde karşılaşılan herkesin potansiyel Alman ajanı olabileceği ihtimali, Heydrich'e yapılacak olan suikastın doğurabileceği sonuçlar konusunda yaşanan kafa karışıkları ve direnişçi grup içerisinde yaşanan fikir ayrılıklarıyla alışıldık ancak akıcı bir seyir sunan "Anthropoid", asıl gerilimi suikast anı ve sonrasına sakladığı ikinci perdede üzerimize salıyor. Bambaşka iki film izliyormuşçasına artan tempo, yönetmenin

önceki işlerinden bahsederken kullandığımız ‘muhtemel çıkış’ tamlamasına anlam katan enfes bir kilise kuşatması sahnesi ile tamama erdiriliyor.

Kahramanlık mefhumunu överken bunu ‘bayrak sallayarak’ yapmak yerine, tanık olduğumuz operasyonun doğru mu yanlış mı olduğunu izleyicisinin sorgulama yeteneğine bırakan film, Nazilerin suikasta olan misillemeleri hakkında merakımızı gidermeyi de ihmal etmiyor. Heydrich Suikastı’nın getiri/götürü dengesini istatistikler eşliğinde yorumlamak bize kaldığı an, tıpkı cebinde her daim siyanürlerle dolaşan direnişçiler gibi umutsuzluk hissine kapılıyor.

“Anthropoid”ın en büyük hatası ise suikastın ayrıntılarından uzaklaşıp melodram dokusuna yaklaştığı anlarda ortaya çıkıyor. Elinde

kompakt bir yapı kurup daha kısa süre içerisinde sonuca ulaşabilecek tüm bileşenleri bulunduran filmin, zorlama aşk hikayeleriyle buna zarar vermesi anlaşılacak gibi değil. Jan ve Josef’in dikkat çekmemek adına ‘beraber gezip tozmak’ için yanlarına kattıkları Marie ve Lenka’yla olan ilişkileri, inandırıcı durmayan ‘hızlandırılmış aşk’a bağlanıyor. Suikast ve sonrasında gerçekleşebilecek şeyleri hesaba kattığımızda ‘son güzel anları’ yaşamayı istemek normal karşılanabilecek olsa da ani bir ‘biz nişanlandık’ çıkışı ancak ‘absürt’ olarak tanımlanabilir.

2. Dünya Savaşı dramlarından hâlâ öğrenebileceğimiz şeyler olduğunu göstermesi.

Süresini uzatmak ve olduğundan daha ‘büyük’ görünmek adına peşine düştüğü şeyler.

**“ANTHROPOID”IN
EN BÜYÜK HATASI
İSE SUİKASTIN
AYRINTILARINDAN
UZAKLAŞIP
MELODRAM
DOKUSUNA YAKLAŞTIĞI
ANLARDA ORTAYA
ÇIKIYOR.**

ÇİN SEDDİ

ÇİN İMPARATORLUĞU'NUN 2300 YILLIK BİR TARİHE SAHİP SAVUNMA HATTI OLAN ÇİN SEDDİ'NİN ETRAFINDA DOLAŞAN birçok söylence var; bizim en aşına olduğumuz hikaye ise Çin Seddi'nin Moğollar ve Türklerin istilasından korkularak inşa edilmiş olduğu. "Kahraman", "Parlayan Hançerler" ve "Altın Çiçeğin Laneti" filmleriyle tanıdığımız Çinli yönetmen Zhang Yimou'nun Hollywood destekli son projesi "Çin Seddi" ise meseleyi düşman askerlerinin ve ordularının, resmi tarihin ötesine; canavarlarla dolu fantastik bir aleme taşıyor. 135 milyon dolarlık büyük bir bütçeye, Matt Damon gibi bir yıldıza sırtını dayayan "Çin Seddi", tarih, egzotizm ve fantazyaya soslu bir 'büyük gişe filmi' denemesi.

William ve Tovar, büyük ve yıkıcı bir gücü olan barutun peşinde yolları Çin'e düşmüş iki paralı asker. Çin'in batıdan sakladığı bu sırra erişip zengin olmayı planlıyorlar. Dağlarda gezerken bir 'yaratığın' saldırısına uğrayan iki kafadarın yolları onları, adına Çin Seddi dediğimiz o muazzam yapıya götürüyor. Önce esir düşen, sonrasında cesaretleri sayesinde hem hayatta kalmayı hem de esaretten kurtulmayı başaran William ve Tovar, duvarın içinde 'İsimsiz Düzen' ordusuyla tanışıyorlar. Bu devasa duvar ve ardındaki imparatorluğu korumak için oluşturulan ordunun asıl düşmanının her 60 yılda bir ortaya çıkan ve adına Taotie denen yaratıklar olduğunu öğreniyoruz. Öldürülmesi oldukça zor olan bu canavarlar, eğer duvarı aşarlarsa sadece Çin için değil dünyanın geri kalanı için de yıkım anlamına gelecekler. Paralı askerlerimiz yanlarına bir zamanlar kendileri gibi barut peşinde oralara gitmiş ve dönememiş Ballard'ı alarak bir yandan kaçış planları yapmaya devam ederken bir yandan da canlarını kurtarmanın derdine düşüyorlar. Perdede üst üste gelen Taotie saldırılarını izlerken kahramanlarımızın yabancı oldukları bu kültürle yakınlaşmalarına ve kendi amaçlarını sorgulamaya başlayıp geçirdikleri dönüşüme de şahit oluyoruz.

Duvarın hem dışarıdan hem de içeriden gördüğümüz hali, ordunun her bir bölümünün

farklı renklerle temsil edilişi, kostümleri, dövüş ve savaş sahnelerinin koreografisi, filmin bütününe hakim olan karanlık atmosferin toplamına baktığımızda teknik anlamda başarılı, görsel açıdan tatmin edici bir sinema deneyimi yaşadığımızı söylemek mümkün. Öte yandan bu aşırı titizlikle sunulan görsellik yer yer doğallıktan uzaklaşıp filmi bir uzun metrajdan ziyade anime havasına sokuyor ve çatısı zaten çok sağlam olmayan senaryoyu inandırıcılıktan uzaklaştırıyor. Atıldıkları macerada fikir ayrılıklarına düşen arkadaşlar, sıradan bir insanken kahramana dönüşen adamlar, bu adamların süreç boyunca esas kızın kalbini çalmayı başarması gibi detaylar, örneklerini çokça gördüğümüz Hollywood klişeleri. Matt Damon ve Pedro Pascal, çok zorlanmadan ortaya koydukları performansla bu rollerin hakkını veriyorlar denebilir.

Hamasetle örülü sıradan senaryosunun ötesine görsel gücüyle ve fantastik sosuyla geçmeye çalışan "Çin Seddi", yaratıkların dünyaya geliş ve insanlara saldırışının altındaki mitolojik hikayeyi istediği felsefi temellere oturtamayınca filmin vaat ettiği şey, çok para harcanmış albenili savaş sahnelerinden öteye geçemiyor. Çin ordusu ve paralı askerleri karşılaştıran film, günümüz penceresinden bakınca kapitalist batı ile komünist Çin'i karşılaştırıyor aslında. Batı paranın ve gücün peşindeyken, Çin ordusu güven, inanç ve vatan sevgisiyle çıkıyor yola. Ancak karşımızda Hollywood'un "Whitewashing/Beyazlaştırma" kampanyası kapsamında batılı bir kahraman var ve hem Çin'i hem de aslında dünyayı kurtaran yine o. Dünyayı kurtaran tek kişilik ordu kıvamında kahramanları izlemekten hâlâ bıkmamış olanlar ve perdede kitle imha silahları yerine okları, kılıçları ve kalkanları görmeyi özleyenler için iyi bir tercih olabilir "Çin Seddi".

Görselliğiyle yer yer etkileyici olmayı başarıyor.

Klişelerin ötesine geçemeyen senaryosuyla sıradan bir aksiyon filmine dönüşüyor.

ORJİNAL ADI The Great Wall

YÖNETMEN Zhang Yimou

UYUNCULAR Matt Damon, Pedro Pascal, Willem Dafoe, Jing Tian, Andy Lau, Eddie Peng, Numan Acar, Han Lu, Kenny Lin

YAPIM 2016 Çin-ABD

SÜRE 104 dk.

DAĞITIM UIP (Universal)

135 MİLYON DOLARLIK BÜYÜK BİR BÜTÇEYE VE MATT DAMON GİBİ BİR YILDIZA SIRTINI DAYAYAN "ÇİN SEDDİ", TARİH, EGZOTİZM VE FANTAZYA SOSLU BİR 'BÜYÜK GİŞE FİLMİ' DENEMESİ.

FRANTZ

★★★★★

YÖNETMEN François Ozon

UYUNCULAR Pierre Niney,

Paula Beer, Ernst Stötzner,

Marie Gruber, Johann von Bülow,

Anton von Lucke, Cyrielle Clair,

Alice de Lencquesaing

YAPIM 2016 Fransa-Almanya

SÜRE 113 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

**“FRANTZ”I FAZLA
‘DÜZ’ BİR MELODRAM
OLMAKLA İTHAM
EDENLERİN BELKİ DE
GÖZDEN KAÇIRDIKLARI
BİR NOKTA VAR; OZON
ASLINDA TAM DA
BÖYLE BİR FİLM
YAPMAK İSTİYOR.**

KİMİLERİNİN FRANÇOIS OZON’UN EN İYİ FİMLERİ ARASINDA ANDIĞI, KİMİLERİNİNSE PEK HEYECAN VERİCİ BULMADIĞI “FRANTZ” İLE İLGİLİ ÖVGÜ VE YERGİLER AYNI NOKTAYA İŞARET ETMEKTE: BU GAYET ‘DÜZ’ BİR MELODRAM...

Gerçekten de öyle! Ozon, Maurice Rostand’ın “L’Homme Que J’ai Tué” adlı oyununu ve bu oyunun İngilizce adaptasyonu olan Reginald Berkeley imzalı “The Man I Killed”i serbest şekilde sinemaya uyarlamış. Ya da Berkeley’nin oyununun sinema uyarlaması olan Ernst Lubitsch’in “Broken Lullaby”ını yeniden çekmiş... Özetle, bize yeni bir hikaye anlatmıyor. Söz konusu hikaye 1. Dünya Savaşı sonrasında geçmekte. Savaşta öldürdüğü bir Alman askerini unutamayan ve af dilemek için onun ailesini ziyaret eden Fransız askerinin vicdan azabı, farklı şekillerde savaşın travmasını atlatamamış bu insanların yaşadıkları yüzleşme, savaşın ne kadar kötü olduğuna dair bir kıssadan hisseye kaynaklık ediyor. “Frantz”ın uyarlama olmasını bir kenara koyalım, anlattığı hikayede ve argümanında gerçekten de şaşırtıcı bir şey yok.

Fakat buradan hareketle filmi fazla ‘düz’ bir melodram olmakla itham edenlerin belki de gözden kaçırdıkları bir nokta var; Ozon aslında tam da böyle bir film yapmak istiyor. “Frantz”, bile isteye eski usul bir melodram ve bu türün dört başı mamur bir örneği. Filmin en etkileyici yönlerinden birisiyse, artık yavaş yavaş unutmaya başladığımız bir yönetmenlik becerisini bizlere hatırlatması belki de... Ozon, günümüzün gösterişçi sinemasından olabildiğince uzak dururken, üzerinde çalıştığı malzemeye de bir o kadar hakim olduğunu belli ediyor. 1919 yılının Almanya ve Fransa’sını perdeye taşıırken detaylara gösterdiği özen kadar, müzikten resme ya da edebiyata farklı sanat disiplinlerinden hikayesini beslemek için faydalanışı da bunu ortaya koyuyor. Günümüzde

pek geçer akçe olmayan, ‘PR’ değeri düşük ama bir sanatçı için önemli bir vasıf...

Peki, Ozon neden tercihini bu kadar eski usul bir filmde yeni kullanmış olabilir? Belki de yakın zamanda izlediğimiz başka bazı filmler, örneğin Damien Chazelle’in “Aşıklar Şehri” (La La Land) gibi, eskiyi hatırlamakta bir umut ışığı olduğunu düşünüyordur. Ya da göz alıcı paketlerin, büyük fikirlerin ve seksi konseptlerin filmlerin önüne geçtiği şu dönemde, tüm dünya giderek daha da fazla şiddet içine çekilirken, “Savaş kötüdür” gibi defalarca dile getirilmiş bir mesajı bile bu kadar klasik bir filmle ve dolaysız olarak vermenin hâlâ gerekliliğine inanıyor olabilir. Gerçek hayata baktığımızda haksız olduğunu söylemek pek de mümkün değil sanki...

Her ne kadar şu ana kadar filmin yenilikçi

olmaktan uzak durduğundan bahsetsek bile, Ozon o kadar 'düz' bir film de çekmiş değil aslında. Filmin söz konusu hikayeyi tekrar anlatırken yaptığı iki önemli tercih var. Ozon, doğrudan klasik sinemayı çağrıştıran melodram türünün aslında cinsiyet rollerini tersyüz etmek için ne kadar elverişli olduğunun da farkında elbette. Tıpkı zamanında Fassbinder'in ya da Almodóvar'ın yaptığı gibi, o da melodramın bu özelliği ile oynuyor. "Frantz"ın ilk yarısı boyunca iki asker arasında bir aşk yaşanmış olabileceğine dair yapılan imalar, seyirciye oynanmış bir oyun ya da şaşırtıcı bir sürpriz olmaktan daha fazlasına yarıyor. Bir anlamda melodram türünün, tam da bu bağlamda, söylenemeyeni dolaylı olarak dile getirmek için ne kadar işlevsel olduğunun altını çiziyor Ozon. Türün, özellikle de klasik Hollywood

döneminden örneklerinin bu gibi ikincil anlamları, üzeri kapalı imaları düşünerek izlememiz gerektiğini bizlere hatırlatıyor adeta... Ozon'un yaptığı diğer önemli tercih ise hikayenin merkez noktasına erkekleri değil, kadın karakteri yerleştirmek. "Frantz", en nihayetinde çok sevdiği iki erkeği farklı şekillerde kaybeden genç bir kadının, Anna'nın hayata devam etmekteki ısrarına odaklanıyor. Filmin savaş karşıtı ve ölümden ziyade yaşamdan yana mesajını güçlendiren, kesinlikle bu karakterin yolculuğu oluyor.

Anna rolündeki Paula Beer, Venedik'te kazandığı 'en iyi genç oyuncu' ödülünü sonuna kadar hak etmiş.

Filmin bile isteye eski usul olduğundan bahsettik ama aradaki renkli sahnelerin arkasında duramayacağız.

"FRANTZ", EN NİHAyetİNDE ÇOK SEVDİĞİ İKİ ERKEĞİ FARKLI ŞEKİLLERDE KAYBEDEN GENÇ BİR KADININ, ANNA'NIN HAYATA DEVAM ETMEKTEKİ İSRARINA ODAKLANIYOR.

FLORENCE

ORİJİNAL ADI Florence

Foster Jenkins

YÖNETMEN Stephen Frears

OYUNCULAR Meryl Streep,

Hugh Grant, Simon Helberg,

Rebecca Ferguson, Nina Arianda,

Stanley Townsend,

Allan Corduner, Christian McKay,

David Haig, John Sessions,

Brid Brennan, John Kavanagh

YAPIM 2016 İngiltere

SÜRE 111 dk.

DAĞITIM Bir Film (Fabula Films)

**STEPHEN
FREARS'IN
"FLORENCE" İ HEM
BİYOGRAFİK TEMELİ
HEM DE 'SANATTA
KAYBEDENLERİN
GÜZELLEMESİ'
İLE FARK
YARATILYOR.**

BİR SANAT DALINA ÂŞIK OLMAK, ONU İCRA ETMEK İÇİN YANIP TUTUŞMAK AMA O KONUDA YETENEĞE SAHİP OLMAMAK... İŞİN KÖTÜSÜ, BULUNULAN ÇAĞIN İMKANLARININ YETERSİZLİĞİNDEN, BU YETENEKSİZLİĞİ RÖTUŞLAMA

imkanının olmaması... İşin daha da kötüsü, çok pratik yaparak ya da eğitim alarak azaltılabilecek bir mesafenin de söz konusu olmaması... Sözün özü, telafi edilemeyecek kadar yeteneksizlik var ama sanat aşkı ferman dinlememekte...

'Operanın en kötü sesi' olarak tarihe geçmiş Amerikalı Florence Foster Jenkins işte böyle biri. Gençliğinde piyano eğitimi almış ve eğitim de vermiş. Yani müzikle doğru biçimde içli dışlı biri aslında. Lakin onun asıl tutkusu opera. Zengin olmanın verdiği güçle opera söylemek için her şeyi deniyor. O kadar azimli ki kulak tırmalayan sesiyle Carnegie Hall'da konser bile ayarlayabiliyor. Felsefesi net: "İnsanlar şarkı söyleyemediğimi söyleyebilir ama kimse şarkı söylemediğimi söyleyemez!" Böylesine ilginç bir karakter sinema için bulunmaz Hint kumaşı elbette. Örneğin 2015 Fransız yapımı

"Marguerite", Florence Foster Jenkins'ten ilham alınmış bir film. Filmin başkahramanı Marguerite, kendisinden iyice uzaklaşan kocasının sevgisini ve ilgisini yeniden kazanabilmek dürtüsüyle ve müzik aşkıyla kendini sahnelerle atıyordu filmde. Stephen Frears'ın "Florence" i ise hem biyografik temeli hem de 'sanatta kaybedenlerin güzellemesi' ile fark yaratıyor.

"Florence", klasik bir 'inanırsan başarısın' değil, 'başaramasan da sevilirsin' hikayesi... Yeteneğe değil, yeteneksizliğin azmine ve sanat aşkına övgü... "Kulaklarını tıka, kalbini aç" der gibi adeta seyirciye. Filmin büyük bölümünde Florence'ın şarkı söyleme inadı ve hevesi, hem seyirci hem de filmdeki çoğu karakter nezdinde alay konusu olmakta. Başarısız Shakespeare oyuncusu kocası St Clair Bayfield ile ilişkisi de

öyle... Bayfield'ın Florence'ı pamuklara sarıp koruyup kollamasını, alayla izlemek ve çıkarla ilişkilendirmek mümkün. Karakterlerinin duygularını katmanlarını yaprak yaprak açmayı seven Stephen Frears, Florence ve Bayfield'a da bunu uyguluyor. Kötü sesli zengin bir kadın ile sahnede arzuladığı gibi başarılı olamamış bir oyuncunun kendi dünyalarını yaratıp orada mutlu olmaya çalışmalarının dışarıdan görüldüğü kadar renkli ve şaşılağıcı olmadığını anlatıyor yönetmen. Hikaye ilerledikçe, filmin başında hem diğer karakterlerdeki hem de seyircideki o alay duygusu yerini sempatiye, saygıyla karışık hoşgörüye bırakıyor. Cosmé karakterinin Florence ve Bayfield'dan rol çalan ağırlığı, muhtemelen filmdeki trajediyi gizleyen ve seyirciyi avucunun içine alan unsur olarak hedeflenmiş. Lakin bir noktadan sonra bu

karakterin tepkileri, abartıya ve tekrara düşme sıkıntısı yaşıyor.

“Florence”, oyuncu performansları ile çokça parlayan filmlerden... Florence Foster Jenkins’i Meryl Streep’ten daha iyi kim canlandırabilir diye sormuyorsunuz bile kendinize. Streep’in sesini bu kadar kötüleştirebilmesi, yıllar evvel “Mamma Mia!”da kendi sesiyle Abba şarkıları söyleyebilmesinden daha meşakkatli olduğu kesin. Oscar adaylığında (‘en iyi kadın oyuncu’ ve ‘yardımcı kadın oyuncu’ dallarında) kırılması zor bir rekora giden Meryl Streep’in “Florence” ile 20. adaylığını alacağına (ama ödüle Natalie Portman’ın ulaşacağına) kesin gözüyle bakılıyor. Hugh Grant ise Streep’in hiç gölgesinde kalmıyor, hatta kendisinden ümidini kesenlere “Daha buralardayım”, diyor. Cosmé’yi canlandıran Simon Helberg de çok başarılı.

FilmEkimi’ndeki gösteriminde salonu tıka basa dolduran seyircinin gülmekten katıldığı sahnelerin çoğu, onun mimikleriydi. Ancak yukarıda da bahsettiğim üzere sık sık tekrarlanan ve karikatürize bir hale gelen bu mimikler bir süre sonra farklılığını yitiriyor.

Stephen Frears, yeteneksizliğin hüznünü deşmektense komedisini köpürtmeyi tercih ediyor “Florence”ta. Pozitifliğini seyirciye hissettirmeyi de başarıyor. Yeteneksizliği acındırmadan en iyi anlatan filmler listesi yapılırsa bir gün, “Florence” o listedeki yerini şimdiden rezerve etti bile.

Şarkıları iyi de söylese kötü de söylese, Meryl Streep...

Carnegie Hall’daki konser bölümünde illa alkış dersi vermeye gerek yoktu.

**FLORENCE
FOSTER JENKINS’İ
MERYL
STREEP’TEN
DAHA İYİ KİM
CANLANDIRABİLİR
DİYE SORMUYORSUNUZ
BİLE
KENDİNİZE.**

BABAMIN KANATLARI

YÖNETMEN Kıvanç Sezer
UYUNCULAR

Menderes Samancılar,
Musab Ekici, Tansel Öngel,
Kübra Kip, Mustafa Kırantepe,
Sarp Aydınoğlu
YAPIM 2016 Türkiye
SÜRE 101 dk.
DAĞITIM M3 Film (Nar Film)

**“BABAMIN
KANATLARI”YLA
BİR İŞÇİNİN
DRAMINI
ANLATMIYOR
KIVANÇ SEZER,
DAHA ÇOK SİSTEMİ
VE ÇARKLARINI
İZLİYOR.**

KAMERA ANAYOLDA İLERLEDİKÇE YÜKSELEN AVM'LER, REZİDANSLAR VE DAHA YAPIMI SÜREN ONLARCA KONUT, İNŞAAT; FONDA DA BU KAOTİK ORTAMI TAMAMLAYAN, BELLİ BELİRSİZ BİR MÜZİK YÜKSELİYOR. KAMERA, BU TEDİRGİN ortamdan daha tekinsiz bir yere doğru yol alıyor; işçi ölümlerinin en yüksek olduğu iş koluna, yani bir inşaata...

Kıvanç Sezer, ilk uzun metrajlı filmi “Babamın Kanatları”nda, işçi ölümlerinin ve güvencesiz çalışma koşullarının başrolde olduğu bir hikaye anlatıyor. 53. Antalya Film Festivali'nden altı, 23. Adana Film Festivali'nden yedi ödül kazanan “Babamın Kanatları”, yurt dışında da gittiği birçok festivalden ödülle döndü. “Babamın Kanatları”na bu kadar başarı sağlayan şeyse; sadeliği, ajitasyona kaçmayan yapısı ve parmak sallamayan bir film olması.

Kıvanç Sezer'in “Babamın Kanatları”nı çekme öyküsü de en az film kadar ve hatta filmde de kendine yer bulmuş bir nitelikte. Üniversiteli bir gencin inşaatta çalışırken iş cinayetine kurban gitmesinden çok etkilenen Sezer, bu öyküyü çekmek için çıktığı yolda farklı birçok karaktere ve inşaat gerçeğine rastlayarak oluşturmuş hikayesini.

“Babamın Kanatları”nın hikayesi, büyük bir inşaatta çalışan İbrahim ustanın (Menderes Samancılar) etrafında şekilleniyor: Vanlı bir depremzede olan İbrahim usta, kanser olduğunu öğrenince emekli olmaya çalışır. Fakat primleri yetmediği için emekli olamaz. Yaklaşık 8 bin lira civarında para bulup primlerini tamamlaması gerekir. Fakat bir yandan da ev sahibi olmak için TOKİ'ye kredi ödemek zorundadır... Bir yandan Van'daki eşi ve iki kızı, bir yandan gün geçtikçe kötüleşen hastalığı arasında sıkışan İbrahim usta, diğer bir yandan ise taşeron ve güvencesiz çalışma koşullarıyla boğuşur... Hikayeye bu yanıyla bakıldığında dramatik yönünün ağır bastığı hissedilse de Sezer, bu dengeli farklı bir

atmosfere çevirmeyi başarıyor. Bir işçinin dramını anlatmıyor yönetmen, daha çok sistemi ve çarklarını izliyor. Diğer karakterlerle de ana hikaye ‘dram’ olmaktan uzaklaştırılıyor ve gerçeğin kameraya yansıyan kısımları seyirciyi inşaatın beton zeminine çakıyor...

Örneğin yönetmenin inşaat işçilerini Kürt olarak seçmesi, İbrahim ustanın Vanlı bir depremzede olması tesadüf ya da bir dram unsuru değil. 40 yıla yakındır süren savaş, işsizlik ve göçün metropollerin sınıfsal çatısını oluşturduğu su götürmez bir gerçek. Bu yüzden filmin büyük bir bölümü de Kürtçe. Her ne kadar Kıvanç Sezer, işin ‘etnik’ tarafını filme çok yansıtmasa da İbrahim ve yeğeni Yusuf (Musab Ekici) ve daha fazlasının orada çoğunlukta oluşu, alttaki siyasal zeminin taşlarını kendiliğinden

döşüyor. Filmin müziklerinin de Bajar tarafından yapılması taşları yerli yerine oturtuyor bir bakıma. Bajar'ın (Kürtçe 'Şehir' demek) metropollerdeki özellikle işçi Kürtleri anlatması ve "Fırat Suyu'nun Marmara'ya karıştığı" o ezgileri çalması filmin 'ayrım unsuru' olarak anılmayan etnik yapısını tamamlıyor.

Sınıfsal boyutunda ise Kıvanç Sezer, ajitasyona kaçmadan 'insanlık değerini' sorguluyor. Sezer, yol göstermiyor, daha çok yükselen 'Yeni Türkiye'nin kaba inşaatını ve burada yükselen diğer değeri, yani 'emeği' kamera önüne alıyor. Çektikleri halayları, taşeron Resul'e (Tansel Öngel) karşı örgütlenmeye çalışmalarını (cılız bir çaba olarak kalsa da), patronla işbirliği yapmaktan çekinmeyen Yusuf'u anlatırken her şeyi 'olduğu

gibi' anlatma hali hakim. Nitekim omuz kamerasıyla çekilen film, işçilerin arasında, konteynerlerde onlarla nefes alıp veriyor adeta.

İnşaat sektörü, işçisini bile çift taraflı bir döngüyle kendine bağlıyor. Tıpkı İbrahim usta gibi, gerçekten sahip olamayacağı iki ev için çalıştırıyor. İşçi, bir yandan yükselen sermayenin tuğlalarını döşerken, bir yandan da yıllarca kredisini ödeyeceği TOKİ'ye bağlanıyor.

Bu sistemi işçilerin arasında dolanırken anlatan "Babamın Kanatları", "Olay tam da böyle geliyor" diyor...

Ajitasyona kaçmadan "Olay tam da böyle geliyor" demesi.

İşçilerin ölen arkadaşlarının arkasından fazlasıyla donuk olması...

**OMUZ
KAMERASIYLA
ÇEKİLEN FİLM,
İŞÇİLERİN
ARASINDA,
KONTEYNERLERDE
ONLARLA
NEFES ALIP
VERİYOR ADETA.**

ASSASSIN'S CREED

BİLGİSAYAR OYUNLARINDAN FİLM UYARLAMAK KOLAY İŞ DEĞİL, HAFİFE ALMAYALIM. OYUNLARIN GİTTİKÇE SİNEMASALLAŞTIĞI inancı yaygın. Bunun içi boş bir iddia olduğunu söylemiyorum tabii, gerçekten öyküleri ve mizansen anlayışlarıyla sinema tadı verebilen oyunlar var. Fakat niye oyunlardan birer sinema filmi çıkarmak gayreti de hemen her seferinde hüsrana sonuculanıyor.

Nasıl ki büyük bir edebiyat uyarlaması yaptığınızda en çok o eserin hayranları filminizi özgün metinle karşılaştırma ve burun kıvrma eğiliminde olursa, bu gibi durumlarda da sesini en çok yükselten, tatmin edilmesi en zor kitle oyun oynayanlar, yani 'gamer'lar. "Assassin's Creed" örneğindeyse onların ikiye bölündüğü, bir kesimin filmi gayet memnun olduğu görülüyor. Bunun sebebi de filmin öyküsünün aslında serinin ilk oyununu takip etmesi, yeni karakter ve ilişkiler de ekleyerek aynı yapıyı koruması. Hikaye, Ortadoğu coğrafyasından Endülü's'e taşınmış olsa da bu sadece bir detay. Neticede kurulan dünya özünde aynı ve onları belli ki yerlerinden sıçratmamış. Ama malum, bu tür uyarlamalarda iyi iş çıkarmanın öncelikli koşulu, malzemeye hiç aşına olmayanlar için de bütünlüklü bir öykü ve dünya kurabilmek.

"Assassin's Creed"ın geçmiş yüzyıllara dayanan masonik örgütlenmeleri ve Hristiyanlık mitolojisi bağlantıları sinemada pekala bir Dan Brown romanı gibi tüketilebilir. Yeryüzünde şiddeti bitirebileceğine inanılan, ilk günahın malzemesi olan doğaüstü ilk elmayı bulma çabaları bile belki... Ama iki sıkıntı var. Bir kere, oyunun da terminolojisini kullanarak öyle ağdalı ve kitabi bir üslupla betimleniyor ki filmin gerçekliği, öyküyü ciddiye almak güçleşiyor. Bu senaryo zaafı, izlediğimiz şeyin gittikçe komikleşmesine sebep oluyor. İkincisi de filmin kendi gerçekliğini izah etmek için çok fazla uğraşması, çok vakit harcaması. Aslında bir "Assassin's Creed" filminden ne beklediğinizle alakalı herhalde bu... Filmin öncelikle kendini ciddiye almayı bırakması, oyun uyarlaması bir fantastik aksiyon filmi olduğunu kabullenip ona göre hareket etmesi,

dolayısıyla da sadede daha kestirme yollardan gelmesi gerek. İyi bir aksiyon filmi çatısının ve sağlam bir öykünün ille bu kadar karmaşık yollardan geçmediğini, metindeki sadeliğin bu janr için çok daha iyi çalıştığını, enformasyonu aksiyonun içine yedirmenin yazar için daha zahmetli ama sonuçta gayet mümkün olduğunu bize ispatlayan nice iş izledik bugüne dek.

Michael Fassbender'ın en az birkaç senedir oldurmaya uğraştığı; yanına Marion Cotillard, Jeremy Irons, Charlotte Rampling gibi önemi ve ağırlığı tartışılmaz oyuncular ekleyerek yoluna devam ettiği; yönetmenlik koltuğunu da önceki sene "Macbeth"te birlikte çalıştığı Justin Kurzel'a emanet ettiği bu yapıma biraz fazla prestij projesi muamelesi yapılmış sanki. Kurzel'ın stilize rejisinin ve başarılı görüntü yönetmeni Adam Arkapaw'la işbirliğinin kimi çarpıcı aksiyon sekansları ortaya çıkardığı muhakkak. Film bu anlamda oyunun gerisinde kalmıyor doğrusu. Hatta yer yer ritmi öyle yükseliyor ki soluksuz izlenebiliyor.

Görkemli aksiyon sahneleri her şeydir diyorsanız, sorun yok. Karşımızda 125 milyon dolar bütçeli, dev bir yapım var. Mevcut teknik altyapı ve oyunun getirdiği kendine özgü görsellik üst üste eklenince aksiyonun bitmemesi, çarpıcı olabilmesi sizce büyük bir maharetse, tamam... Ama Fassbender, Cotillard, Irons, Rampling diyorum. Bu oyuncuların ağızına öyle diyaloglar yerleştirilmiş ki insan gülüyor diyorum. İddiasız ama sağlam bir öykü çatısı, iyi diyalog ve şık bir seyirlik için malzeme var... Ama sonuç maalesef o değil. Eğer gişedeki hayal kırıklığına rağmen devam filmlerine yeşil ışık yakılırsa, belki daha kompakt filmler ortaya çıkarabilir bu ekip. Belki sorun, çoğu yeni seri denemesinde olduğu gibi, karakterleri ve dünyayı etraflıca tanımlayan bir girizgah yapma uğraşının içinde boğulmaktır sadece.

Aynı adlı bilgisayar oyununu seven kitle için hayal kırıklığı olmayacaktır.

Ah bir de bu kendini fazla ciddiye almalar olmasa...

YÖNETMEN Justin Kurzel
OYUNCULAR Michael Fassbender, Marion Cotillard, Jeremy Irons, Brendan Gleeson, Charlotte Rampling, Michael Kenneth Williams, Denis Ménochet, Ariane Labed, Khalid Abdalla, Essie Davis
YAPIM 2016 İngiltere-Fransa-Hong Kong-ABD
SÜRE 115 dk.
DAĞITIM The Moments Entertainment (20th Century Fox)

FİLMİN ÖNCELİKLE KENDİNİ CİDDİYE ALMAYI BIRAKMASI, OYUN UYARLAMASI BİR FANTASTİK AKSİYON FİLMİ OLDUĞUNU KABULLENİP HAREKET ETMESİ GEREK.

SAVAŞ VADİSİ

ORJİNAL ADI Hacksaw Ridge

YÖNETMEN Mel Gibson

OYUNCULAR Andrew Garfield,

Teresa Palmer, Vince Vaughn,

Sam Worthington, Hugo Weaving,

Luke Bracey, Milo Gibson,

Rachel Griffiths, Sam Neill

YAPIM 2016 Avustralya-ABD

SÜRE 139 dk.

DAĞITIM Pinema

**MAÇO GÖRÜŞLERİ
VE IRKÇİ BEYANATLARIYLA
ÖZEL HAYATINDA
ÇOKTAN SÜKUNETİN
YÖRÜNGESİNDEN ÇIKMIŞ
MEL GIBSON'A PEK DE
YAKIŞTIRACAĞIMIZ BİR
HİKAYE DEĞİL "SAVAŞ
VADİSİ" NDEKİ.**

BİR TARAFTAN SAVAŞ KARŞITI MESAJ VERİP DİĞER TARAFTAN O SAVAŞI BESLEYEN MİLLİYETÇİLİK DUYGULARINA HITAP EDEBİLMEK KAĞIT ÜSTÜNDE SONUÇSUZ BİR ÇABA GİBİ GELEBİLİR. ANCAK ANA AKIM SINEMA, YILLARDIR BU ZORLU ikilemin üstesinden gelmekte. Clint Eastwood'un meseleye bir de diğer tarafından bakmak amacıyla 2. Dünya Savaşı'nda Japonya cephesini ziyaret ettiği ama önünde sonunda sadece milliyetçiliğin tarafını değiştirdiği "Iwo Jima'dan Mektuplar" (Letters From Iwo Jima) ilk akla gelen örneklerden. Steven Spielberg'ün, şimdiye kadar gerçekleştirilmiş en gerçekçi, dolayısıyla vahşi savaş sahnelerini çektiği ama yine ABD bayrağının kutsallığına sığındığı "Er Ryan'ı Kurtarmak"taki (Saving Private Ryan) çelişki belki göreceli olarak biraz daha arka planda. Ama yine de kafaları karıştıracak kadar göz önünde.

Mel Gibson'ın yıllar sonra yine kamera arkasına geçmesine vesile olan "Savaş Vadisi"nde (Hacksaw Ridge) işi, bu isimlere göre daha kolay. Çünkü gerçek hayat hikayesini konu edindiği Desmond Doss, daha en başta kendini vatanseverlikle savaş karşıtlığını bir arada barındıran bir konuma yerleştiriyor. Andrew Garfield'ın her zamanki cazibesıyla canlandığı Doss, vatani için ölmeyi göze alan bir vicdaniretçi! Hatta vicdaniretçi olup olmadığı sorusuna "Ben bir vicdani katılımcıyım" diye karşılık veriyor. Gönüllü olarak kaydolduğu orduda dini inanışları gereği eline silah almayı reddeden Doss'un zihninde ise hiçbir çelişki yok. Pearl Harbor bombardımanında birilerinin onun için öldüğü bilgisiyle oturamayacağını söylüyor. Ona cehennem azabı çektiren üslerine, askeri hiyerarşiye saygısı da tam. Hatta görevini 'layığıyla' yerine getirmek, vatanına hizmet etmek, herhangi başka bir asker için olduğu kadar onun için de önemli. Ordudan terhis

olması için sürekli açık çek verilse de bunların hiçbirini kabul etmeyen, inatla cepheye gitmek isteyen bu er, üslerinin kafasını epey karıştırırsa da kendi görüşünde gayet tutarlı bir konumun sahibi. Öldürmek istememesi vatanseverliğinin önünde engel değil.

Başka bir deyişle, maço görüşleri ve ırkçı beyanatlarıyla özel hayatında çoktan sükunetin yörüngesinden çıkmış Mel Gibson'a pek de yakıştıracığımız bir hikaye değil Doss'un. Sadece filmleriyle değerlendirdiğimizde bile "Cesur Yürek"teki (Braveheart) kahramanlık vurgusunu, ucu homofobiye varan erkeklik övgüsünü düşündüğümüzde de Gibson'ın böyle bir hikaye çekmesindeki şaşkınlık ortaya çıkıyor. Ancak Gibson, yönettiği filmlerde adeti olduğu üzere "Savaş Vadisi"nde de geleneksel

kalıplara hürmet eden bir hikayeyi tertemiz bir üslupta perdeye aktarıyor. Annelerin fedakar ve kutsal, babaların üzerinden gelinmesi gereken engeller teşkil ettiği bir dünya bu. Belki kahramanlığın yolu “Cesur Yürek”teki gibi öldürmekten geçmiyor. Ancak kalıbına oturtulduğunda ölümüne giden bir mangada öldürmeyi reddeden de kahraman sayılabilir. Aslolan, kahramanlık ve vatan sevgisi olduğu sürece sorun yok. Ne de olsa klasik döneminden beri Hollywood’un adeti, ‘çıkıntılar’ı yontup orta yolu bulmak. Savaş olgusunu meydana getiren koşullara temas etmeden de savaş karşıtı bir film çekilebilir pekala.

Ama aynı Hollywood’un bir başka adeti de çıkıntılarını törpülerken saklamaya çalışılanın her fırsatta kendini göstermesi, hatta bazılarınca

tüm bu saklanamayan ayrıntılardan bir seyir zevki yaratması. Kağıt üstünde savaş karşıtlığı yaparken senaryoda “Artık Kansas’ta değilsin Dorothy” gibi homofobik bir ifadeye yer vermek, öldürmeyi reddeden bir kahramanın hikayesinde yine ‘kutsal’ı başta edebilmek de bu saklanamayan çatışmalara örnek olsa gerek. Her halükarda Hollywood klasik döneminden aldığı kalıplar sayesinde sonu gelmeyen bir çelişkiler bütünü. Ve cazibesinin büyük bir kısmını yine bu çelişkilerden alması, belki de onun en göz önündeki çelişkisi.

Rachel Griffiths, hikayenin en karton karakteri olabilecek anneyi kaderinden kurtaracak bir performans sergiliyor.

Baba rolündeki Sam Neill’in ‘arızalı’ karakterlerdeki başarısı için filmografisinin erken örneklerine bakalım.

**MEL GIBSON,
YÖNETTİĞİ FİLMLERDE
ADETİ OLDUĞU ÜZERE
“SAVAŞ VADİSİ”NDE
DE GELENEKSEL
KALİPLARA HÜRMET
EDEN BİR HİKAYEYİ
TERTEMİZ BİR ÜSLUPTA
PERDEYE AKTARIYOR.**

MEÇHUL KIZ

★★★★★

ORJİNAL ADI La Fille Inconnue
(The Unknown Girl)

YÖNETMENLER Jean-Pierre &
Luc Dardenne

OYUNCULAR Adèle Haenel,
Olivier Bonnaud, Jérémie Renier,
Louka Minnella, Christelle Cornil

YAPIM 2016 Belçika-Fransa

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

“MEÇHUL KIZ”, ‘SIRADAN’
GİBİ GÖRÜNEN BİR
GELİŞMENİN YARATTIĞI
SONUÇLARI ÜZERİNE
ORTA-SINIF, BEYAZ,
EĞİTİMLİ AVRUPALILARIN
VICDANLARINA
DAİR BİR HİKAYE
ANLATIYOR BİZE.

KEN LOACH, İNGİLİZ İŞÇİ SINIFINA DAİR ANLATTIĞI
HİKAYELERLE ‘İŞÇİ SINIFININ ŞAİRİ’ UNVANINI NE KADAR HAK
EDİYORSA; DARDENNE KARDEŞLER DE BİTMEK BİLMEYEN BİR
ENERJİYLE KARŞIMIZA ÇIKARDIKLARI HER FİLMİN ARDINDAN

‘Avrupa’nın vicdanı’ sıfatını o kadar hak ediyor.
Hikayenin odağında kim olduğu fark etmiyor.
Bir göçmen, bir çocuk, öfkeli bir genç kadın ya da
işini kurtarmaya çalışan işçi... Hepsi Avrupa’nın
içinde bulunduğumuz çağdaki haletiruhiyesini
anlamamız için önemli kapılar açıyor.

Dardenne Biraderler’in alametifarikası
‘basitlik’lerinde yatıyor. Hikayelerini dallandırıp
budaklandırmadan, mümkün olduğunca
doğrusal bir çizgide, onların önemine vurgu
yaparak ve diyaloglara özenerek hallediyorlar
işlerini. Bir Dardenne Biraderler filminden
çıktığınızda kendinizi çarpılmış gibi
hissetmezsiniz ama film kafanızda dolanıp
durur. Bu yüzden günlük hayatta bir gelişme
olduğunda en çok onların filmlerine referans
verilir. Onlar, günlük hayat akıp giderken
‘sıradan’ gibi algıladığımız şeylerin aslında hiç de
öyle olmadığını, öncesi ve sonrasıyla önemli
sonuçlar doğurma potansiyeli taşıdığını
anlatırlar seyircilerine.

Açılışını Cannes Film Festivali’nde yapan
“Meçhul Kız” (La Fille Inconnue) da, ‘sıradan’
gibi görünen bir gelişmenin yarattığı sonuçları
üzerine orta-sınıf, beyaz, eğitilmiş Avrupalıların
vicdanlarına dair bir hikaye anlatıyor bize. Bir
kamu sağlığı merkezinde çalışan doktor Jenny,
sırf yanında çalışan stajyere patronluk taslamak
için mesai saatinden sonra çalan kapıyı açmasına
izin vermez. Ertesi gün muayenehanenin
yakınlarında siyah bir kadının cesedi bulunur.
Polis kamera kayıtlarını incelemek için
geldiğinde, ölen kadının kapıyı çalan kişi olduğu
ortaya çıkar. “Kapıyı açsaydım ölmeyecekti”
düşüncesiyle vicdan azabı duyan Jenny, hem
kendisini rahatlatmak hem de ölen kadının

ailesini durumdan haberdar etmek için harekete
geçer.

“Meçhul Kız” ikili bir seyir izliyor aslında.
Görünürde, Jenny’nin suçluluk ve vicdan
duygularıyla hareket ederek ‘meçhul kız’ın kim
olduğunu bulmak ve ona karşı sorumluluklarını
yerine getirmek gibi bir derdi var. Jenny bu
arayışı derinleştirdikçe, ölen kadının hayatına
dokunan insanlarla karşılaşılıyor. Yönetmenler,
genç kadının ölümü konusunda bir suçlu ortaya
koymayarak hem seyircinin hem de Jenny’nin
vicdanını biraz rahatlatmalar da aslında tek tek
parçalar birleştirildiğinde ölümün toplum
tarafından hazırlandığını anlamak zor olmuyor.
Erkeklerin hoyratlığı, çocukların umursamazlığı,
mafyanın zalimliği, kız kardeşin kıskançlığı ve
Jenny’nin egosu birbiriyle bağlantılı bir biçimde
genç bir kadının ölü bedeninin sorumlusu haline

geliyor. Film, polisiye bir örgüden ziyade günlük rutinlerin, sıradan görünen şeylerin, suç olmayan davranışların aslında başkaları için nasıl da yakıcı sonuçlar doğurabileceğini; kendinizi öncelediğiniz kimi durumlarda karşınızdakini zor durumda bırakabileceğinizin fotoğrafını çıkarıyor adeta.

Filmin bu 'ortak cinayet' temasının yanında bir de vicdan ile ilgili söyleyecekleri var seyirciye. Jenny, yaşananlardan kendisine bir sonuç çıkarmış ve sorumluluğunu üzerine almaya hazır görünse de yaptığı şeye özel bir önem yüklemenize izin vermiyor yönetmenler. Hatta bu vicdan aklama çabasının beyhudeliğini çıkarıp koyuyor seyircinin önüne. Jenny'nin samimiyetinden kuşku duymamıza izin vermiyor fakat onun vicdanının hem seyirci hem de

karakterin nezdinde aklanmasına da fırsat tanımıyorlar. Bu naif vicdan muhasebesinin meselenin özünü etkilemediğini, Jenny'nin çabasının olsa olsa 'iyilik' yapmakla açıklanabileceğini düşünerek çıkıyorsunuz salondan.

'Meçhul Kız'ın akıbeti baki kalırken, Jenny'nin vicdanının da yeterli olmadığı; sorunun kayıtsızlığımızda, benmerkezciliğimizde ve aslında başkalarının acılarına bakımımızdaki bencillikte olduğu düşüncesi kafada dolanıp durmaya başlıyor filmi izledikten bir süre sonra.

Adèle Haenel, Jenny karakteriyle filmi tek başına sırtlıyor.

Jenny'nin hayata dair hırsları ima ediliyor ama güçlü vurgulanmıyor.

**JENNY,
YAŞANANLARDAN BİR
SONUÇ ÇIKARMIŞ VE
SORUMLULUĞUNU
ÜZERİNE ALMAYA HAZIR
GÖRÜNSE DE YAPTIĞI
ŞEYE ÖZEL BİR ÖNEM
YÜKLEMENİZE İZİN
VERİLMİYOR.**

SONSUZLUK ORMANI

ORJİNAL ADI The Sea Of Trees

YÖNETMEN Gus Van Sant

UYUNCULAR

Matthew McConaughey,

Ken Watanabe, Naomi Watts,

Anna Friedman, Richard Levine

YAPIM 2015 ABD

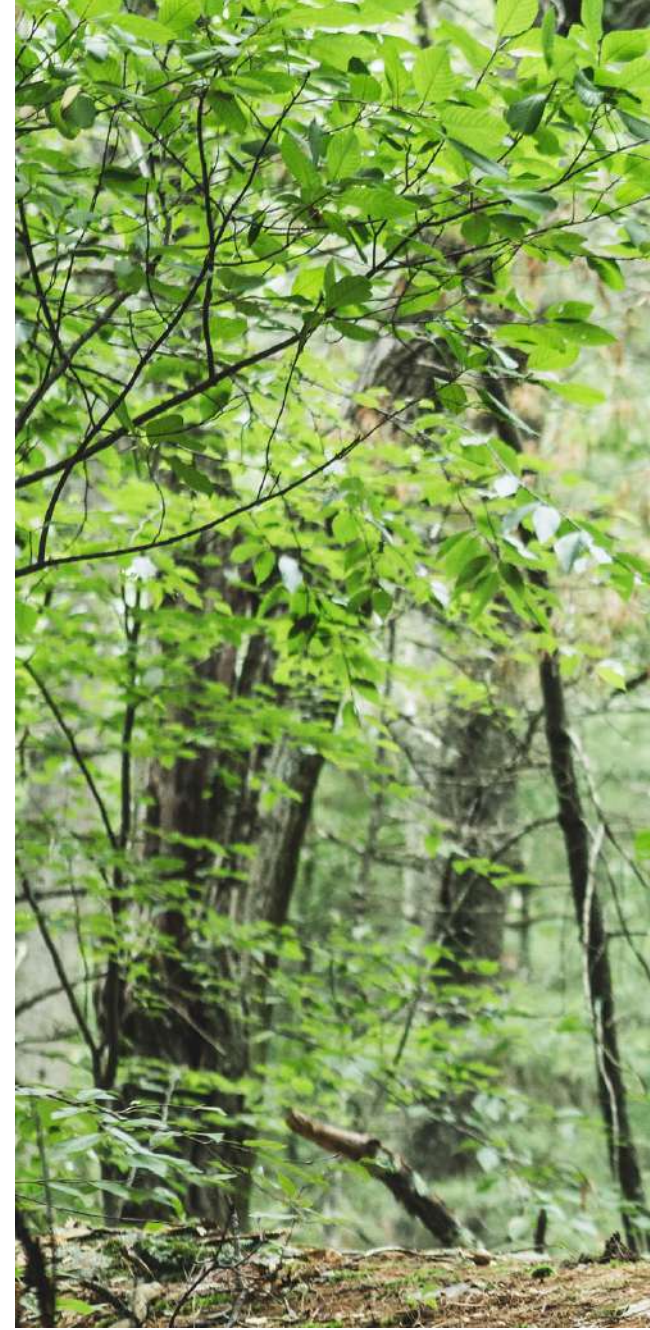
SÜRE 110 dk.

DAĞITIM Chantier Films

AOKIGAHARA ORMANI, BİRÇOK BELGESELE, ROMANA VE FİLME KONU OLMUŞ, İNTERNETTEKİ EFSANE MERAKLILARININ DA İLGİSİNİ ÇEKEN POPÜLER VE MODERN BİR 'LANETLİ BÖLGE' OLARAK İLGİNÇ BİR ŞÖHRETE SAHİP. JAPONYA'DA

Orman Denizi ya da Ruhlar Ormanı gibi isimlerle de anılan ormanın dış dünyada bilinen ismiyse İntihar Ormanı. Popüler şehir efsanelerini konu eden internet sitelerinde, "Buraya giden intihar ediyor", "Buradan sağ çıkılmıyor" gibi değme 'yaratıcı' başlıklarla pazarlanan Fuji Dağı'nın eteklerindeki bu orman, aslen şahane bir yürüyüş rotası sunmasına rağmen ne yazık ki intihar meselesiyle özdeşleşmiş durumda. Gus Van Sant'ın filmi de, ana kahramanımız Arthur'un bu ormana gitmek üzere yola çıkmasıyla başlıyor. Japonya'ya ulaştıktan sonra araba kiralayıp Aokigahara'ya gelen Arthur vesilesiyle, yönetmen Gus Van Sant, internete Aokigahara yazdığımızda karşınıza çıkan ne kadar imaj (intiharcıların terk edilmiş arabaları), bilgi (intihardan caydırıcı tabelalar) varsa filmin ilk 10 dakikası boyunca karşınıza çıkarıyor. En nihayet Arthur, ormanın içinde tıpkı kendisi gibi hayattan vazgeçmek için bu ormana gelen yaralı bir adamla, Takumi Nakamura'yla tanışıyor ve bu noktadan sonra film hayattan vazgeçmek değil, ona tutunmak için çabalayan iki adamın mücadelesini, Arthur'un hikayesinde ileri geri dönüşler sergilemek suretiyle anlatıyor.

Gus Van Sant'ın neden şehir efsanelerine konu olmuş bu ormanla ilgili bir filme giriştiğini anlamak mümkün. Gus Van Sant, bu gibi belirgin figürleri, mekanları ve olayları avuçlarının içine almayı ve dönüştürmeyi seven bir yönetmen. Bunun için filmografisindeki en başarılı filmlerinden "Fil'e (Elephant), yahut "Son Günler'e (Last Days) bakmak mümkün. Fakat "Fil'de Columbine Olayı'na karşı sergilediği olgun bakış açısını, "Son Günler'de Kurt

Cobain'in son demlerine bakarken yakaladığı olağanüstü sinemasal atmosferi "Sonsuzluk Ormanı"nda (The Sea Of Trees) bulmak namümkün. Bunun yerine elimizde söz konusu mekana karşı geliştirdiği anlamsız bir oryantalist bakış açısı ve ne karakteri ne de motivasyonunu tam anlamıyla anlamamıza yardım edebilen, bölük pörçük bir olaylar bütünü var. Arthur'un ormana geliş sebebi, aslen eşi Joan'la ilgili duyduğu keder. Arthur, Takumi'yle çıkış yolunu ararken, Joan'la nasıl bir ilişkileri olduğunu, bu ormana tam olarak neden geldiğini anlatan bir takım sahneleri flashback'lerle filmde görüyoruz. Lakin bu sahneler bazen Arthur ve eşi Joan hakkında görece yüzeysel bilgiler verdiği gibi, yer yer de lüzumsuz, izaha ihtiyaç duymayan, salt zaman geçişi yapabilmek, yahut sahneler arasındaki korelasyonu kurabilmek

GUS VAN SANT'IN "FİL"DE COLUMBINE OLAYI'NA KARŞI SERGİLEDİĞİ OLGUN BAKIŞ AÇISINI, "SON GÜNLER"DE YAKALADIĞI OLAĞANÜSTÜ SİNEMASAL ATMOSFERİ "SONSUZLUK ORMANI"NDA BULMAK NAMÜMKÜN.

namına yapıya eklenmiş sahnelere dönüşüyor. Başlı başına Arthur vee Joan çiftinin yaşamına odaklanan bir kurgu söz konusu olmadığı için, manipülasyona açık kaldığımız çeşitli anlarla, kime hak vereceğinizi ya da kimin hakkında ne düşüneceğinizi bilemediğiniz anlara şahitlik ediyorsunuz, ki bu sahnelerden (söz gelimi ikilinin kavga sahnesi) bazılarının iyi yazılmış sahneler olması da durumu pek değiştirmiyor. Salt finale doğru kıldığı dümendeki sürprizi besleyebilmesi için, Joan'ın hikayesinde mantığı zorlayan tesadüflere yer vermesiye, Gus Van Sant'le ilgili oturup ciddi ciddi düşünmemize sebep olabilecek kadar tuhaf bir seçim olarak kalıyor (filmi izlemeyenlerin tadı kaçmasın). Film, Arthur'un Aokigahara'ya gelişindeki motivasyonunu gizlediği flashback'lere sırtını yasladığında tepetaklak

düştüğü için, Arthur'un yolculuğunun da bütünlük gösteren bir tarafı kalmıyor. Haliyle tüm kurgu çöküyor. Gus Van Sant'in soğukkanlı, sinemasal olarak her zaman bir şeyleri zorlayan, yeni şeyler arayan hali bu ormanla ilgili, ilgi çekici bir film yapabilirdi belki. Mevcut filmse, naifliğiyle yer yer insana dokunsa da, bu naifliğinin ardına saklanamayacak kadar aksayan yanı bulunan bir yapım olup çıkıyor. Neyse ki filmin belirli bir bölümünde de olsa izleyebildiğimiz aktör Ken Watanabe, eski günlerindeki gibi pırıl pırıl bir performans çıkarıyor.

Ken Watanabe'nin performansı.

Gus Van Sant için endişe duymamızı sağlaması.

**“SONSUZLUK ORMANI”,
NAİFLİĞİYLE YER YER
İNSANA DOKUNSA DA,
BU NAİFLİĞİNİN ARDINA
SAKLANAMAYACAK
KADAR AKSAYAN
YANI BULUNAN
BİR YAPIM
OLUP ÇIKIYOR.**

AĞ

ORJİNAL ADI Geumul (The Net)

YÖNETMEN Kim Ki-Duk

UYUNCULAR Ryoo Seung-Bum,

Jeong Ha-Dam, Gun Lee Won,

Park Ji-Il, Kim Young-Min

YAPIM 2016 Güney Kore

SÜRE 114 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

**“AĞ” DA ‘ELEŞTİRİ’
DEDİĞİMİZ ŞEY,
FİLMİN CÜMLELERİNİ
KARAKTERLERE
PALDIR KÜLDÜR
SÖYLETMEK SURETİYLE,
YANI EN BEYLİK
YÖNTEMLE
YAPILIYOR.**

BİR KIM KI-DUK FİLMİNDEN BEKLENTİMİZİN KOPMUŞ BEDEN PARÇALARI, CİNSEL ŞİDDET, BOLCA SÖMÜRÜ VE İŞLEVSİZ İLİŞKİLERİN ÖTESİNE GEÇMEDİĞİ BİR DÖNEMDE ÇIKAGELEN “AĞ” (GEUMUL), UZUN ZAMANDIR SANKİ BİLİNÇLİ OLARAK değil de alışkanlık sebebiyle uçlarda gezinen yönetmenin ‘normalleşme’ belirtileri gösterdiğine işaret. Ancak önceki girişimlerini hesaba katarsak, Kim Ki-Duk özelinde normallüğün sıradanlık ve vasatlıkla eşdeğer olduğunu bilir gibiyiz. Seyirciyi provoke etmeye alışık ve bir süredir bu işi memuriyete dökmüş bir yönetmenin bu seferlik ip üzerinde değil de düz yolda yürüme tercihi, onun için farklı bir deneyimle sonuçlanabilir. Fakat bu, seyirci deneyiminin de aynı oranda farklılaşacağı anlamına gelmiyor.

Dünyanın iki ayrı köşesindeymişçesine, birbirine taban tabana zıt hayatlar yaşayan Güney Kore ile Kuzey Kore toplumlarının farklı yöntemlerle aynı baskı ve kısıtlanmışlığa kurban edildiğini anlatmaya çalışan “Ağ”, uzaktan bakıldığında iyi niyetli bir girişim. Ancak Kuzey Koreli bir balıkçının Güney Kore’deki zorunlu ve gönülsüz misafirliğini anlatırken, vermek istediği mesajları oda sıcaklığında bekletmeden, buzdolabından çıkardığı gibi ortalığa boca eden yönetmen, seyirciyi üzerinde düşünecek pek bir şey bırakmıyor. Film boyunca kahramanımızın konumu gereği, daha çok Güney Korelilerin Kuzeylilere bakış açısı üzerinde durulsa da, ülkesinin doğrularını tek başına temsil eden balıkçının kapitalizmin pençesindeki Güney Kore’yi günah ve israf yuvası olarak görmesi, tarafları eşitler nitelikte. Daha doğrusu Kim Ki-Duk, bu şekilde iki tarafa eşit mesafeden baktığı düşüncesini uyandırmak niyetinde. Yukarıda bahsedilen ‘iyi niyet’in bir kısmı da bu eşitlik niyetine dahil. Yine de kapitalizm eleştirisine karşılık, bir o kadar ağır bir totaliter

rejim eleştirisi yapmak yerine açık bir ötekileştirme çalışması yapıldığı görülüyor, ki bu bir tercih meselesi, o yüzden bu taraftan bakıldığında bir tenkit nedeni olamaz. Ne var ki, “Ağ”da ‘eleştiri’ dediğimiz şeyin de filmin cümlelerini karakterlere paldır küldür söyletmek suretiyle, yani en beylik yöntemle yapıldığını ekleyelim. İncelikten yoksun, yol yordam bilmez, didaktik bir kıyaslama şekliyle karşı karşıyayız. Ortaya çıkan manzarayı bir toplum analizi olarak adlandırmak, ‘analiz’ kelimesini hafife almak anlamına gelir.

Hikayede öyle tepeden inme temsiller var ki, sıklıkla iki saatlik bir kamu spotunun ortasında hissetmemek elde değil. Filmin bir bölümünde, ajan olup olmadığının test edilmesi için, kapitalist dünyanın göbeğinde bir başına

birakılan balıkçı, durmadan ve hunharca tüketen insanların aslında ne kadar mutsuz oldukları sonucuna varmakla kalmıyor; karşı tarafla ilk gerçek iletişimini de zor durumda olan bir fahişeyi kurtararak kurmuş oluyor. Hayatta kalmak için bedenini satmak zorunda olan kadının yaşam tarzı, kahramanımızın kapitalizm cehennemine dair düşüncelerini şiddetle tasdik ediyor, kaşlar çatılıyor, kafalar öfkeyle iki yana sallanıyor. Bir yanda çıkarıcı ve haysiyetsiz otorite figürleri, diğer yanda masumiyetini kanıtlamaya çalıştıkça biraz daha batağa saplanan kahramanımız... Hangi tarafı tutacağımız açık ve net, öyle değil mi? Neyse ki otoritenin orta yerinde bebek yüzlü olduğu kadar iyi bir kalbi ve vicdanı olan bir polis var da, insanlığa olan inancımız tazeleniyor. Gerçekten seyircinin his ve

düşüncelerini yönlendirmek bu kadar basit olabilir mi? Filmin metafor ve temsiller konusunda yeni başlayanlar seviyesinde olmasının en 'bu kadar da olmaz' göstergesi, adını da içine alan 'ağ' metaforu maalesef. Balık ağı, motorunun pervanesine takılınca kendini Güney Kore'de bulan balıkçı, belki 'ağ' meselesi anlaşılmamıştır diye, filmin en umutsuz kısmında tıpkı balıklar gibi ağa takıldığı çıkarımını yapmaz mı? Kim Ki-Duk ya kendi zekasına ya da seyircinin zekasına hakaret ediyor. Acaba hangisi?

Didaktizmden boğulmadan finale ulaşırsanız, etkileyici birkaç dakika sizi bekliyor.

Çok daha kısa kamu spotları izlemiştik.

**KIM KI-DUK
YA KENDİ
ZEKASINA
YA DA
SEYİRCİNİN
ZEKASINA
HAKARET EDİYOR.
ACABA
HANGİSİ?**

GİZLİ GÜZELLİK

ORJİNAL ADI Collateral Beauty

YÖNETMEN David Frankel

OYUNCULAR Will Smith,

Edward Norton, Kate Winslet,

Michael Peña, Helen Mirren,

Naomie Harris, Keira Knightley,

Jacob Latimore, Ann Dowd

YAPIM 2016 ABD

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

İNSANI,
DUYGUSAL, ACIKLI,
KİMSENİN SIRTINI
DÖNEMEYECEĞİ
MEVZULAR,
TEKMİLİ BİRDEN.
EN YÜZEYSEL
HALİYLE, HİÇ
SAHİCİLEŞMEDEN.

DAHA FİLMİN ADINDA, BATIDAN GELME İFADESİYLE MİSTİSİZM BELLİ OLUYOR. NEW AGE, YANİ YENİ ÇAĞ USULÜ GİZEMCİLİK, KLASİK DİN PROPAGANDASINDAN ÇOK, METAFİZİĞİN SİNEMAYA YANSITILIS ÖRNEKLERİNDEN YARARLANAN.

Bu elbette bir filmin niteliği hakkında tek başına bir yargıya vardırmaz, örneğin mistisizmin son yıllarda sinemadaki en iyi örneklerinden Malick'in "Hayat Ağacı" (The Tree Of Life), birçok izleyici ve eleştirmene göre estetik düzeyi yüksek bir film. Sinemada eskiden beri kuvvetli ruhani damar derin bir konudur ve bu yazı o meseleyi işlemeye çalışmayacak. Ama madem konu maddi olmayan güçlere yüklenen anlamdan açıldı, köktendinciliğin teşvik edilmesinin dünyanın başına açtığı bela, insanı bu konuda daha uyanık olmaya zorluyor. Ya da öyle olmalı. Kafası karışık, arayıştaki kitleleri gizemli ve manasız laflarla dolandıran şarlatanlar ve çıkar şebekesinden ibaret cemaatler de bu bunalımlı çağın ürünü. Gönül insanı muamelesi beklemesinler.

İşte "Gizli Güzellik" (Collateral Beauty), bu çürümüşlük piyasasında satılmak üzere üretilmiş mallardan biri. Kızını küçük yaşta kaybetmiş bir adam, aşk, zaman ve ölüm gibi manevi varlıklara mektuplar yazar. Mektuplarına yanıtlar alması ne kadar da enteresan bir olay olacaktır. Kanserden ölen çocuk, ölmek üzere olan yeni çocuklu baba, çocuk yapamamış kariyer yapmış kadın, çocuğuyla arası kötü baba... İnsani, duygusal, acıklı, kimsenin sırtını dönemeyeceği mevzular, tekmi bir den. En yüzeysel haliyle, hiç sahicleşmeden. Konunun sevgiyle, vicdanla, ahlakla, insaniyetle ilgili olduğu ne kadar çok tekrarlanırsa, tam olarak ilgisi olmayan şeylerin bunlar olduğunun altı o kadar çizilecek.

Film şunu anlatıyor: Howard (Will Smith) bir reklam şirketinin büyük ortağı, şirketi kuran iki kişiden biri olan, bugünlere getiren, herkesçe

başarısı kabul edilen biridir. Kızını kaybetmiş, ondan sonra da toparlayıp işe dönememiştir. Şirketteki diğer reklamcılar, aynı zamanda onun en yakın arkadaşları, Howard'ın akıl sağlığının yerinde olmadığına dair rapor almaya çalışmaktadır! Ama bunu arkadaşları için üzüle üzüle, başka çareleri kalmadığını vurgulayarak, şirketi ve kendilerini kurtarmak için değil de lütuf dağıtır gibi yaparlar. Sadece karakterler buna inanmaz, film böyle anlatır. Bunun için Howard'a bir tezgah kurarlar. Tuttukları dedektif, arkadaşlarının aşk, zaman ve ölüme mektup yazıp posta kutusuna attığını öğrenir. Paraya ihtiyacı olan üç tiyatro oyuncusu bulup, bu rolleri üstlenmesini sağlarlar. Howard'a görünüp konuşacaklar, cevap vereceklerdir. Videolar montajlanacak ve Howard'ın deli raporu almasını sağlayacaklardır. Howard da

karısının laflarını kelimesi kelimesine tekrarlayınca kurtulacaktır. Zaten sonunda istedikleri olur, yani iğrenç tezgah, hayırlı gelmiştir.

Aşkın bir insan görünümünde kişinin karşısına çıkıp, “Benden bu kadar kolay vazgeçemezsin” demesi ve bunun üzerine aralarında gelişen diyalog, mesela, pekala ilginç olabilirdi. Üstelik, “Madem Howard gerçeği kabul etmiyor, biz onun gerçeğini benimseyelim” yaklaşımıyla bunu denemeleri zihin açan bir oyuna sebep olabilirdi. Ama bu oyunda masumiyetin zerresi yok, sadece çürümüş burjuva ahlakının kendine meşruiyet arayışı var. Tüm yapaylık, bu kahramanların insan değil, ağlatma makinesi olarak tasarlandığını açık ediyor.

Sonunda bu dolandırıcılar derslerini

almıyorlar mı? Almazlar mı: Kanseri olduğunu eşini üzmemek için ondan saklayan adam (ki bu tezgahı hesapta haklı gösteren tek şey, onun “aileme para bırakmak istiyorum”culuğu), kendini hazırlaması için ona bunu söylemeye karar veriyor ve kadının zaten bildiğini öğreniyor. Sonuçlar bunun gibi şeyler, yani asla bir trajedi karşısında dostunu arkadan bıçaklama yerine dayanışmayı aklına getirmek falan değil. Ailelerine sarılınca hepsi geçiyor.

Diyebilirsiniz ki, “Şirketi batsın, sana bir şey olmasın” mı diyeceklerdi? O dervişlerden kaldı mı? Siz de haklısınız.

Howard'ın payına düşen, kabullenme, çoğunluğun atması gereken bir adım.

Bu filmde duygulanmak, onu gerçekten isteyen seyirci için mümkün. Gerçekten istemenin sebepleri kahr olsun!

**AŞKIN BİR İNSAN
GÖRÜNÜMÜNDE KİŞİNİN
KARŞISINA ÇIKIP,
“BENDEN BU
KADAR KOLAY
VAZGEÇEMEZSİN”
DEMESİ, MESELA,
PEKALA İLGİNÇ
OLABİLİRDİ.**

MÜTTEFİK

YÖNETMENİYLE, OYUNCUSUYLA SEZONUN EN MERAK EDİLENLERİNDENİ “MÜTTEFİK” (ALLIED). NASIL OLMASIN Kİ; yönetmeni “Geleceğe Dönüş” (Back To The Future), “Masum Sanık Roger Rabbit” (Who Framed Roger Rabbit?) günlerinden beri sinemada sanatla zanaatı en başarıyla yoğuranlardan olan, Hollywood sihirbazı Robert Zemeckis’ti bir kere. Başroller ise, tam gösterim günlerinde patlayan aşk-meşk dedikodularıyla medyayı uzun süre meşgul etmeyi becermiş Brad Pitt ile Marion Cotillard’a verilmişti. Vitrin oldukça sağlam, melodram ile romantizm beklentisi bir hayli yüksekti.

Peki, sıra dışı bir film izlemek ve Hollywood’un iki dev ismini bir arada görmek için merakla sinemaya gidenler tüm bu reklamlardan, kampanyadan, dedikodulardan sonra ne ile karşılaştı? Tabii ki beğeni çeşitli olacaktır, ama bir örnek teşkil etmesi açısından, yıl sonunda orada burada yayımlanan ‘en iyiler’ listelerinde üstlerde görmediğimizi söylemeliyiz “Müttefik”i...

Değerlendirmemize geçmeden konuyu özetleyiverelim girişte: Fas 1942; Kanadalı casus Max Vatan (Brad Pitt) ile Fransız direnişçi Marianne Beauséjour (Marion Cotillard), gerçekleştirilmesi çok zor bir suikast için Kazablanka’da bir araya geliyor. Görevi başarıyla tamamlayan ikili, bu arada birbirlerine âşık oluyor ve Marianne, yakışıklı Max’in evlenme teklifini kabul edip onunla Londra’ya yerleşiyor. Savaş ortamında ne kadar olunabilirse, o kadar mutlu olan çiftin hayatı, gizli haber alma teşkilatından gelen uyarıyla bambaşka yerlere sürükleniyor...

Kim bilir kaç tanesi çekildi şimdiye dek ve neler neler anlatıldı. O nedenle 2. Dünya Savaşı’na has bir casusluk ve aşk öyküsünü layıkınca anlatmak hayli zor, Kazablanka’da anlatmak kat be kat daha zor. Tamam, kağıt üzerinde çok şanslı bir proje, ama seyircideki büyük beklentiyi cevaplamak da öyle her babayığının harcı değil. Her zaman belli bir seyirci potansiyeliyle vizyona çıkan Zemeckis, konunun zanaat kısmında, alışık olunduğu

üzere iyi. Garip kum fırtınası sahnesi, ‘kitsch’ doğa görüntüleri ve 50’li yılların Hollywood’una öykünen yapay renkler haricinde, teknik açıdan temiz bir işle karşı karşıyayız. Bilgisayarla oynamayı seven yönetmenin Pitt’in kusurlarını saklama çabalarına da eyvallah diyelim.

Ancak, işlemeyen iki ciddi yönü var “Müttefik”in. Birincisi Brat Pitt. Bugüne kadar izlediğimiz her rolüne kendinden bir şeyler katabilmeyi başarmış olan Pitt, bu kez sanki zoraki oynuyormuş gibi bir havada. Yanında güzeller güzeli Marion Cotillard ve seyircinin ilgisiz kalamayacağı bir melo/avantür olsa da, kariyerindeki en sönük, en inandırıcı olmayan performanslarından birinde. Gariptir; her hareketinde rahatsız, bakışları sürekli donuk.

Aralarındaki uyum da, aşk söylentisi gibi inandırıcılıktan çok uzakta baştan sona. Pitt bu kadar dökülünce, Cotillard özgün ve sıcak oyunuyla gerçekten de çok gölgede bırakıyor yakışıklıyı. İkincisi ise, tansiyonu ve gizemi destekleyecek, seyirciyi adeta ısıracak serüvenin eksikliği. Yan öyküler olmayınca ritm ve akıcılık ağırlaşıyor. Salonun dikkatini yukarıda tutabilecek düzeyde gerilim ve derinlik de yakalanamadığından fazla oraya buraya dağılıyor film. Mesela, öykü Londra’ya gidinceye kadar harcanan 40 dakikanın, filmin özüne nasıl bir katkı yaptığı tartışmaya açık. Süreyi uzatmak amacıyla senaryonun fazla zorlandığı havası var.

Gelelim “Müttefik”i ayağa kaldıran son bölüme; aslında acı seyircinin çok önceden kestirebileceği ‘son’a doğru uslu uslu gelen “Müttefik”, birden hareketleniyor ve Cotillard’ın çabası, bombalar altında doğum, aşk için hayatını tehlikeye atma gibi açılımlarla bir hız kazanıyor ki! Yetiyor mu; bizce yetmiyor. Büyük aşk hikayesi, casusluk karinesi, çöl sıcağı, evlilik ocağı derken, Zemeckis belleklerde yer etmesi zor bir işe imza atıyor bu kez.

Bu sezon sık sık karşımıza çıkan Marion Cotillard, özellikle Fransızca konuşulan sahnelerde çok iyi.

Umarım, Brat Pitt’i bir daha böyle izlemeyiz!

ORJİNAL ADI Allied

YÖNETMEN Robert Zemeckis

OYUNCULAR Brad Pitt,

Marion Cotillard, Jared Harris,

Simon McBurney, Lizzy Caplan,

Matthew Goode

YAPIM 2016 İngiltere-ABD

SÜRE 124 dk.

DAĞITIM UIP (Paramount)

**2. DÜNYA SAVAŞI’NA
HAS BİR CASUSLUK
VE AŞK ÖYKÜSÜNÜ
LAYIKINCA
ANLATMAK HAYLİ ZOR,
KAZABLANKA’DA
ANLATMAK
KAT BE KAT
DAHA ZOR.**

ÇALGI ÇENGİ: İKİMİZ

YÖNETMEN Selçuk Aydemir

UYUNCULAR Murat Cemcir,

Ahmet Kural, Rasim Öztekin,

Ayhan Taş, Burak Satıbol,

Şinasi Yurtsever, Barış Yıldız

YAPIM 2017 Türkiye

SÜRE 115 dk. **DAĞITIM** Pinema

(TR 40 33 Production)

**“ÇALGI ÇENGİ: İKİMİZ”,
DAHA ÇOK TELEVİZYON
DİZİLERİNDE YAPTIKLARI
GİBİ KISA VE ETKİLEYİCİ
‘GAG’LARA DAYANIYOR.**

KOMİK İKİLİLER, SINEMADA 20. YÜZYILIN İLK ÇEVREĞİNDE GÖRÜNMEYE BAŞLADILAR VE SINEMAYA ÇOK ŞEY KATTILAR.

Genelde birbirini besleyen iki komik adamın seyirciyi yakalaması her zaman eğlencesi bol triklerle yol açtı. Stanley Laurel - Oliver Hardy, Dean Martin - Jerry Lewis, Jack Lemmon - Walter Matthau, Gene Wilder - Richard Pryor, komik ikililerin dünya sinemasında ilk akla gelen isimleri olurken, Yeşilçam’da da elbette karşılığını Zeki Alasya - Metin Akpınar, Kemal Sunal - Halit Akçatepe ve Şener Şen - İlyas Salman gibi isimlerle buldu. Ancak son yıllarda, komedi filmlerinde pek de görmediğimiz bu ortaklıklara nefes aldırarak bir ikili, damdan düşer gibi ortaya çıktı. 2010 yapımı “Çalgı Çengi” ile dikkatleri çeken Murat Cemcir ve Ahmet Kural, acaba bu dönemin en komik ikilileri olabilecek miydi? Cem Yılmaz’ın desteğiyle bu düşük bütçeli komedi filmini gerçekleştirmeyi başaran ikili, hatırı sayılır bir hayran kitlesine ulaştı.

İkilinin ünü, arka arkaya gelen başarılı diziler

ve “Düğün Dernek” filmleriyle biraz daha perçinlenmişken neden başladıkları noktaya döndüler bilinmez. Elbette ilk filmin estetiği ve mizahı bugünün şartları için oldukça geride kaldı. “Çalgı Çengi: İkimiz” ise daha çok televizyon dizilerinde yaptıkları gibi kısa ve etkileyici ‘gag’lara dayanıyor. Ama açıkcası ne anlattıkları hikaye tam olarak bir zemine oturuyor ne de yan karakterler bu hikayeyi destekleyecek kadar zengin. Meşhur olmak için yola çıkan iki amatör kuzenin başlarına gelen talihsizlikler elbette ki absürt bir yolda ilerleyebilir. Ancak hikayenin başından sonuna sarkan yapısı, bu absürtlüğün içinden sağlam bir mizah çıkarmayı başaramıyor. Belki de ikilinin hazine bulmuşçasına peşine takıldıkları eski hikayeleri yerine daha yeni ve modern hikayelere ihtiyaçları var.

Ahmet Kural, filmin ritminin düştüğü anlarda uzun ve komik replikleriyle her zaman seyirciyi yakalar.

Rasim Öztekin, Zihni Göktay ve Ahmet Gülhan gibi usta oyuncuların karakterleri adeta dar bir çerçeveye sıkıştırılmış.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

KAPRI YILDIZI

UNDER CAPRICORN (1949)

AĞ

ANTHROPOID

ÇALGI ÇENGİ: İKİMİZ

SNOWDEN

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	FIRAT ATAÇ	ŞENAY AYDEMİR	JANET BARIŞ	CUMHUR CANBAZOĞLU	EBRU ÇELİKTOĞ	
AĞ / GEUMUL			★★★		★★★	★★★			
ANTHROPOID				★★★	★★		★★★	★★	
ÇALGI ÇENGİ: İKİMİZ	★★						★★		
SNOWDEN					★★		★★★		
SONSUZLUK ORMANI / THE SEA OF TREES	★★			★			★★		
APTALLAR ÇETESİ / MASTERMINDS	★★							★★	
ASSASSIN'S CREED	★★			★★	★★		★★★		
AŞIKLAR ŞEHİRİ / LA LA LAND	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★		★★★★	★★★★★	
BABAMIN KANATLARI		★★★★	★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★	
BEN, DANIEL BLAKE / I, DANIEL BLAKE	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★		
ÇILGIN OFİS PARTİSİ / CHRISTMAS OFFICE PARTY	★★			★★			★★	★	
ÇİN SEDDİ / THE GREAT WALL	★			★★	★★		★★★	★	
FLORENCE / FLORENCE FOSTER JENKINS					★★	★★	★★★		
FRANTZ			★★★★	★★★		★★★★	★★★★	★★★	
GECE HAYVANLARI / NOCTURNAL ANIMALS	★★★★			★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	
GİZLİ GÜZELLİK / COLLATERAL BEAUTY	★★				★★		★★		
GÖRÜMCE									
MEÇHUL KIZ / LA FILLE INCONNUE				★	★★★		★★★★	★★★	
MÜTTEFİK / ALLIED	★★★		★★		★★		★★★		
ROGUE ONE: BİR STAR WARS HİKAYESİ	★★★★★	★★★★★	★★	★★★	★★★★		★★★	★★	
SAVAŞ VADİSİ / HACKSAW RIDGE	★★★				★★★		★★★		
SEN BENİM HER ŞEYİMSİN	★★				★★		★★	★	
ŞARKINI SÖYLE / SING							★★★	★★★	
TEREDDÜT	★★★★★			★★	★★	★★★	★★	★★★★	
DİNLE BENİ MARLON / LISTEN TO ME MARLON		★★★★	★★★			★★★			

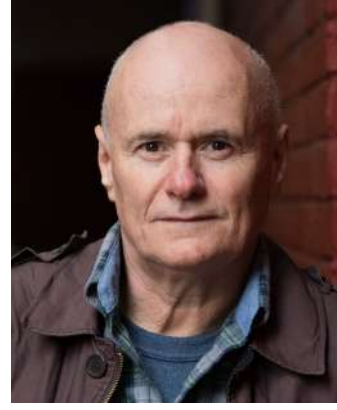
HAFTANIN FİLMLERİ GÖSTERİMİ DEVAM EDENLER HAFTANIN DVD'LERİ

SONSUZLUK ORMANI

AŞIKLAR ŞEHİRİ

BEN, DANIEL BLAKE

ÇİN SEDDİ

	MURAT ERŞAHİN	BERKE GÖL	BURAK GÖRAL	ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK	KAAN KARŞAN	EVİM KAYA	NİL KURAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	ALİ ULVI UYANIK	UĞUR VARDAN	BURÇİN S. YALÇIN
	★★★	★★						★★		★★★		
	★★★		★★★	★★						★★★	★★★	
									★★★		★★	
	★★★	★★	★★★	★★	★★		★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★
	★★	★★		★	★	★★	★	★★	★★★	★★★	★★★	★★
	★★				★					★★★	★★	
	★★		★★★	★			★	★★★	★★	★★★	★★	★★
	★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★	★★★	★★★★★
	★★★★	★★★	★★★	★★★		★★★		★★★	★★★★	★★	★★★	
	★★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★	★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★	
			★							★★		
	★★	★★	★★	★				★★	★★	★★★★	★★	
	★★★		★★★★		★★	★★★★	★★	★★★	★★★	★★★★	★★★	
	★★★★	★★★★	★★★★	★★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	
	★★★★		★★★★		★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★	★★★★
	★★		★★	★			★★			★★★	★★	
			★					★			★	
	★★★★	★★★	★★★★	★★	★★	★★★	★★★	★★★		★★★★★	★★★	
	★★★		★★★		★★	★★★	★★★		★★★	★★★	★★	★★★
	★★★★		★★★★	★	★★	★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★	★★★★
	★★	★★	★★★				★★		★★★	★★★	★★★	
	★		★★					★★		★	★★	
										★★★★	★★★	
	★	★★★	★★★			★★★		★★★	★★★★	★	★★	
	★★★★		★★★★		★★★	★★★		★★★★	★★★			★★★★

SANSÜRLER VE DANSLAR

“Hem öyle, hem böyle” olmaz... Sansüre kavramsal olarak karşılıysak eğer, o sansür olayında halay çekip, bu sansür olayında tango yapamayız... Birinde **kılıç-kalkan**, diğerinde **çayda çıra** oynayamayız... Antalya'da “lo lo...”, Ankara ya da İstanbul'da “le le...” diyerek mendil sallayamayız.

HİNCAL ULUÇ'UN SİNEMA ELEŞTİRMENLERİYLE İLGİLİ BİR YAZISINA HAK VERECEĞİM AKLIMIN UCUNDAN BİLE GEÇMEZ, RÜYAMDA GÖRSEM İNANMAZDIM AMA O DA OLDU... ELEŞTİRMENLERE YÖNELİK

kompleksini her fırsatta dile getiren, kırk kere “SİYAD bitti!” demesine rağmen hıncı geçmeyen ve kini bir türlü bitmeyen Uluç, elimi vicdanıma koyarak söyleyeyim, bu kez doğru yerden yakaladı. 22 Aralık 2016'da Sabah'taki köşesinde, Yeşim Ustaoglu'nun “Tereddüt” filminin otosansüre uğramasını konu edindi Uluç. “Bir yönetmen, 3 kuruş için kendi eserine, kendisi sansür koyuyorsa, ben bu ayıba ortak olmam... O filme de adımlımı atmam!” dedikten sonra yazısını, benim için asıl önem taşıyan şu soruyla noktalıyordu:

“Sansüre karşı olan eleştirmenler, kış uykusuna mı yattınız?”

Konu malum: “Tereddüt”ün film festivallerinde ‘tasamam’ gösterildikten sonra ticari gösterime girerken ‘18+’yla kategorilendirilmemek için yönetmeni tarafından (lafı hiç dolandırmayalım) ‘kırılması’...

25 Aralık'ta Milliyet'te Asu Maro'nun sorularını yanıtlarken, Ustaoglu bundan “Bir iki plan içinde çok incelikli kısaltma” diye söz ediyor, kesinlikle bir otosansür vb. olmadığını savunuyor, şu tarifi yapıyor: “İçeriği koruyarak yaş klasifikasyonunu bir nebze aşağıya indirebilecek bir yol izledik.”

Sonuçta “Tereddüt”ün iki ayrı versiyonu mevcut: Biri ‘15+’, diğeri ‘18+’ ve festival kopyası başka, vizyon kopyası başka... İleride herhangi bir televizyon kanalına satılırsa nasıl bir anlaşma yapılır, nasıl gösterilir, o da başka.

Ama benim niyetim Yeşim Ustaoglu'nu eleştirmek ya da iğnelemek değil, biraz zülfüyare dokunmak ve çuvaldızdan söz etmek. ‘Sansüre karşı olan eleştirmenler’in kış uykusunda olmadıklarını biliyorum da

bu kez (hatta bir süredir) maalesef kulaklarının üstüne yattıklarını söyleyebilirim. Örneğin, çok değil iki yıl öncesinde Antalya'da Reyhan Tuvi'nin Gezi belgeseli “Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek”le ilgili kopartılan fırtınayı aklı getirelim. Sansüre ve otosansüre karşı ‘sıfır toleransçı’ arkadaşlarımı, tüm o ‘uzlaşmazcılık’ yanlısı dostlarımı, imza kampanyacılarını, ‘ille de özür dilesinler’cileri, boykotçularımızı, “Daha da gitmem o festivale” pozu takınıp ertesi yıl soluğu Antalya'da alanlarımızı vs. anımsıyorum da meğerse herkes ne kadar da ‘çok incelikli kısaltma’ yanlısıymış diye düşünmeden edemiyorum.

Tuvi, o kriz sürecinin ortasında, belgeselinde ‘çok incelikli bir kısaltma’ yapmayı kabul etmiş ve ‘uzlaşır’ gibi olmuştu da nasıl bir linç havası doğmuştu, onu da anımsıyorum kuşkusuz...

Reyhan Tuvi'nin belgeseliyle ilgili ‘bir nebze...’nin üstünde, SİYAD üyelerinin haberleşme-tartışma mail grubunda yüzlerce kez durulmuş ve ateşli tartışmalar yaşanmıştı; Yeşim Ustaoglu'nun ‘bir nebze...’si aynı platformda neden büyük bir sessizliğe yol açtı acaba, gerçekten çok merak ediyorum. Bir örnek daha vereyim... 4 Nisan 2016'da, üyesi olduğum derneğin benzer olaylardaki net tavrını çok iyi bildiğim için şu mesajı yolladım:

“SİYAD’ın, Selim Yıldız’ın Roboski’yle ilgili ‘Hatırlıyorum’ (Bıra Mı têtin) belgeselinin, ön jüriyi geçmesine rağmen Ankara Film Festivali programından çıkarılmasıyla ilgili bir açıklaması oldu mu? Tutumumuz nedir bu olaya ve festivale karşı? Takip edebildiğim kadarıyla festivalden bir açıklama yapıldı. Şahsen beni tatmin eden bir açıklamaydı ama SİYAD Yönetim Kurulu da aynı görüşte mi merak ettim.”

Ertesi gün şöyle bir yanıt geldi: “Merhaba Tunca, YK olarak bu konuda bir açıklamamız olmadı. Esenlikler.”

O zaman sormamıştım, şimdi de “Niye?” diye sormuyorum...

Anlayacağınız, bu işlerde çifte standart olmaz... “Hem öyle, hem böyle” de olmaz... Sansüre kavramsal olarak karşılıysak eğer, o sansür olayında halay çekip, bu sansür olayında tango yapamayız... Birinde kılıç-kalkan, diğerinde çayda çıra oynayamayız... Antalya'da “lo lo...”, Ankara ya da İstanbul'da “le le...” diyerek mendil sallayamayız. Bu meselelere Arka Pencere'nin 24-30 Ekim 2014 tarihli 261. sayısındaki “Sansürü aşttık, sansür tartışmasını aşamadık” başlıklı yazımda da değinmişim. Arzu edenler, Arka Pencere arşivinden kolayca ulaşabilirler.

Geçen Kasım ayının sonlarında yitirdiğimiz, gerçek bir sinefili tanıma fırsatı bulduğum için kendimi hep şanslı saydığım sevgili Mithat Alam, o yazım üzerine bir mail göndermişti. Mithat Alam'ı bir kez daha saygıyla anarken, 28 Kasım 2014 tarihli notunu da paylaşmak istiyorum:

“Sevgili Tunca Bey

Dün Hülya Uçansu ile yemek yedik ve Antalya Festivali konularını görüştük. Sonrasında Hülya Hanım bana aşağıdaki yazınızı gönderdi.

Ben sizin konu hakkında yaptığınız tahlile ve nihai değerlendirmenize tamamen katılıyorum. Böyle zamanlarda sağduyulu olgun bakışların çok gerektiğine inanıyor ve böyle bir yazıyı kaleme almış olduğunuzdan dolayı da sizi tebrik ediyorum.

İyi çalışmalar diliyorum. Sevgi ve selamlarımla.”

İki hafta sonra görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

ASİ GENÇLİK

Nicholas Ray'in 1955 tarihli başyapıtı “Asi Gençlik” (Rebel Without A Cause), geçen hafta gösterime giren enfes Damien Chazelle filmi “**Aşıklar Şehri**”yle (La La Land) yeniden aklımıza düştü. **James Dean**'in neden ‘bir başka’ olduğunu net bir şekilde gösteren film, dönemin **Amerikan gençliğinin** (aslında her devrin gençliğinin) ‘**sorunlu**’ profilini resmederken, bunu **aydınlık-karanlık** paradoksuyla bütünlemeyi de başarıyor.

BAZI OYUNCULAR VARDIR Kİ, IŞIKLARIYLA TESLİM ALIRLAR SİZİ; KOYU KARANLIĞIN ORTASINDAN TUTUP ÇIKARIR, BOĞUCU YALNIZLIĞINIZA ORTAK OLUP ‘BİR BAŞKA’ ALEME ÇEKERLER. HIÇ DURMADAN TURLADIKLARI YILDIZLARIN ARASINDA SİZE DE BİR YER AÇAR, ‘HAYALPEREST’ SEZONUNDAN BİR BİLET KAPMANIZI SAĞLARLAR...

James Dean de böyle bir aktör kuşkusuz; yalnızca üç filmi olması, zamansız ölümü gibi efsaneleşmesini sağlayan klişelerin ötesinde bir ışığa sahip. Hapsoldüğü film karelerinden sızan bu ışık, ona duyulan hayranlığın temel sebebi bize sorarsanız. ‘Ötesi’ni yaşatabilen çok az oyuncudan biri o; yeryüzü var oldukça bu hizmeti sağlayacağıysa aşikar.

Nicholas Ray’ın “Asi Gençlik”inin (Rebel Without A Cause) o ünlü jeneriğinden başlayarak yüzümüze çarpan James Dean rüzgarı, sonraki dakikalarda bizi oradan oraya savuracak fırtınanın da habercisi aynı zamanda. Dönemin Amerikan gençliğinin (aslında her devrin gençliğinin) ‘sorunlu’ profili üzerinden yürüten hikayesi, bu filmin yaptığı etkinin bir kısmını oluşturuyor. Kalanıysa James Dean’in bu hikayede eyleme geçirdiği slalomvari manevralardan besleniyor.

Jenerik sonrasında devreye giren ‘karakol’ bölümü, standart bir Hollywood filminin nüvesinde pek göremeyeceğimiz türden işaret fişekleriyle donanmış durumda. Hikayenin üç genç kahramanını ilk elden karakolda buluşturan bu bölüm, daha sonraları açılıp genişleyerek

devasa bir resme dönüşecek bütünü küçük ölçekte yansıtmaya işlevi görüyor. James Dean, Natalie Wood ve Sal Mineo’dan oluşan üçlü tayfa, ‘ebeveyn’ üzerinden okunması gereken bir ‘sorunlu gençlik’ profili çiziyor. Çizdikleri profilin nefes alıp veren ama hayatta olmayan bir görüntüyü akıllara nakşettiğini de söylemek gerek. Varlık sebeplerini idrak edememiş bireylerin sessiz çılgınlıklarını duymanın iyice zorlaştığı, hatta imkansız görüldüğü bir atmosferde yeşermeye çalışan filizleri büyümek, yüzeydekileri kazıyıp derinlere inerek mümkün belli ki. Ama bu eforu harcamaya ‘gönüllü’ olan pek kimse yok yakınlarında...

“Asi Gençlik”te karşımıza çıkan ‘duygu’, belli bir şablona sıkıştırmanın mümkün olmadığı bir yapıyı işaret ediyor. Gençliği ‘suçluluk’la hesaplaşmaya iten, ‘vicdan’ın perdelenmesinden duyulan rahatsızlığı dışavuran, ‘aşk’ın göreceliğinden dem vuran, ‘ölüm’ün kuytularından süzülerek gelen, ‘dostluk’la ilişkisinin önüne aşılabilir engeller koyan, ‘onur’ kavramının güçle açıklanmasına tepki gösteren, ‘aile’ denen ve kimi zaman canavarlaşan yaratığın deformasyonuna zemin hazırlayan, ‘öfke’yi içselleştirip boyut atlatan bir yapı bu. James Dean’in tüm bu kavramlara teğet geçmek isteyen, ama en nihayetinde hepsine bodoslama dalan karakteri, görünenin arkasına saklanan ‘yalnızlık’ kavramıyla açıklıyor kendisini, tıpkı diğer gençler gibi. Ait

olmak ve bunun için her türlü ödünü vermek, kaygıların da ötesinde bir 'ağırlık' yüklüyor omuzlarına. Bu yükü devam edebilmenin hesaplarını yaparken önünde açılan çukurlara saplanmamak içinse 'bedel' ödemeyi göze alıyor. Ama bunu tek başına ödemek yerine, 'sorumluluk' sahiplerini de gayya kuyusuna çekiyor, parçalanmanın etki alanını genişletiyor.

Bu söylediklerimizden sonra, "Asi Gençlik" in 'umutsuzluk' temelli bir hikaye anlattığını ve giderek 'ışksızlaşan' bir bina inşa ettiğini düşünebilirsiniz. Ama tüm bunlar, filmin yaydığı ışığın daha net görülebilmesini sağlıyor. Karanlığı iyice koyulaştıran Nicholas Ray sineması, buradan çıkış yolunu da gösteriyor size. Hiçbir sahneyi boşlukta bırakmıyor yönetmen, tam unuttur gibi olurken çarpıcı bir hamleyle hatırlatıyor. İlk dakikalarda aydınlıkla karanlığı aynı anda veriyor ve bunu film boyunca benzer biçimde işletmeyi başarıyor. Örneğin, 'gözlemevi'ndeki ilk sahnede tehlikeli bir 'oyun' sunuyor bize, karakterleri de tuzağına düşürüyor. Ama final sahnesinde yeniden gözlemevine döndüğümüzde bunun bir 'oyun' olmadığını tüm çıplaklığıyla resmediyor. O ana kadar parçalanmış hayatlara 'tutkal' öneriyor, kabul de görüyor, ama trajediyi pakete eklemeyi de unutmuyor. Filmin ilk anında James Dean' in görüntüsüyle içimize

dolan 'umut ışığı' nı olanca parlaklığıyla yeniden yüzümüze tutuyor, kalbimiz kırılıp un ufak olmuş ya da göz pınarlarımız ağlamaktan kurumuş olsa da...

"Asi Gençlik", işte böyle bir film, acıttığı kadar umudun filizlenmesine de izin veren. James Dean başta olmak üzere bütün oyuncuların (Sal Mineo'yu paranteze almakta fayda var) kaotik atmosfere kusursuzca uyum sağladıkları bu çalışma, 'klasik' olarak yaftalanmanın o kadar da kolay olmadığını gösteriyor bir kez daha. Yaklaşık iki saat boyunca ipleri elinden bırakmayan Nicholas Ray' in, birkaç sahnede Ernest Haller' in görüntülerini 'amaç uğruna' zıvanadan çıkardığını da belirtmek gerek. Bütün içinde 'uyumsuz' gibi görünen bu kamera hareketleri, aslında hikayenin (ya da karakterin) ruh halini kışkırtma amacı taşıyor ve bir anlığına da olsa 'dağılma' nın resmini gösteriyorlar bize. Başkarakterin nereden ve nasıl baktığıyla ilgili bu seçim, tabii ki standart bir Hollywood filminden beklen(e)mez. Ama daha önce de söylediğimiz gibi, "Asi Gençlik" standart bir Hollywood filminin çok ötelerinde seyrediyor, rotasını 'yalnız ve güzel' bir tabloya göre ayarlıyor. Bunu James Dean' den bağımsız düşünmekse bize yakışmaz; aktörün bu seçimin belirleyici faktörlerinden biri olduğu kuşkusuz, bize sorarsanız...

ÖNEMLİ OLAN İNSANLIK ONURU

Ken Loach'un **Altın Palmiye** ödüllü filmi **“Ben, Daniel Blake”** (I, Daniel Blake) gösterime girmişken, yönetmenin değişmez senaristi **Paul Laverty**'nin söylediklerine kulak vermek kaçınılmaz bizim için...

SIRADAN ORTA YAŞLI MARANGOZ VATANDAŞ DANIEL BLAKE'İN HASTALANDIKTAN SONRA 'REFAH TOPLUMU'NUN BÜROKRASİSİ ELİNDE TARUMAR OLUŞUNU ANLATIRKEN “EN ÖNEMLİ İNSAN ONURUNU öne çıkarmaktı” diyor senarist Paul Laverty. Doğrusu bunu da ziyadesiyle başarmış. Bu yıl Cannes'da üstat Ken Loach'a ikinci kez Altın Palmiye kazandıran “Ben, Daniel Blake”in (I, Daniel Blake) toplumsal bir soruna odaklandığını ama dön dolaş önemli olanın insan malzemesi olduğunu hatırlatıyor. Kadim dostu ve yönetmeni Ken Loach ile ilk kez birlikte çalıştığı film olan “Carla'nın Şarkısı”ndan (Carla's Song) bu yana aradan 20 yıl ve sayısız ödüllü 12 film geçmiş. Aslında insan hakları avukatı olan Laverty, sinemanın büyüsunü, insanlık namına anlatılan

hikayelerin geniş kitlelere ulaşmasını seviyor, sürekli umut, haysiyet, dayanışma diyor. Cannes'da bir araya geldiğimizde küreselleşmeden mülteci sorunlarına uzanan en karanlık mevzularda dahi mizahı eksik etmiyor, bulaşıcı enerjisiyle insana sanki dünyayı değişebiliriz hissiyatı veriyor, bunu söyleyince de hep beraber gülünüyor.

Adından da anlaşılacağı üzere “Ben, Daniel Blake”, varoluşunu duyurmaya çalışan sıradan bir adamın çok güçlü bir işyani; birey olmak çok önemli değil mi?

Tabii ki meseleniz ne olursa olsun dön dolaş insanı anlatıyorsunuz ve günümüzde sıradan bir vatandaş olarak maalesef kalabalıklar arasında gözden çıkarılıyorsunuz. Olaylara sayılar ve

toplamlarla bakılıyor, oysa orada insan var. Aslında ne kadar kırılğan, gururlu, yalnız, öfkeli veya çaresiz olduğuna bakmalıyız çevremizdekilerin. Birey olamazsak topluluk da olamayız. Bir kafede takılırken aklıma gelince filme karakterin adını vermek istedim. Evet, buradayız, o halde öne çıkalım! Rakam, istatistik, sorun kaynağı değil, insanız! En fenası, insanın haysiyetini yok etmek istiyorlar. Buna itiraz etmeliyiz. Bize düşen de bu gidişatı sorgulamak ve meydan okumak, hep doğrusunu söylemek. Elbette iktidarla doğrudan menfaat ilişkisi olan medyada yazıp konuşmak zor ama çabalamaktan vazgeçilmemeli. Dayanışma olmadan zaten beceremeyiz.

İnsan hakları avukatı olarak çalışırken “Carla'nın Şarkısı”dan (1996) itibaren Ken Loach'la sayısız filmde birlikte çalıştınız; neden sinema?

Sinemanın insanlarla kurduğu ilişki muhteşem. Haber bültenlerinde başınızı çevirdiğiniz bir olayı eğer iyi anlatılmışsa sinemada gözden kaçırmıyorsunuz, o insanın yerine kendinizi koyabiliyorsunuz. Bu da insanın dramını geniş kitlelere anlatabilmek açısından son derece önemli ve üstelik büyüsunü bir yol.

Nasıl bir işbirliğiniz var?

Biz yakın dostuz, sohbet etmekten keyif alırız. Hayatla ilgili kaygılarımız,

keyiflerimiz çok benzer. Yani “Haydi gel, bir film yapalım” diye çıkmaz projeler. Bilakis “İnsanlar bunu da yaşıyor, biz bunu nasıl anlatabiliriz” etrafında döner mevzu ve sonuçta becerebilirsek film çıkar.

“Senaryoyu yazdım, gerisini hocam bilir” olmuyor yani?

Hayır, sürekli fikir alışverişindeyiz, sette de devam ederiz. Bir arada yaratmayı seviyoruz. Her sohbetle fikirler gelişiyor. Bu da yine İngiltere’deki sosyal devletin çöküşünü konuşurken çıktı. Konuyu biraz araştırmaya başladığınızda durumun görünenden daha vahim olduğunu anlıyorsunuz zaten. İnsanların aç kaldığı bir ‘refah toplumu’ndayız, inanılmaz!

Önceki filmlerinizde de özellikle gençlerin içinde debelendiği iş, eğitim ve devlet güvencesinin eksikliği anlattınız ama durum iyice vahim değil mi?

Bakin hesap basit; gelişmiş toplumlarda devlet temel eğitim ve iş vermek zorunda. Yapamıyorsa size bu kusurunu giderinceye kadar bakmak durumunda. Bunu kendi cebinden yapmıyor, milyonlarca vatandaşın emeği

ve vergisiyle yapıyor. Sosyal devlet sağlığını ve iyi haliniz için vardır. Gelgelelim tam tersi bir algı yaratılıyor, artık mağdurlar daha da mağdur ediliyor.

Biz İngiltere’yi sosyal devletin başta edildiği bir refah ülkesi bilirdik, ne değişti?

Küreselleşme artık kapitalizmin en vahşi versiyonunu dayatıyor. Dünyanın en zengin beşinci ekonomisine sahibiz! Ama aç yatan insanlar var artık bu memlekette! Gençler uzun süredir işsiz ve amaçsız. Avrupa’nın birçok ülkesi böyle maalesef, iş sosyal yardıma gelince hemen bütçe kısıtlamasına gidiliyor. Yardımın bir düşkünlük ve hovardalık olarak gösterilmesi zorumuza gidiyor. Sistem çok yanlış işliyor.

Nasıl yani?

Devlet verdiği yardımın vatandaş tarafından kötüye kullanıldığını ima ediyor ve üstelik bunun yüzde 30 oranında olduğunu söylüyor. Oysa ki gerçek yüzde birden daha az! Zaten bu film de bir TV programından doğdu, yani sosyal yardımla yaşayan bir takım serkeş gençleri anlatan bir program, “Bunlar tembel, vergilerimiz boşa gidiyor” algısı yaratmak için.

Filme adını veren vatandaş Daniel Blake ve dostluk kurduğu iki çocuk annesi genç kadının çaresizliği inanılmaz. Sistem kendi vatandaşına eziyet etmek için bürokrasiyi sonuna kadar kullanıyor!

Aynen! Hastasınız ama tedavi alamıyorsunuz, peki çalışayım o zaman diyorsunuz, bu kez de iş yok. Buyurun sosyal devletin geldiği nokta!

Genç kadının yardım kuruluşu olan Yemek Bankası’nda yaşadığı açlık krizi sinema tarihine geçecek denli etkileyici bir sahneydi...

İnsanı, ne olursa olsun insan haysiyetini göstermek istedik! Kimse düşkün olmak istemez ama düşürülebilir. Bunları yaşamış, gece aç yatan gençler tanıdık. Zaten zorumuza giden, verilmesi gerekenin bir yardım gibi verilmesi, ihtiyaç sahibinin utandırılması. Oysa hakkımız!

Yakıcı gerçeklerden söz ederken hayatın cilvelerini, mizahı eksik etmiyorsunuz. Filmde spor ayakkabı ticareti yapan gençler gibi sistemin açıklarından faydalanarak hayatta kalmak mümkün mü sizce?

Madem küresel bir alemdeyiz, gençlerin onların kurallarıyla oynaması şahane bir ayrıntı. Madem dünya klavyenin ucunda, o zaman buyurun! Gençler bunu iyi beceriyor. Gelgelelim bu kadar patırtıya gerek yok. Para çok! Sadece adaletli dağıtılsa yeter. Dünyada pastayı paylaşan aile sayısı daha da küçüldü maalesef. Sağcılık yükseliyor. İktidarlar sıradan insanı eziyor. Halk ise ekonominin gidişatından korkuyor ve mültecileri suçluyor.

Suriyeli mültecilerin Avrupa’ya kaçmaması için Türkiye’ye önemli bir miktar ödeyen AB’nin sorumluluktan kaçmasına ne diyorsunuz?

Irak savaşının şiddeti yayılıyor yıllardır. Doğrusu ABD ve İngiltere bu işteki sorumluluklarını üstlenmek yerine ellerini yıkayarak işin içinden çekiliyorlar. Mültecileri Türkiye’ye ve Yunanistan’a yığarak sorumluluktan kaçmak ise AB’nin korkunç bir zaafıdır. Sizde milyonlarca var ve kucak açtınız. Almanya da biraz aldı ama Lübnan neredeyse nüfusunun dörtte biri kadar mülteciyi ağırılıyor. Çaresi savaşı sona erdirmek!

BİTMEYEN YÜRÜYÜŞ

Hissiyat ve duyarlılık denince akla ilk gelen isimlerden, yedinci sanatın özgün ustalarından, **Japon sinemacı Yasujirô Ozu**'nun günümüzdeki mirasçısı sayılabilecek memleketlisi **Hirokazu Koreeda**'nın, 2008 tarihli dramı **“Bitmeyen Yürüyüş” (Aruitemo Aruitemo)**, yürek cebimizde saklayacağımız **zariflikte** filmlerden.

HER ŞEY OZU İLE BAŞLADI İLKİN... SÖYLENMEYEN AMA YÜREKLE ANLAŞILAN SÖZLER. BİR BABA İLE KIZININ VEDALAŞMA ANI ÖRNEĞİN. BİR ANNENİN OĞLUNA ŞÖYLE BİR BAKIŞI KAPI ARALIĞINDAN. İKİ KARDEŞİN SUSARAK KONUŞMALARI... SUSKUN FAKAT ÇOK ŞEY SÖYLEYEN O ÖZEL ANLAR! 1962 DOĞUMLU JAPON YÖNETMEN HIROKAZU KOREEDA, sessiz, sakın anlatırken öyküsünü, kalıcı darbeler bırakan filmlerinden birini kazıyordu zihnimize 2008 yapımı filmi “Bitmeyen Yürüyüş”le (Aruitemo Aruitemo). Wim Wenders’in, hakkında “Eğer sinema sanatı bir tek kişiyle özdeşleşecek olsaydı, bu kişi Yasujirô Ozu olurdu” dediği, adeta minimalizmin kurallarını belirlemiş Ozu’nun (1903-1963) izinden giden Koreeda, aynı ustası gibi, çekirdek aile öyküleri anlatır genelde. Hafıza, kayıplar, ölüm ve onun hemen omuz başında dikilip duran yaşam. Ozu gibi, Japonya’daki modernleşme sürecinin Japon kültürü ve insanına olan etkisine bakar yakından.

“Bitmeyen Yürüyüş”, bir yaz günü boyunca geçen bir aile dramını öyküler. Yaşlı bir çiftin oğlu ve kızı, kendi aileleriyle birlikte, baba evine ziyarete gelirler. Ailenin on beş yıl önce boğularak ölen büyük oğlunu anmak için toplanmışlardır. Evdeki eşyalar, dört duvar, içeri vuran güneş, bahçedeki bitkiler her şey aynıdır ama değişen şeyler de çoktur. Yıllar boyu dile gelmeyen kırılganlıklar, sırlar, hayal kırıklıkları, korkular, suçlamalar, öfkeler, vicdan azabı, evin içindedir gün boyunca. Hüzün ve

neşe, en küçükten en büyüğe, aile üyelerinin bir masa etrafında toplanmasıyla sürekli yer değiştirir durur. Bir aile olmak ne denli değerliyse, o derece sinir bozucu, yabancılaştırıcıdır. Ölümle iç içe olan hayat, sarı bir kelebeğin uçuşu gibidir boşlukta. Aklimızda anılar, bütün o eskiler, hep ‘eve doğru’ yürüyüşümüzü sürdürürüz, tek kişi kalana dek... Koreeda’nın yazıp yönettiği duygusal dram, Asya Film Ödülleri’nde ‘en iyi yönetmen’ ödülünü kazandırır kendisine. Arjantin’in prestijli festivali Mar del Plata’da ise ‘en iyi film’ seçilen yapım, irili ufaklı on bir ödülün sahibidir.

Gözyaşlarının içe doğru aktığı bir filmdir “Bitmeyen Yürüyüş”. Orijinal adını, Ayumi Ishida’nın seslendirdiği “Blue Light Yokohama” adlı şarkıdan alır film. Duyarlılık kumkuması öyküsünde Koreeda, bir aileyi birbirine bağlayan ‘hakiki’ dinamiklerin izini sürerken, son derece tarafsız kalmayı başarır öte yandan. Sonuna kadar yaşanan ve paylaşılan hisler, bir belgesel gerçekliğinde vücut bulur, bir gün boyu süren aile buluşmasında. Ortaya dökülen ve içe atılan gerçekler, şiddetli mukavemetler, inatlar, bir arada olmanın değil sadece, bir arada kalabilmenin bünyeye verdiği özgüven, özürler, dile gelen pişmanlıklar ve her şeyin üzerinde nefes alıp veren vicdanlarımız. “Maborosi”

(Maboroshi No Hikari), “Yaşamdan Sonra” (Wandafuru Raifu), “Distance”, “Kimse Fark Etmiyor” (Dare Mo Shiranai), “Benim Babam, Benim Oğlum” (Soshite Chichi Ni Naru) filmlerin yönetmeni Koreeda, bu filmde de olduğu gibi, kayıpların ardından ağlamak için değil, o kayıplarla buluşup tekrar gülebilmek için yaratır hikayelerini. Değerli anları anmak, bütün o eskiyi, yitip gidenleri, bir anlamda kendi geçmişinizi yaşatmaktır sonsuza dek.

Kavafis misali, “Aynı evlerde kır düşer saçlarımıza. Dönüp dolaşıp bu şehre geliriz sonunda.” gerçeğiyle bir başımıza kalırız son jeneriklerde. Ozu tarzı olarak anılan sabit kamerayla, yerde oturan kişinin göz hizasında, öykünün kırılganlığına denk düşen bir biçim benimser Koreeda, son derece duyarlı filminde. Boşluk duygusunun yüreğimizdeki etkisini, önce çevreyi görüntüleyerek tanımlar yapım. Ozu gibi, alt-orta sınıf aile vardır odakta. İnsan ve doğa iç içedir yine. Bitkiler, böcekler, hatta eşyaların ruhu. Geçmiş ve geleceğin şimdiki zamanda buluştuğu içsel bir zamanın filmini çekmiştir Koreeda, aynı ustası Ozu gibi. Ozu misali hep aynı filmi çeker durur yönetmen. Zaten bir derdin, meselen varsa, hep aynı filmi çekersin; neye değinirsen, ne anlatırsan, anlat.

Büyük ağabeyin ölümünden dolayı acı çeken adamın, evi ziyaret

ettiğinde yaşananlar, suçluluk, vicdan ve affedişin, yıllar boyu dinmemiş ve dinmeyecek bir özlemin resmidir. Çok uzun satırlar boyu ve çok fazla planla anlatılacak his, tek bir karede vücut bulur Koreeda sinemasında. Onun duygusal sahiçiliğinde payı büyüktür bu yetinin. Nesiller boyunca sürececek yürüyüş ve acı, bitmeyecektir asla. Bambaşka bir coğrafyanın acılı ve öfkeli çocuğu Ahmet Erhan’ın “Oğul” şiiri çöker kalır Koreeda’nın filminden sonra zihne ve yüreğe: “Anne ben geldim, ağdaki balık, bardaktaki su kadar umarsızım. Dizlerin duruyor mu başımı koyacak? Anne ben geldim, oğul, hayırsızın.”

İç mekanı, bir organizma gibi filme sarılıp kalmış evin görüntüsünü; dışarının, açık havanın ışığıyla aynı kılan usta görüntü yönetmeni Yutaka Yamazaki’nin de büyük payı vardır bu sessiz, vakar, içli klasikte. Salt bir aile dramı değildir asla karşımızdaki. İnsanın, yalnızlığa mahkum edilmiş, sarf etmek zorunda olduğu kelimeler anlamını yitirdiği zaman, üşümeye başlayan küçük, korunmasız insanın hikayesidir. Vardır ama. Elbet, onu hayatta kılacak değerler, anılar vardır. Eski fotoğraflar, ne bileyim, radyoda çalan o eski şarkı, annenin yaptığı yemeğin damaktan gitmeyen tadı, babanın sert bakışları altındaki şefkat vardır. Vardır!

2016'NIN TORTULARI ARASINDA...

“Acılara alışılmaz” dedikçe üzerimize yüklenen bir yılı daha geride bıraktık. Ve işin kötüsü yenisi de pek ‘hayırlı’ bir şekilde **“Merhaba”** demedi. Öte yandan bütün bu süreçte **‘görevimiz gereği’** salonları aşındırıp durduk. Sanki belli süreler için **mola** demekti sinema; çıkışta her şeyin bıraktığımız gibi, bazen de katlanarak sürdüğünü bile bile, göre göre...

ZOR VE ACILI YILDI. BİR ÖNCEKİNDEN DAHA ZOR VE ACILI... ÖLÜM SÜREKLİ KAPIDAYDI; SABAH, AKŞAM, ÖĞLE, İKİNDİ... ZAMANI BELİRSİZDİ. AZRAİL HİÇ DURMADAN MESAİDEYDİ ADETA. GÖZÜMÜZÜ açtığımızda ülkenin bir yerlerinden, kapadığımızda başka bir yerinden yöresinden alıyorduk kahredici haberleri. Eksildik sürekli; çoluk çocuk, yaşlı genç, kadın erkek, resmi sivil... Böylesi bir ortamda sinema ne anlam ifade edebilirdi ki; ya da çare olabilir miydi dertlerimize? Hayat filmlerden daha acımasız, daha sert, daha gerçekçi, daha sarsıcıydı. Acıları bir nebze unutmak için salonun karanlığında kaybolmak çözüm müydü; elbette değil. Zaten unutmak istemiyorduk ki, her kaybın ardından, her eksikliğin ardından “Unutursak kalbimiz kurusun” diyarduk ama öyle bir kaosu parçasıydık ki, bir acının tortusu dinmeden öteki çalışıyordu kapıyı. Yani her film çıkışı, gerçek bütün çıplaklığıyla salon kapısının önünde bekliyordu seyirciyi. İster aksiyon, ister aşk, ister dram, ister animasyon izleyin; fark etmiyordu, unutmak isteyenlere bile fırsat tanı mıyordu ortam...

Ama bir de işin mesleki yanı var; eleştirmenler olarak aşındırdık durduk salonları. İzledik filmleri, üzerlerine yazdık çizdik, toplum nasıl şizofrenik bir model içinde acısını, yasını yaşarken bir yandan da hayatın ellerinden kayıp gitmediğini göstermek adına gündelik rutin içinde

kaybolmaya çalıştıysa, biz de kendi rotamızda, kendi çizgimizde mesleğimizi icra ettik, etmeye çabaladık.

Peki neydi onca hüznü geride bırakıp tarihin çöplüğüne doğru yol alan 2016'nın sinemasal ifadeleri?

Günümüz dünyası içeride dışarıda tek tip hayatları, tek tip modelleri, tek tip biçimleri empoze etse de, sinemada o kadar da tek tip değil hâlâ. Belki seyircinin aradığı, hasretini duyduğu filmlerde, öykülerde tek tip olmasa bile tek tipe yakın modeller ön plana çıkabilir ama asıl tarif sanırım geçmişe olan özlemde belirliyor. Bir yandan gezegen yetmiyor artık, Mars'tan yer bakıyoruz ama ruhsal açıdan aradığımız yeri sanki “Nerde o eski günler?” cümlesi tarif ediyor. Bu açıdan yılın son gününde tam kapı kapanırken araya ayağını koyan “Aşıklar Şehri” (La La Land), çoğumuzun gönlünü çaldı ve ‘yılın en iyileri’ listelerindeki yerini çoktan aldı. Kendine ait odalarından çıkıp yollarının kesiştiği noktada düşlerinin peşinden gitme dirayetini kaybetmeyenlere seslenirken o eski güzel günlere ve filmlere selam yollayan Damien Chazelle’in filmi, kimilerince şimdiden ‘kült’ sıfatıyla buluşturuldu bile. Bense daha mesafeli yaklaşımdan yanayım; “Aşıklar Şehri”, keyifli bir sinemasal gezi, içten bir saygı duruşu ama ‘büyük film’ tanımını hak eder mi, orası tartışılır.

Bu yıl içinde ayrı coğrafyalardan gelseler de birbirini tamamlayan iki film vardı vizyon

turunda; toplumsal bir yarayı basının işlev ve etiği açısından ele alan, Amerikan topraklarına ait 70’lerin ‘siyasal sinema’ geleneğine yakın düşen Tom McCarthy imzalı “Spotlight” ve aynı günahın faillerine, sistemin içinde nasıl var olduklarını, yaşadıklarını ve ilerleyen yaşlarda nasıl bir rolle hayatlarına devam ettiklerini gösteren Pablo Larraín’in “The Club”ı (El Club). Sinemaya nasıl baktığınız, neler beklediğiniz kuşkusuz seçimlerinizi ve beğenilerinizi etkiliyor. Bu bakış açısıyla benim durduğum yerden bu iki film, ‘yılın en iyileri’ listesinin ilk iki sırasının sahipleriydi.

GEZEĞİNİN HER TARAFINDA SAVAŞ TAMTAMLARININ ÇALINDIĞI, KUTUPLAŞMANIN VE MUKTEDİRLERİN YER PAYLAŞIMINDA SÜREKLİ YENİ ROLLER ÜZERİNDEN KENDİSİNİ TANIMLADIĞI, MEDENİYETLER çatışmasında hatların daha bir gerildiği ortamda geçmişin acılı sayfalarında dolaşan, insanlık tarihinin eski defterlerini tararken bir anlamda şimdiki zamana da uyarılar yollayan bir filmi “Frantz”. Kimi anlarında renklenmiş ama genel olarak siyah-beyaz görüntüler ve tonlar eşliğinde ilerleyen “Frantz”, François Ozon sineması içinde Fransız yönetmenin hem kendine has üslubunu hatırlattığı hem de farklı sulara açıldığını gösteren bir çalışmaydı.

Malum Patricia Highsmith, eserleriyle sinemayı fazlasıyla beslemiş bir yazardır. Todd Haynes, ‘Highsmith külliyyatı’ içinde

farklı bir yerin tarifine soyunan ve muhtemelen kendi dünyasına yakın gördüğü “The Price Of Salt”un uyarlaması “Carol”la yüreğimize su serpti. Vakti zamanında (1952) Claire Morgan imzasıyla yayımlanan bu roman, iki farklı sınıfa ait kadının lezbiyen ilişkisine odaklanırken filmde sözcüklerden ziyade mimikler, dokunuşlar ve bakışlar daha bir ön plana çıkıyordu. Enfes finali de göz önüne alındığında uzun süre unutulmayacak bir sinemasal şölene dönüşüyordu Haynes’in yapıtı.

AUSCHWITZ’TEYİZ... BİR MACAR YAHUDİSİ, OĞLU OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜ BİR ÇOCUĞUN, CESETLERİN İMHA FIRININDA YAKILMASINI ÖNLEME VE DİNİ VECİBELERİNİN YERİNE GETİRİLEREK GÖMÜLME çabasına soyunuyor. Daha doğrusu bunu bir ‘takıntı’ haline getiriyor. Üstelik mahkum

arkadaşlarından birinin “İyi ama senin bir oğlun yoktu ki” diyerek kafaları karıştırdığı bir ortamda. Genç Macar yönetmen László Nemes, ilk uzun metrajlı çalışması “Saul’un Oğlu”nda (Saul Fia) kalburüstü bir yapıta imza atıyor, hem Akademi’nin (‘yabancı dilde en iyi film’i aldı) hem de bizim gönlümüzü çeliyordu. Nemes’in bu ilk adımı, ‘Nazi Soykırımı’ meselesine bir kez daha dönerken o cehennemvari ortamda, kendi kaderinin aşağı yukarı ne olacağını bilen bir karakterin hâlâ yitirmediği insanlık değerleri için koşuşturmasını olağanüstü bir sinema deneyimiyle aktarıyordu.

Pedro Almodóvar, bu yıl kariyerindeki 20. filmle huzurlarımıza geldi. İspanyol usta, alametifarikası kabul edilen melodrama yine göz kırparken bu kez abartıya kaçmamıştı. (Hoş, ben abartıya kaçtığı filmlerini de hep

sevdim.) Kanadalı yazar Alice Munro’nun üç kısa hikayesinden sinemaya uyarlanan “Julietta”, kızıyla problem yaşayan ve onu uzun süredir görmeyen bir kadının hayatındaki farklı dönemlerde geziniyordu. Filmi tanımlamak için suskunluk, suçluluk duygusu, yitip gidene ağıt, geçmişin muhasebesi gibi ifadeler kullanmak mümkün ama ben kısaca ‘keder’ demekten yanayım. Bu incelikli dram, bana kalırsa sezonun en iyi yapımlarından biriydi.

İzlandalı yönetmen Grímur Hákonarson, senaryosunu da kendisinin kaleme aldığı “İnatçılar”da (Hrútar), kuzeyin kendini özgü melankolisi içinde yalnızlığı bir hayat biçimi olarak seçmiş ve 40 yıldır birbirleriyle konuşmayan iki yaşlı erkek kardeşin hikayesini önümüze getiriyordu. Film, bu sert karakterlerin

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Senem Tüzen imzalı "Ana Yurdu", 2016'nın en iyi yerli filmi unvanını hak eden filmi.

Ralph Fiennes, "Sen Benimsin"deki ünlü dans sahnesiyle aklımızı başımızdan almayı başardı.

"Spotlight", gazeteciliğin ne demek olduğuna dair sağlam fikirler veriyordu bize.

"The Club" (üstte) ve "Saul'un Oğlu" (altta), bizi paramparça eden filmlerden sadece ikisiydi.

öykülerine kamerasını daha yakından uzattığında ise sevimli, sıcak, çelişkilerle doğan bir mizahın yansıdığı detaylar görüyorduk. "İnatçılar", ait olduğu coğrafyadan daha önce gelen yapımların ruhunu da yansıtıyordu ve bence sezonun en iyileri arasına girmeyi hak ediyordu.

JACQUES DERAY'IN 1969 TARİHLİ FİLMİ "SEN BENİMSİN"İN (LA PISCINE) YENİDEN ÇEVİRİMİ VE DE YORUMU NİTELİĞİNDEKİ LUCA GUADAGNINO İMZALI "SEN BENİMSİN" (A BIGGER SPLASH), DÖRT ANA karakteri arasındaki gerilimli ilişkiye odaklanırken arka planda da alt perdeden de olsa 'mülteci sorunu'nun altını çiziyordu. Oyuncu kadrosunda özellikle Ralph Fiennes'in performansı muhteşemdi, İngiliz oyuncu muhtemelen 'emeğinin karşılığını alacak' ve 'en iyi erkek oyuncu' dalında Oscar'a aday gösterilecek gibime geliyor.

"4 Ay, 3 Hafta, 2 Gün" (4 Luni, 3 Saptamâni Si 2 Zile) ve "Tepelerin Ardında" (Dupa Dealuri) gibi filmleriyle tanıdığımız, Romen sinemasının son dönem medarıftiharılarından Cristian Mungiu, geçen yılki Cannes'da kendisine 'en iyi yönetmen' (Olivier Assayas'la paylaştı) ödülünü getiren son çalışması "Mezuniyet"te (Bacalaureat), bir baba-kız ilişkisi üzerinden ahlak, vicdan, doğruluk temaları etrafında dolaşıyordu. Mungiu, minimal ölçekli öyküler eşliğinde o sade ama alabildiğine etkili sinemasıyla yerelden evrensele ulaşan çok özel yönetmenlerden. "Mezuniyet" de bu yürüyüşteki son adımındı ve benim açımdan sezonun en iyi yapımlarındandı.

RUDYARD KIPLING'İN ÜNLÜ KLASIĞI "ORMAN ÇOCUĞU"NU (THE JUNGLE BOOK), ORTAKOKULDAYKEN MİLLİYET YAYINLARI'NIN ÜNLÜ KÜÇÜK "MAVİ KİTAPLAR" SERİSİNDEN ÇIKTIĞI dönemde tanımış, yani okumuştum. Bu yıl gösterime giren Jon Favreau imzalı yapım, beni o eski günlerle ve de harika bir filmle buluşturdu. Malum, söz konusu yapıt ormanın hakimi konumundaki kaplan Shere Khan'ın, kurtlar tarafından büyütülen Mowgli'yle olan çekişmesi üzerine kuruluydu. Filmin senaryosu, derinlemesine çizilmiş karakterleri, CGI teknolojisinin üst düzey kullanımı, etkileyici sahneleri, çok başarılı seslendirmesi derken birinci sınıf bir

“Café Society”si, Danis Tanovic’in “Saraybosna’da Ölüm”ü (Smrt U Sarajevu), Fatih Akın’ın “Elveda Berlin”i (Tschick), Matt Ross’un “Kaptan Fantastik”i (Captain Fantastic), Gareth Edwards’in seriyeye eklediği farklı halka “Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi” (Rogue One: A Star Wars Story), İñárritu’nun “Diriliş”i (The Revenant), Jacques Audiard’ın “Dheepan”ı, Ken Loach’un “Ben, Daniel Blake”i (I, Daniel Blake), Tarantino’nun “The Hateful Eight”i ve J.A. Bayona imzalı “Canavarın Çağırısı” (A Monster Calls), 2016’nın öne çıkan, farklı ölçeklerde derinlik taşıyan yapımlarıydı.

Yerliler cephesinde ise benim için ‘ilk 10’ listesi şu yapımlardan oluşuyordu: 1. Ana Yurdu (Senem Tüzen) / 2. Kasap Havası (Çiğdem Sezgin) / 3. Babamın Kanatları (Kıvanç Sezer) / 4. Rüzgarda Salınan Nilüfer (Seren Yüce) / 5. Kalandar Soğuğu (Mustafa Kara) / 6. Kor (Zeki Demirkubuz) / 7. Saklı (Selim Evcı) / 8. İftarlık Gazoz (Yüksel Aksu) / 9. Toz Bezi (Ahu Öztürk) / 10. Misafir (Mehmet Eryılmaz).

BU TOPLAM İÇİNDE “ANA YURDU”, HEM DERTLERİ HEM GEZİNDİĞİ SULAR HEM DE BİR ‘İLK FİLM’DE YÖNETMENİN ULAŞTIĞI OLGUNLUK VE YARATTIĞI ÖZEL ATMOSFERLE BENCE YERLİLER KANADINDA BU yılın en iyisi unvanını hak ediyordu. Derviş Zaim’in “Rüya”sı, Yılmaz Erdoğan’ın “Ekşi Elmalar”ı, Faruk Hacıhafızoğlu imzalı “Kar Korsanları”, Çağır Nurhak Aydoğdu’nun “Yarım”ı, Ufuk Bayraktar’ın “Kümes”i, Soner Caner-Barış Kaya ikilisinin “Rauf”u, Umur Turagay’ın “İkimizin Yerine”si, Ümit Köreken’in “Mavi Bisiklet”i, Özcan Deniz’in “İkinci Şans”ı ve Yeşim Ustaoglu’nun “Tereddüt”ü, yılın üzerinde tartışılmaya, konuşulmaya değer yerli yapımlarıydı. Bülent Üstün’ün ünlü çizgi karakteri “Kötü Kedi Şerafettin”, Ayşe Ünal-Mehmet Kurtuluş ikilisinin yönetmenliğinde sinemaya uyarlanırken ortaya teknik açıdan birinci sınıf bir iş çıkmıştı, söz konusu yapıt da yılın kayda değer çabalarındandı.

Toparlarsak, aslında sinema adına bereketli bir yıld 2016; 2017’nin beyazperdede benzer bir bereketi sunarken hayatlara dokunmaması, kast etmemesi, ocaklara ateş düşürmemesi en büyük dileğimiz...

seyirlik olmuştu. Dolayısıyla bütün bu yönleriyle şimdiki zamanın “Orman Çocuğu”, yılın en iyileri arasında giriyordu.

NAÇIZANE, BENİM BU YIL İZLEDİĞİM YAPITLARDAN OLUŞAN ‘İLK 10’ LİSTEM VE BU TOPLAMDA YER ALAN FİMLERİN AÇILIMLARI BÖYLE. KUŞKUSUZ ÇOK SAYIDA İYİ FİLM GÖSTERİME GİRDİ YIL BOYUNCA.

Adam McKay’in “Büyük Açık”ı (The Big Short), Sarah Gavron’un “Direniş”i (Suffragette), Giulio Ricciarelli imzalı “Yalan Labirenti” (Im Labyrinth Des Schweigens), Sorrentino’nun “Gençlik”i (Youth), Joachim Trier’in “Sessiz Çığlık”ı (Louder Than Bombs), Tim Miller’in “Deadpool”u, Ben Hopkins’in “Hasret”i (Sehnsucht), Gavri Hood’un “Ölüm Emri”

(Eye In The Sky), Jaco Van Dormael’in “Yeni Ahit”i (Le Tout Nouveau Testament), Ken Jones’un “Hitchcock/Truffaut”su, Bryan Singer’in “X-Men: Apocalypse”i, Anna Muylaert imzalı “Annemle Geçen Yaz”, (Que Horas Ela Volta?) Michel Franco’nun “Kronik”i (Chronic), Duncan Jones’un sinema tarihi içinde en iyi bilgisayar uyarlamalarından biri olarak sayılabilecek “Warcraft”ı, Lucile Hadzihalilovic’in çarpıcı distopyası “Evrin” (Évolution), Felix van Groeningen’in “Belgica”sı, Jeff Nichols’ın “Midnight Special”ı, Gianfranco Rosi’nin “Denizdeki Ateş”i (Fuocoammare), Michael Moore’un “Şimdi Nereye İşgal Edelim?”i (Where To Invade Next), Atom Egoyan’ın “Hatırla”sı (Remember), Woody Allen’in

ARKA PENCERE YAZARLARI SEÇTİ: 2016'NIN EN İYİ 22 FİLMİ

Arka Pencere'nin **46 yazarı**, 2016 boyunca gösterime giren **372 film** arasından oluşturdukları 10'luk listeleriyle **"2016'nın En İyi Filmi"**ni belirlediler. **"Carol"**ın ipi önde göğüslediği bu yarış sonunda podyuma çıkma başarısı gösteren bütün müsabıkları tebrik ediyoruz.

2 016'NIN 'BERBAT' BİR YIL OLDUĞUNDA HEMFİKİRİZ GALİBA, AMA KİMSE SINEMA SANATINA BAKIP SÖYLEMİYOR BUNU. BEYAZPERDE, her zamanki gibi şahane lezzetiyle gelip uzaklaştırıyor bizi 'kirlî' karanlıktan, çekiyor 'sevdiğimiz' bir karanlığa.... 2016'da gösterime giren 372 filmin arasına dalan 46 yazarımız, oradan çıkardıklarıyla oluşturdular 22'lik genel 'en iyiler' listesini. Bu liste, Arka Pencere okurları için bir 'izleme listesi' olabilir belki; bütün filmleri izleyenler de köşelerine çekilip başka 'hazineler' aramaya sıvanırlar. Önceki yıllardan farklı olarak 11 yerine 22 filmi sıraladığımız bu liste dışında bir değişikliğimiz daha var: Oylamaya katılan 46 Arka Pencere yazarının 10'luk listelerini de ilerleyen sayfalarda bulabileceksiniz.... İyi seyirler!

1 CAROL (2015)

"Carol"ın bir geriye dönüşe dayanan kurgusu, akla hemen David Lean'ın 1945 yapımı filmi "Kısa Tesadüfler"i (Brief Encounter) getiriyor. Zaten Todd Haynes de bir röportajında esinlenmeyi kendisi dile getirip, romanı okuduğunda aklına hemen "Kısa Tesadüfler"i'n veda sahnesinin geldiğini söylemiş. Her şey bir yana, Carol'ın (Cate Blanchett) Therese'in (Rooney Mara) omzuna, tıpkı o sahnedeki gibi usulca dokunan elini takip eden ve "insanın hayatı toplumun değil kendisininindir" demenin en güzel yolu olan o gülümseme, yetmiş yıl kadar geç de olsa, "Kısa Tesadüfler"i'n rövanşını alıyor.

Ezrim Kaya

2

4

3

5

2 AŞIKLAR ŞEHİRİ (LA LA LAND; 2016)

Chazelle, daha da güçlü bir şekilde sahneye çıkıyor. “Aşıklar Şehri”, kendine örnek aldığı “Yağmur Altında” (Singin’ In The Rain) veya “Paris’te Bir Amerikalı” (An American In Paris) gibi klasik müzikallerin tonunu yakalıyor. Bunda profesyonelce dans edip şarkılarını kendileri söyleyen Emma Stone ve Ryan Gosling’in etkisi büyük, ama filmin sinematik dilini de yabana atmamak lazım. Dans sahnelerinin kesilmeden uzun planlar halinde çekilmesi, son derece akışkan bir kamera kullanımı, parlak ve net renklerden oluşan bir prodüksiyon tasarımı ve belki de en önemlisi Justin Hurwitz’in film için yaptığı müzikler, “Aşıklar Şehri”ni selam çaktığı o büyük müzikallerin yanına yerleştiriyor.

Melis Behlil

3 SAUL’UN OĞLU (SAUL FIA; 2015)

Seyrederken savaşın insanlara neler yaptığına dair yazdıklarımın tamamına tanık oldum; moral olarak sarsıldım; insanlığa dair umudumun neredeyse bittiği şu günlerde çok kötü hissettim. Ancak sonra, bir cehennemin içinden geçen Saul’u... Kan gölcüklerinde boğdurulan, fırınlarda yakılan, ateşlere atılan insan onurunun, erdemliliğin, ahlakın tamamıyla yok olmaması için bir amaca saplantı derecesinde bağlanan bu Sonderkommando üyesini düşündüm: Umut tomurcuğunu yüreğinde saklıyordu.

Ali Ulvi Uymak

4 O KADIN (ELLE; 2016)

“O Kadın”, kağıt üzerinde gözükten konusundan çok daha fazlasını vaat ediyor. Film, Leblanc’ın zihninin ve psikolojisinin mahzenlerinde geziniyor ve basit bir intikam hikayesi sunmaktan ziyade psikolojik bir gerilim sunuyor. Bu tür bir konuda mizahı, gerilimi, gizemi ve karakter derinliğini bir arada sunmak ancak Verhoeven’in ustalığına ve becerisine sahip bir yönetmenin altından kalkabileceği bir iş.

Nil Kural

5 BEN, DANIEL BLAKE (I, DANIEL BLAKE; 2016)

Ne eksik, ne fazla; hakları neyse onu talep eden iki insanın mücadelesini anlatan “Ben, Daniel Blake”, yılın en iyi filmlerinden biri. Altını çizdiği iki nokta önemli: İlki, büyük bir sosyal haksızlığa karşı sıradan insanların verdiği proleter mücadele, dayanışma. Diğeriyse her geçen gün ticari şirket mantığıyla yönetilen İngiliz devletinin bürokrasiyi sivriltilip birey karşıtı politikaları desteklediği, devlet dairesinde zaman yitirmesi olağan karşılanan hak sahibinin sistematik olarak yıldırıldığı vahşi sistem. Kim bilir kaç emekçiyi bezdirip evsiz bırakarak sokağa düşüren işleyişi, hâlâ hissedebilen ve insan kalabilen tek sosyal güvenlik çalışanının ağzından öğrendiğimiz vahşi sistem...

Hilal Çetinder

ÖLÜM KARARI

ROPE (1948)

tuncaarslan@yahoo.com

6 THE CLUB (EL CLUB, 2015)

Kendisi de bir Katolik okulunda eğitim gören Pablo Larraín, okul yılları boyunca her türden rahiple tanıştığını anlatıyor film hakkında kendisiyle yapılan röportajlarda. Belki de bu tanışıklıktan olsa gerek, oklarını rahipler yerine kilise düzeninin kendisine yönelmeyi tercih ediyor. Bunu yaparken, büyük suçların parçası olan insanları hoşgörmüyor elbette ama onların dünyalarının filmin içine girmesine de izin veriyor. Bu durum filmin belirli noktalarında rahatsız edici hale gelse de finalde örgütlü kötülükte devamlılığın esas olduğunu gösteriyor. Bu 'inançlı' insanları kendilerinin işlemediği büyük bir günahla baş başa bırakarak etkileyici bir yüzleşmeye de alan açıyor.

Şenay Aydemir

7 FRANTZ (2016)

'Filmin söz konusu hikayeyi tekrar anlatırken yaptığı iki önemli tercih var. Ozon, doğrudan klasik sinemayı çağrıştıran melodram türünün aslında cinsiyet rollerini tersyüz etmek için ne kadar elverişli olduğunun da farkında elbette. Tıpkı zamanında Fassbinder'in ya da Almodóvar'ın yaptığı gibi, o da melodramın bu özelliği ile oynuyor. "Frantz"ın ilk yarısı boyunca iki asker arasında bir aşk yaşanmış olabileceğine dair yapılan imalar, seyirciye oynanmış bir oyun ya da şaşırtıcı bir sürpriz olmaktan daha fazlasına yarıyor. Bir anlamda melodram türünün, tam da bu bağlamda, söylenemeyeni dolaylı olarak dile getirmek için ne kadar işlevsel olduğunun altını çiziyor Ozon.

Engin Ertan

8 GECE HAYVANLARI (NOCTURNAL ANIMALS, 2016)

Hatalar ve günahlar, her aşkın nüvesinde önemli bir yer tutarken, onların yan etkilerine doğrultulan bir 'silah' gibi "Gece Hayvanları". İntikam, kelime anlamıyla sizi itebilir, hayatların bir 'dış etki'yle altüst edilmesi sonucunu ortaya çıkarabilir, 'fısıldayarak' uzaklaşmanın önüne bir set çekebilir, ama genel toplamda 'yara'yı iyileştirme işlevi de üstlenebilir. Bu paradoks, "Gece Hayvanları"nın da 'post'una dönüşüyor; hikayedeki çiftimizden hangisinin bu postu çıkarıp duvara 'çırılçıplak' çarpacağına dair bir merakla baş başa bırakıyor bizi. Bu merak, en nihayetinde bir yere getiriyor filmi, karakterleri ve bizi, ancak topluyoruz çıkarıyoruz, bir türlü neden-sonuç ilişkisinde bir yere oturtamıyoruz gelenen yeri.

Murat Özer

9 SPOTLIGHT (2015)

Film, Katolik Kilisesi'ne mensup rahiplerin, sistematik bir şekilde çocuklara yönelik taciz ve tecavüzlerinin üstünün örtülmesini daha çok bir bürokratik ihmal olarak ele almayı tercih ediyor. Yani polisin, yargının, medyanın ve paragöz avukatların gerek sosyal gerekse ekonomik kaygılarla bu büyük suçların üzerinin örtülmesinde rol oynadıklarını vurguluyor. Kendi başlarına gelmediği sürece sesini çıkarmayan, hatta bazen geldiğinde de çıkaramayan, çıkaranların ise kilisenin haşmetli gücü karşısında çaresiz bırakıldığı kolektif bir suç var ortada aslında. "Spotlight", bu gücü bize eksik gösterdiği için tam olamıyor.

Şenay Aydemir

10 GENÇLİK (YOUTH, 2015)

Müziği, görüntüleri ve salınan edasıyla "Gençlik" gerçekten bir film izlediğini hissettiriyor insana. Oyuncuların muhteşem performansları da bunda çok etkili. Harvey Keitel de Michael Caine de yeşilliğin ortasında birbirine kalan iki adamı ete kemiğe büründürüyorlar. Jane Fonda'nın kısacık bir anda görünmesi ve aniden parlayıp sönen trajedisıyla filme olan büyük katkısı da es geçilmemeli. Hitler'i canlandıracak olan aktör Jimmy'nin kaygıları, Maradona ve sırtındaki Marx dövmesiyle olur olmadık yerlerde çıkması da büyük gösterinin yapbozunu tamamlayan parçalar. Tüm bu orkestranın şefi olan Sorrentino ise yönetmenliğine dair büyümlü yeteneğini burada da ortaya koyuyor.

Janet Barış

11 GELİŞ (ARRIVAL, 2016)

Geleceği şimdinin içinde duyumsamak ise, daha güzel bir dünyaya ilişkin öngörülerde bulunmaktan tamamen farklı olarak, determinist, hatta düpedüz kadercilikten başka bir yere çıkmayan bir perspektif sunuyor. Geleceği adeta metafizik biçimde önceden bilerek bugünü ona göre yaşamak gibi bir boş inanç konuluyor önümüze, geçmiş ve bugünü çözümleyerek geçmişin ve bugünün çözülmesinin ışığında geleceği şekillendirmek yerine.

Kaya Özkaraçalar

12 SEN BENİMSİN (A BIGGER SPLASH, 2015)

Jacques Deray'ın 1969 tarihli başyapıtı "Sen Benimsin"i'n (La Piscine) modern yeniden çevrimine soyunan sinemacı, dönemsel bazı değişiklikler yapsa da orijinal hikayenin patikasından uzaklaşmıyor bu çalışmasında. Hikayenin cinsel tansiyonunu iki saat boyunca ayakta tutan, bunun yarattığı gerilimi layıkıyla yansıtan ve işin polisiye boyutunu da bu gerilimle örtüştürmeyi başaran Guadagnino, Deray'ın filminde olduğu gibi dört oyuncusundan da harika performanslar almanın üstesinden geliyor. Özellikle Ralph Fiennes'in Harry'de gösterdiği mükemmelliğin diğer oyuncuların bir adım önünde olduğunu söylememiz gerek. Aktörün "Emotional Rescue" sahnesinde verdiği keyfin paha biçilmez olduğunu da ekleyelim.

Murat Özer

13 SUİKASTÇI (CİKÈ NİÈ YINNIÁNG, 2015)

Filmin kılıç sesli bölümleri olması gerektiği kadar, çünkü aslında "Suikastçı" gücünü estetik kılıç dövüşlerinden alan bir tür filmi değil. Samuray filmleriyle benzerliği hikaye noktasında başlıyor ve bitiyor. "Suikastçı" genel çekimleriyle bir coğrafyanın, oranın engin tabiatının filmi. Filmin haiku'ları çağrıştırması da boşuna değil, bir müzik dinletisinin sonunda yönetmen yerdeki bir çiçeğe veriyor kamerasını. Aynı zamanda kanlı sorumlulukları ve duyguları arasında kalan bir kadının filmi. Onun çelişkileri sessizliğinde ve çoğu zaman kadrain dışında gizli.

Serdar Kökçeoğlu

14 MEZUNİYET (BACALAUREAT, 2016)

Açıkçası Mungiu sinemasının en dikkat çeken yanı, en kolay hedefi en zayıf noktasından yakalayıp, nefessiz bırakana kadar sessiz ve hareketsiz takip etmesidir. Son filminde daha üst sınıf karakterler seçiyor, onların ahlakını bozan sistemi değil, kuşaklar arası ahlaki tartışmayı tercih ediyor. Sorunu tetikleyen saldırı, yine kolaylıkla bir güvenlik sorunu olarak ele alınabilirdi, o dahi yapılmayıp kenarda bırakılmış. Yurt dışına gitme isteğinin az ya da çok Mungiu'nun her filminde olması rastlantı değil, yönetmenin dışarıdan bakışının doğal ortağı.

Çağdaş Günerbüyük

15 NEON ŞEYTAN (THE NEON DEMON, 2016)

Sevilme ve nefret edilme sebepleri birebir aynı olan filmlerden biri. Kült olacağı kesin. Bugüne kadar maço erkek dünyasını sahiplenen Nicolas Winding Refn, güzellik konusunda fikir yürütürken, bilinçli olarak 16 yaşındaki karakterinin muhakeme gücünü ödünç alıyor. Bu bilinçli sığlık, eğlenceli olabileceği kadar dayanılmaz da olabilir. Gösterişçi çerçevelerinin zevkine tümüyle varmak isterseniz, filmi sessiz izlemeyi deneyin. Bu filmde sağ çıkmanın en emin yolu.

Selin Gürel

15

16

17

16 THE HATEFUL EIGHT (2015)

İşin yaramazlık boyutunu ödün vermeden üst seviyede tutabilmeyi başaran ender sinemacılar Tarantino, filminden çıktıktan sonra 'alıntı yapabileceğimiz' zeki gevezelik performansını ne yazık ki sürdürüyor. En zirve anlardaki vurucu cümlelerin dahi tanıdık gelmesi, karakterlerin birbirlerine hitap etme şeklindeki ezberlediğimiz sıfatlar kabini esir almışken, mevzu 'birkaç saat önce' geri dönüşüyle açıklığa kavuşturma tercihi de kolaycılığı işaret ediyor.

Fırat Ataç

17 DEADPOOL (2016)

"Zombieland"i neden sevdiğimizi bir kez daha hatırlatan senaryo yazarları Rhett Reese ve Paul Wernick, "X-Men", "96 Saat" (Taken), Hugh Jackman ve bizzat Ryan Reynolds başta olmak üzere 'aşırı ciddiye ve kariyer fiyaskoları'yla dalgalarını geçiriyorlar. Film nihayete erdiğinde pek alışkın olmadığımız 'daha devam edebilirdi' düşüncesiyle salondan ayrılıyor. Daha çok yetişkinlere yönelik süper kahraman filmi yapılması dileğimiz ise katlanarak büyüyor.

Fırat Ataç

18

18 DİRİLİŞ (THE REVENANT, 2015)

“Kötü” ise, ilk bakışta, John Fitzgerald (Tom Hardy) karakterinde vücut bulmuş gibidir. Ancak, bir süre sonra gerçekte öyle olmadığını düşünürüz. Bu zorlu ve tehlikeli avdan kazandıklarıyla bir an önce huzurlu bir hayatı düşlemektedir. İhaneti, kendi mantığı içinde tutarlıdır... Asıl kötü, her şeye hakim olmak isteyen sömürgeci sistemdir! (Mesela, John’un kafa derisi Kızılderililerce kısmen yüzülmüştür; bu iş Kızılderililerin değil, beyazların buluşudur esasen: Kızılderili avcıları, avladıkları başına ücret alabilmek için bu yöntemi bulmuşlardır.) “Diriliş”, bu fikri finalde iyice vurgular!

Ali Ulvi Uyanık

19

20

19 ÖLÜMCÜL OYUN (ICH SEH ICH SEH, 2014)

Filmin dikkat çekici özelliklerinden biri de görüntü yönetimi. Martin Gschlacht’ın filmin başlarında iki çocuğun doğal ortamda oynarken yarattığı masalsi atmosferde kullandığı yumuşak ışıktan evin çok modern ama soğuk havasını yansıtırken kullandığı daha sert ışığa geçişi, zaman zaman kullandığı farklı kamera açıları ve finale doğru, filmin başındaki masalsi atmosferi bir karabasana çevirme başarısı da takdir edilmeli.

Hasan Nadir Derin

21

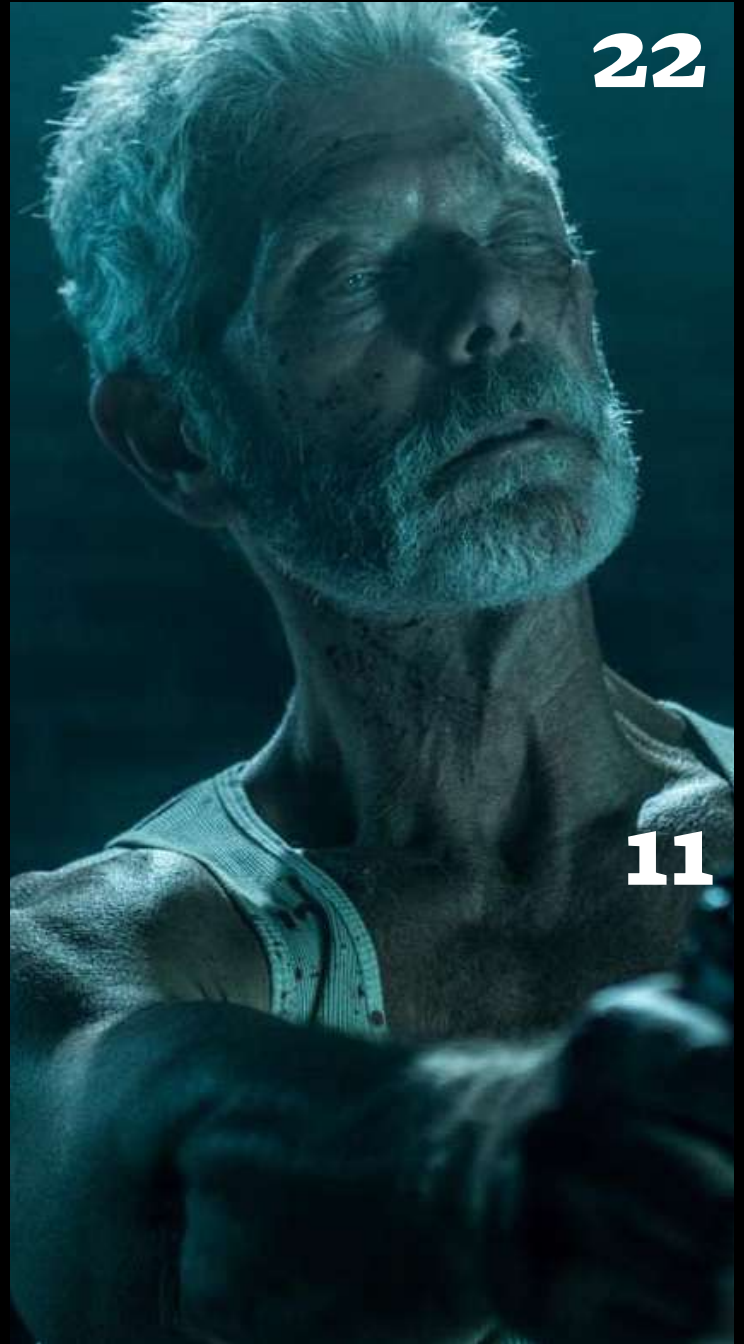
20 DENİZDEKİ ATEŞ (FUOCOAMMARE, 2016)

Bu belgesel, belki 'şaheser' kıvamında değil, ancak yaklaşık iki saat boyunca seyirciye hissettirdikleriyle belli bir yol almayı biliyor. Rosi, 'mülteciler' için Afrika'yla Avrupa arasında bir 'köprü' işlevi gören Lampedusa adasındaki halkın 'sıradan' hayatıyla, bir 'umut' için Akdeniz'e açılıp bu adaya 'düşen' mülteciler arasındaki 'kopukluk' üzerinden genel bir çerçeve çizmeyi başarıyor. Bir yanda 'ölüm'ün sıradanlaştığı bir resim dururken, öte yanda 'dert' denen şeyin 'anlamdan uzak' bir görüntü verdiği Lampedusa halkının resmi yer alıyor. Bu iki uç, aynı 'nokta' üzerinde birbirlerine temas etmeden yaşıyorlar sıradanlıklarını, birbirlerini 'rahatsız' etmeden. "Problemi görmezden gelersen yok hükmündedir" prensibini Lampedusa'daki halk da benzer biçimde formüle ediyor, burnunun dibindeki 'kıym'ın kokusunu bile alamıyor. **Murat Özer**

21 KAPTAN FANTASTİK (CAPTAIN FANTASTIC, 2016)

"Müzmin anarşist" Noam Chomsky'nin de ilham kaynaklarından biri kimliğiyle öne çıktığı "Kaptan Fantastik", adındaki 'süper kahraman' işaretlemesini hissettirmesiyle birlikte, meselesine vâkıf ve izleyeni 'ütopya'nın gerçekliğine ikna eden bir film. Her birimizin 'devletlerin yalan rüyaları' içinde savrulduğu/savrulmayı tercih ettiği modern çağda böylesi bir hikâyenin varlığı bile nefeslendiriyor bizi. Evet, kaçınılmaz biçimde 'uzlaşmacı' bir yanı da var filmin, ancak bu uzlaşma arayışının 'aşırı tavizkar' bir tona yaklaşmadığı da bir gerçek. Matt Ross, giderek daha da 'kararan' ruhlara bir 'ışık değneği' sunuyor. Bu 'kirlili' çağda onu takip etmek zor belki, ama 'umut kırıntıları'yla yolunu bulmaya çalışanlara bir kapı aralayacağını söylemek de mümkün. **Murat Özer**

22

11

22 NEFESİNİ TUT (DON'T BREATHE, 2016)

Dört kişilik oyuncu grubundan tabii ki 'kör adam' Stephen Lang ön plana çıkarken, Jane Levy'nin yüzünün çığlık kraliçelerine yaraşacağını ve Alvarez'in iki uzun metrajında da onu oynatara bu konuda bizimle aynı fikirde olduğunu belirtelim. En çok sevindiren şey ise ilk 'sözüm ona' vasat filminden sonra böyle bir harikayla yüzümüzü kara çıkartmayan yeni 'beklenilenin' hayatımıza katacağı renk.

Fırat Ataç

MEHMET AÇAR

1. Aşıkla Şehri (La La Land)
2. Geliş (Arrival)
3. Spotlight
4. Büyük Açık (The Big Short)
5. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
6. Carol
7. Deadpool
8. Gençlik (Youth)
9. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
10. O Kadın (Elle)

BİLGEHAN ARAS

1. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
2. Aşıkla Şehri (La La Land)
3. Carol
4. Tereddüt
5. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
6. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
7. Spotlight
8. The Club (El Club)
9. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
10. Deadpool

OKAN ARPAÇ

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. Carol
3. Deadpool
4. Aşıkla Şehri (La La Land)
5. Spotlight
6. Kalandar Soğuğu
7. Doktor Strange (Doctor Strange)
8. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
9. Kar Korsanları
10. Rauf

TUNCA ARSLAN

1. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
2. Frantz
3. Ansızın (Auf Einmal)
4. Bin Başlı Canavar (Un Monstruo De Mil Cabezas)
5. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
6. İnatçılar (Hrútar)
7. Hitchcock/Truffaut
8. Kalandar Soğuğu
9. Ana Yurdu
10. Babamın Kanatları

FIRAT ATAÇ

1. Aşıkla Şehri (La La Land)
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Creed: Efsanenin Doğuşu (Creed)
4. Carol
5. O Kadın (Elle)
6. Nefesini Tut (Don't Breathe)
7. Gençlik (Youth)
8. Spotlight
9. The Hateful Eight
10. Deadpool

ŞENAY AYDEMİR

1. Carol
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. O Kadın (Elle)
4. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
5. Deadpool
6. Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi (Rogue One: A Star Wars Story)
7. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
8. Meçhul Kız (La Fille Inconnue)
9. Spotlight
10. Ana Yurdu

BURCU AYKAR

1. Carol
2. O Kadın (Elle)
3. Veronique'in İkili Yaşamı (La Double Vie De Veronique)
4. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
5. Aşıkla Şehri (La La Land)
6. Midnight Special
7. Geliş (Arrival)
8. Küçük Adamlar (Little Men)
9. Evrim (Évolution)
10. Mezuniyet (Bacalaureat)

SENEM AYTAÇ

1. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
2. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
3. O Kadın (Elle)
4. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
5. Neon Şeytan (The Neon Demon)
6. Gençlik (Youth)
7. The Club (El Club)
8. Annemle Geçen Yaz (Que Horas Ela Volta?)
9. Büyük Açık (The Big Short)
10. Diren! (Suffragette)

JANET BARIŞ

1. Carol
2. Gençlik (Youth)
3. Spotlight
4. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
5. Hitchcock/Truffaut
6. Hatırla (Remember)
7. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
8. The Club (El Club)
9. Frantz
10. O Kadın (Elle)

MELİS BEHLİL

1. Aşklar Şehri (La La Land)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Carol
4. Büyük Açık (The Big Short)
5. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
6. Gençlik (Youth)
7. The Club (El Club)
8. O Kadın (Elle)
9. Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi (Rogue One: A Star Wars Story)
10. Deadpool

ABBAS BOZKURT

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. O Kadın (Elle)
3. Carol
4. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
5. Aşklar Şehri (La La Land)
6. Annemle Geçen Yaz (Que Horas Ela Volta?)
7. Hasret (Sehnsucht)
8. Frantz
9. Tüm Sırların Sahibi Kız (The Girl With All The Gifts)
10. Deadpool

YEŞİM BURUL

1. Aşklar Şehri (La La Land)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. The Club (El Club)
4. Spotlight
5. Carol
6. O Kadın (Elle)
7. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
8. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
9. Mezuniyet (Bacalaureat)
10. Frantz

CUMHUR CANBAZOĞLU

1. The Club (El Club)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Carol
4. Spotlight
5. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
6. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
7. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
8. Aşklar Şehri (La La Land)
9. Meçhul Kız (La Fille Inconnue)
10. Mezuniyet (Bacalaureat)

HASAN CÖMERT

1. Aşklar Şehri (La La Land)
2. Carol
3. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
4. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
5. The Hateul Eight
6. O Kadın (Elle)
7. Nefesini Tut (Don't Breathe)
8. Frantz
9. The Club (El Club)
10. Küçük Adamlar (Little Men)

EBRU ÇELİKUTU

1. Aşklar Şehri (La La Land)
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Carol
4. Gençlik (Youth)
5. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
6. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
7. Mezuniyet (Bacalaureat)
8. Geliş (Arrival)
9. Rüzgarda Salınan Nilüfer
10. Aşk Mektupları (Mal De Pierres)

HİLAL ÇETİNDER

1. The Club (El Club)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Carol
4. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
5. Spotlight
6. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
7. Frantz
8. Aşklar Şehri (La La Land)
9. Mezuniyet (Bacalaureat)
10. Gençlik (Youth)

HASAN NADİR DERİN

1. Geliş (Arrival)
2. Diriliş (The Revenant)
3. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
4. Gençlik (Youth)
5. Carol
6. Aşıklar Şehri (La La Land)
7. Hitchcock/Truffaut
8. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
9. Korku Seansı 2 (The Conjuring 2)
10. Kubo Ve Sihirli Telleri (Kubo And The Two Strings)

ALİ ERCİVAN

1. Aşıklar Şehri (La La Land)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Büyük Açık (The Big Short)
4. Nefesini Tut (Don't Breathe)
5. Diriliş (The Revenant)
6. Neon Şeytan (The Neon Demon)
7. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
8. Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi (Rogue One: A Star Wars Story)
9. O Kadın (Elle)
10. Carol

MURAT EMİR EREN

1. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Aşıklar Şehri (La La Land)
4. Geliş (Arrival)
5. Mezuniyet (Bacalaureat)
6. The Hateful Eight
7. Spotlight
8. Nefesini Tut (Don't Breathe)
9. Büyük Açık (The Big Short)
10. Gençlik (Youth)

MURAT ERŞAHİN

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. Carol
3. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
4. Frantz
5. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
6. The Club (El Club)
7. Spotlight
8. Gençlik (Youth)
9. Kronik (Chronic)
10. Meçhul Kız (La Fille Inconnue)

ENGİN ERTAN

1. Carol
2. Aşıklar Şehri (La La Land)
3. O Kadın (Elle)
4. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
5. Frantz
6. Neon Şeytan (The Neon Demon)
7. Nefesini Tut (Don't Breathe)
8. Küçük Adamlar (Little Men)
9. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
10. The Hateful Eight

BERKE GÖL

1. Carol
2. O Kadın (Elle)
3. Neon Şeytan (The Neon Demon)
4. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
5. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
6. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
7. Ansızın (Auf Einmal)
8. Aşıklar Şehri (La La Land)
9. Frantz
10. Küçük Adamlar (Little Men)

BURAK GÖRAL

1. Carol
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Aşıklar Şehri (La La Land)
4. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
5. Frantz
6. Spotlight
7. Deadpool
8. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
9. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
10. Prens (Mon Roi)

ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK

1. Annemle Geçen Yaz (Que Horas Ela Volta?)
2. Carol
3. The Club (El Club)
4. Küçük Adamlar (Little Men)
5. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
6. Diren! (Suffragette)
7. Saraybosna'da Ölüm (Smrt U Sarajevu)
8. Zootropolis: Hayvanlar Şehri
9. Mükemmel Bir Gün (A Perfect Day)
10. Bin Başlı Canavar (Un Monstruo De Mil Cabezas)

SELİN GÜREL

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. Carol
3. Diriliş (The Revenant)
4. Geliş (Arrival)
5. Ana Yurdu
6. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
7. Ansızın (Auf Einmal)
8. Hatıraların Masumiyeti (Innocence Of Memories)
9. Tereddüt
10. Aşıklar Şehri (La La Land)

GÖZDE HATUNOĞLU

1. Geliş (Arrival)
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Aşıklar Şehri (La La Land)
4. O Kadın (Elle)
5. Carol
6. Mezuniyet (Bacalaureat)
7. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
8. Yeni Ahit (Le Tout Nouveau Testament)
9. The Club (El Club)
10. Frantz

MÜJDE IŞIL

1. Frantz
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Hitchcock/Truffaut
4. Gençlik (Youth)
5. Mezuniyet (Bacalaureat)
6. Diriliş (The Revenant)
7. Albüm
8. Rüzgarda Salınan Nilüfer
9. Geliş (Arrival)
10. Aşıklar Şehri (La La Land)

KAAN KARSAN

1. Aşıklar Şehri (La La Land)
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Carol
4. O Kadın (Elle)
5. Nefesini Tut (Don't Breathe)
6. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
7. Neon Şeytan (The Neon Demon)
8. Frantz
9. Küçük Adamlar (Little Men)
10. Ansızın (Auf Einmal)

EVİRİM KAYA

1. Carol
2. Frantz
3. The Club (El Club)
4. Creed: Efsanenin Doğuşu (Creed)
5. Ana Yurdu
6. O Kadın (Elle)
7. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
8. Gençlik (Youth)
9. Dheepan
10. Deadpool

SERDAR KÖKÇEOĞLU

1. The Club (El Club)
2. O Kadın (Elle)
3. Carol
4. Neon Şeytan (The Neon Demon)
5. Ansızın (Auf Einmal)
6. Geliş (Arrival)
7. Gençlik (Youth)
8. Hatıraların Masumiyeti (Innocence Of Memories)
9. Midnight Special
10. Ana Yurdu

NİL KURAL

1. Carol
2. O Kadın (Elle)
3. Frantz
4. Geliş (Arrival)
5. Mezuniyet (Bacalaureat)
6. Küçük Adamlar (Little Men)
7. Aşıklar Şehri (La La Land)
8. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
9. Spotlight
10. Nefesini Tut (Don't Breathe)

ESİN KÜÇÜKTEPEPINAR

1. Carol
2. The Club (El Club)
3. Hasret (Sehnsucht)
4. Aşıklar Şehri (La La Land)
5. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
6. Küçük Adamlar (Little Men)
7. Suikastçı (Cikè Nè Yinníang)
8. O Kadın (Elle)
9. Hitchcock/Truffaut
10. Nefesini Tut (Don't Breathe)

MURAT ÖZER

1. Carol
2. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
3. Spotlight
4. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
5. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
6. Veronique'in İkili Yaşamı (La Double Vie De Veronique)
7. Frantz
8. Aşklar Şehri (La La Land)
9. Mezuniyet (Bacalaureat)
10. The Club (El Club)

KAYA ÖZKARACALAR

1. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
2. Frantz
3. Ana Yurdu
4. Yeni Ahit (Le Tout...)
5. Evrim (Évolution)
6. Ölüm Ve Ötesi (El Cadáver De Anna Fritz)
7. Zootropolis: Hayvanlar Şehri
8. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
9. Carol
10. Neon Şeytan (The Neon Demon)

OLKAN ÖZYURT

1. Spotlight
2. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
3. Aşklar Şehri (La La Land)
4. Tereddüt
5. Ben, Daniel Blake
6. Carol
7. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
8. Ana Yurdu
9. Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi (Muhammad: The Messenger Of God)
10. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)

VUSLAT SARAÇOĞLU

1. Veronique'in İkili Yaşamı (La Double Vie De Veronique)
2. Gençlik (Youth)
3. Mezuniyet (Bacalaureat)
4. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
5. Rüzgarda Salınan Nilüfer
6. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
7. Albüm
8. Carol
9. Belgica
10. Ana Yurdu

ALİ DENİZ ŞENSÖZ

1. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
2. O Kadın (Elle)
3. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
4. Ansızın (Auf Einmal)
5. Neon Şeytan (The Neon Demon)
6. Gençlik (Youth)
7. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
8. Hasret (Sehnsucht)
9. Ölümcül Oyun (Ich Seh Ich Seh)
10. Frantz

AHMET MERİÇ ŞENYÜZ

1. Meçhul Kız (La Fille Inconnue)
2. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
3. Rüzgarda Salınan Nilüfer
4. The Hateful Eight
5. Şimdi Nereye İşgal Edelim? (Where To Invade Next)
6. Kor
7. Şarkını Söyle (Sing)
8. Kubo Ve Sihirli Telleri (Kubo And The Two Strings)
9. Ana Yurdu
10. Babamın Kanatları

MÜGE TURAN

1. O Kadın (Elle)
2. Carol
3. The Club (El Club)
4. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
5. Geliş (Arrival)
6. Aşklar Şehri (La La Land)
7. Café Society
8. Gençlik (Youth)
9. Mezuniyet (Bacalaureat)
10. Saul'un Oğlu (Saul Fia)

ALİ ULVİ UYANIK

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. The Club (El Club)
3. Frantz
4. Meçhul Kız (La Fille Inconnue)
5. Kronik (Chronic)
6. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
7. Mezuniyet (Bacalaureat)
8. Carol
9. Spotlight
10. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)

UĞUR VARDAN

1. Spotlight
2. The Club (El Club)
3. Frantz
4. Carol
5. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
6. Julieta
7. İnatçılar (Hrútar)
8. Sen Benimsin (A Bigger Splash)
9. Mezuniyet (Bacalaureat)
10. Orman Çocuğu (The Jungle Book)

BURÇİN S. YALÇIN

1. Deadpool
2. Aşıklar Şehri (La La Land)
3. The Hateful Eight
4. Diriliş (The Revenant)
5. Doktor Strange (Doctor Strange)
6. Gece Hayvanları (Nocturnal Animals)
7. Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi
8. Creed: Efsanenin Doğuşu (Creed)
9. Kötü Kedi Şerafettin
10. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)

SİNAN YUSUFOĞLU

1. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
2. Carol
3. Gençlik (Youth)
4. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
5. Ben, Daniel Blake (I, Daniel Blake)
6. Aşıklar Şehri (La La Land)
7. Kalandar Soğuğu
8. The Hateful Eight
9. Babamın Kanatları
10. Albüm

DOĞU YÜCEL

1. Geliş (Arrival)
2. Hatırla (Remember)
3. Kaptan Fantastik (Captain Fantastic)
4. Café Society
5. Rogue One: Bir Star Wars Hikayesi
6. Cloverfield Yolu No: 10 (10 Cloverfield Lane)
7. The Hateful Eight
8. Gençlik (Youth)
9. Nefesini Tut (Don't Breathe)
10. Yeni Ahit (Le Tout...)

FIRAT YÜCEL

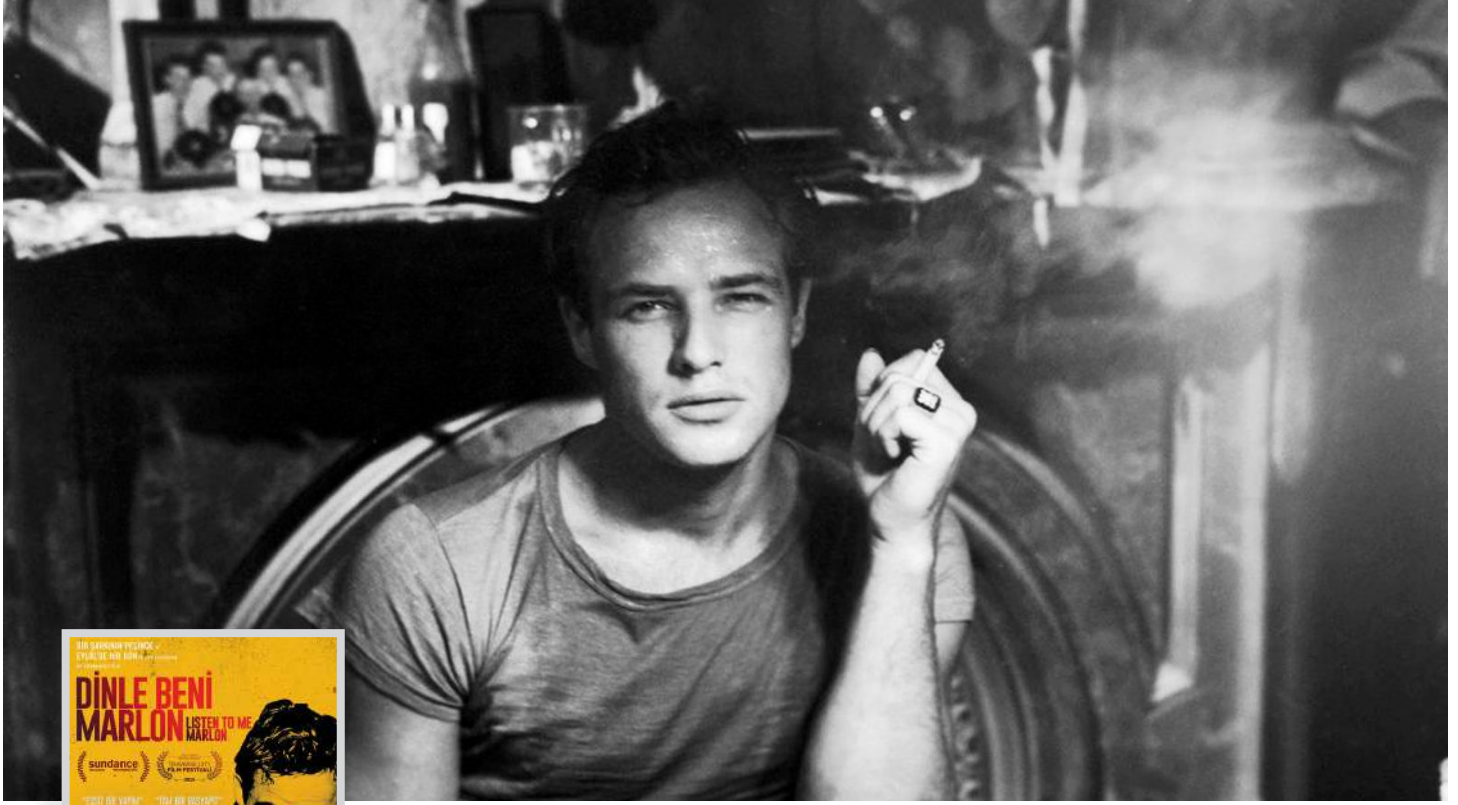
1. Denizdeki Ateş (Fuocoammare)
2. Carol
3. Gençlik (Youth)
4. O Kadın (Elle)
5. Suikastçı (Cikè Niè Yinniáng)
6. Hasret (Sehnsucht)
7. Frantz
8. The Hateful Eight
9. Ana Yurdu
10. Diren! (Suffragette)

CEYLAN ÖZGÜN ÖZÇELİK

1. Saul'un Oğlu (Saul Fia)
2. Neon Şeytan (The Neon Demon)
3. The Hateful Eight
4. Carol
5. Gençlik (Youth)
6. Frantz
7. O Kadın (Elle)
8. Ansızın (Auf Einmal)
9. Evrim (Évolution)
10. Cloverfield Yolu No: 10 (10 Cloverfield Lane)

DİNLE BENİ MARLON

★ ★ ★ ★
ORJİNAL ADI Listen To Me Marlon
YÖNETMEN Steven Riley
OYUNCULAR Marlon Brando,
Michael Borne
YAPIM/SÜRE 2015 İngiltere, 98 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.78:1, 5.1 DD İngilizce
ŞİRKET As Sanat (Universal)

BAŞINDAN SEYİRCİYE
NE KADAR DÜRÜST
DAVRANACAĞINI
SÖYLÜYOR
MARLON BRANDO.

ÇOK GÖZ ÖNÜNDE OLMAK, ETKİLEYİCİ GİBİ GÖRÜNSE DE YARALAYICI OLABİLİR. KİMİSİ İÇİN ÜZERİNE TUTULAN IŞIKLAR bir çeşit şölene dönüşürken, kimisi içine karanlığı, geçmiş çağrıştıran tekinsiz bir tahribattır sadece. Genellikle belgeselleriyle bildiğimiz Steven Riley'nin, Marlo Brando'nun hayatındaki dönüm noktaları üzerine kurduğu "Dinle Beni Marlon", Brando'nun birikmişleriyle, hezeyanlarıyla öne çıkıyor.

Yönetmen sadece bir aracı, bir elçi; kendisi görünmez olup Brando'nun sesine, anlattıklarına odaklanıyor. Brando'nun bir odasında hem ses kayıtları dinliyor hem de eski görüntülere bakıyoruz gibi bir his var sürekli. Bu yüzden de film, yönetmen maharetinden çok Brando'nun dürüstlüğüne, içtenliğine yaslanıyor.

Brando'nun yakışıklı gençlik yıllarından, şişmanlayıp çöktüğü zamana kadar çok şey gelip geçiyor gözümüzün önünden; politik tarafı, Oscar'ı reddedişi, siyahlar için çalışması, kadınlarla olan ilişkileri, hepsi altı çizilmesi gereken ayrıntılar gibi. Yine de babasına olan öfkesinden kurtulamıyor Brando, ara ara kendi

oyunculuk metotlarından, filmlerinden bahsetse de konu dönüp dolaşıp babasına, alkolik annesine geliyor ve orada yeniden düğümleniyor.

Daha başından seyirciye ne kadar dürüst davranacağını söylüyor Brando, annesinin likör kokan tatlı nefesinden, onu döven babasından utanmıyor. Geçmişin peşini bırakmayışı, onu ne kadar yaraladığı, zihninde bıraktığı tahribat ve bütün bunların aile olmasında, baba olmasındaki etkisi seyirciyi de yaralayan bir şeye dönüşüyor. Brando yaptığı, yaşadığı her şey için uzun bir savunma veriyor sanki, iyi bir baba olamayışında sanki bu hep eksik, yarım kalmış 'baba' marazı var.

Brando'nun kendi 'ses'leriyle konuştuğu belgesel, ses kayıtları üzerinden giderken, derinleri kazıdıkça çıkan karanlığın izinden giden bir aktör biyografisine dönüşüyor.

İnsanın kendi 'ses'leriyle konuşması, bazı soruları kendisine sorması fikri çok iyi işliyor.

Marlon Brando'nun oyuncululuğu üzerinde yeterince durulamamış.

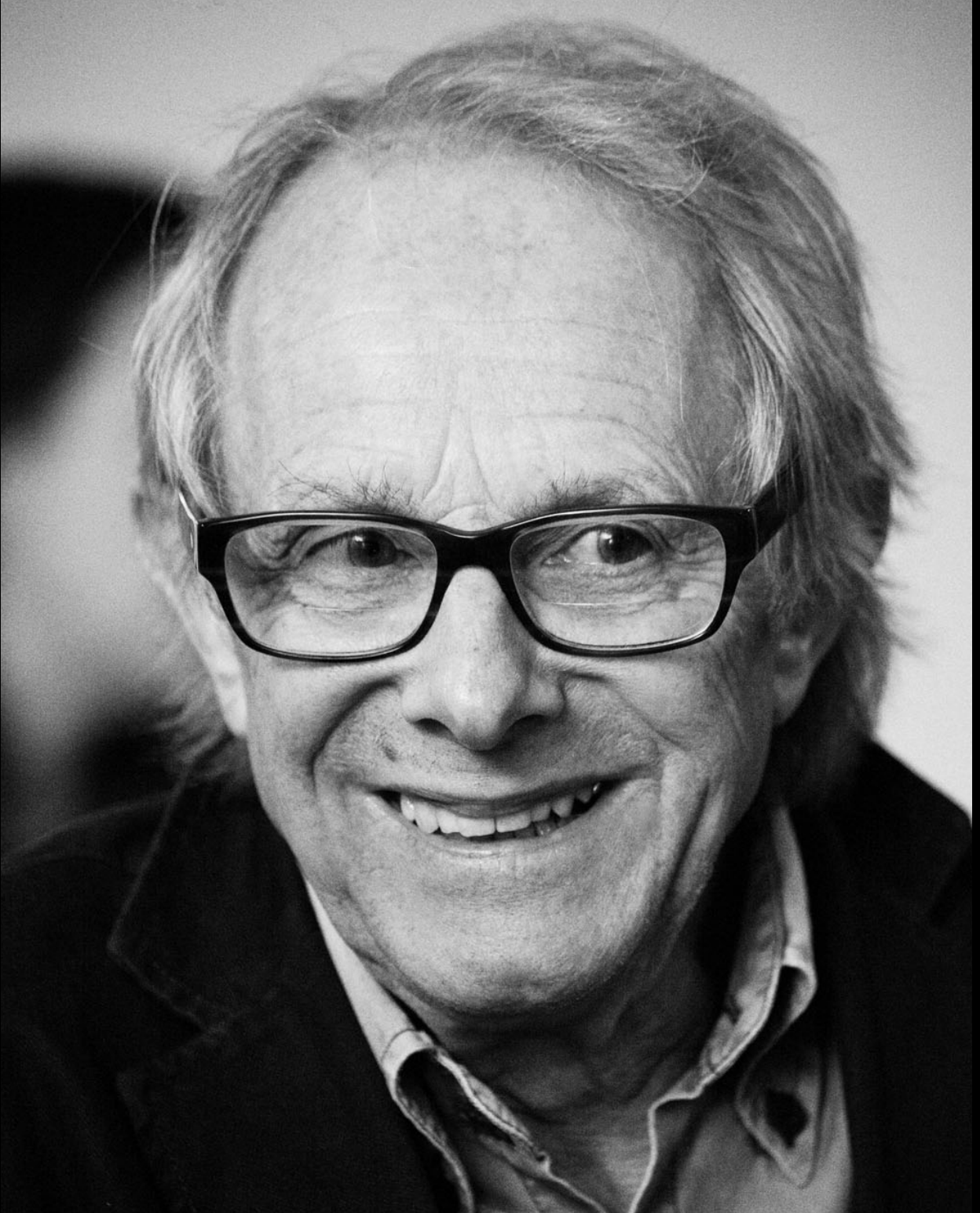
SAYGIYLA ANIYORUZ...

DEBBIE REYNOLDS

1932 - 2016

CARRIE FISHER

1956 - 2016

“BAŞKA BİR DÜNYA MÜMKÜN; HER ŞEYDEN ÖNCE GEREKLİ DE.”

Ken Loach